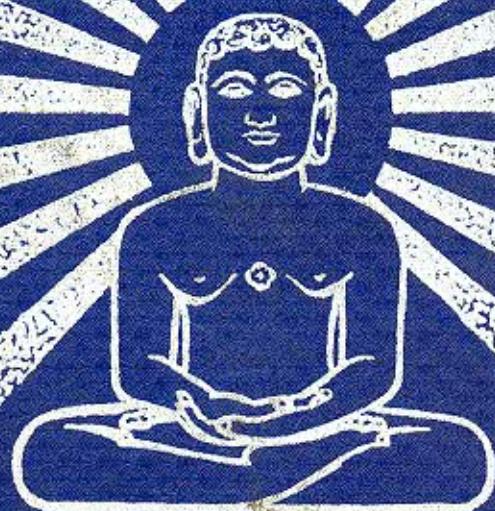

ಮೊಡ್ಯಾಗಂಡಾರಕಾರ

ಎಂ. ಉತ್ತೇಷಣಾಲ್

ಮೊರ್ಕಾಣದ ಪ್ರಕಾಶಕ

ನೂಲ ಲೀಖಕರು :

ಆಚಾರ್ಯಕಲ್ಪ ಪಂಡಿತ ಮೋಹದರಮಲ್ಲರು

ಕನ್ನಡ ಅನುವಾದಕರು :

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಬಿ. ಪಾಟೀಲರು, ಸೇಡಬಾಳ
ಶಹಾಪುರ-ಬೆಳಗಾವಿ

ಪ್ರಕಾಶಕರು :

ದಿಗಂಬರ ಜ್ಯೇನ ಟ್ರಿಷ್ಟ-ಅಧ್ಯಾತ್ಮ ಪ್ರಕಾಶನ ಸಂಸ್ಥೆ, ಬೆಂಗಳೂರು.

ಪ್ರಕಾಶಕ್ಕೆಯೇ-

‘ಮೋಕ್ಷವಾಗ್ರಹಪ್ರಕಾಶಕ’ದ ಸರ್ವಾಂಗ ಸಂಂದರ್ಭಾದ ಈ ವರದನೆಯ ಅವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಹೊರಗೆ ತರಲಂ ನಂತರ ಏತೇವ ಅನಂದವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ೧೬೮೦ ರಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಕಣಾದ ಮೊದಲನೆಯ ಅವೃತ್ತಿಯ ಪ್ರತಿಗಳು ಎಂದೋ ತೀರ್ಥಿ ಹೋಗಿ ಜರ್ವಿಂದ ಸತತವಾಗಿ ಬೇಡಿಕೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದರೂ ನಾವು ಕಂಂದಕುಂದ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಕೈಗೆ-ತ್ವರಿತೊಂದಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಕಾರ್ಯವು ಹಾಗೇ ಉಳಿದುಕೊಂಡಿತು. ತಡವಾಗಿಯಾದರೂ ಆಗಲಿ ಒಳ್ಳಿಯಕಾಗದ ವಂತ್ಮ ಇಡೀ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ನೀಲೀ ವರ್ಣದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಗ್ರಂಥದ ಶೋಭೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿಯೇ ಹೆಚ್ಚಿರುವುದಲ್ಲದೆ ಇಡೀ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಪ್ರಿಯ ಪರಿಪೂರ್ಣ, ಒರೆ-ಕೋರೆಗಳನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣ ತೆಂದ್ದು ವಂಬಳ ಕೃತಿಗೆ ಸರಿ-ಮಾರ್ಗಾಗಂವಂತೆ ಮಾಡಿ ಬಂದಿರುವುದು ಈ ಅವೃತ್ತಿಯ ಏತೇವರೆಯಾದ.

ಪಂ. ಟೋಡರವಂಲ್ಲರು ಸಮಸ್ಯೆ ಜೈನ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕವಾದ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕನದಿಂದ ಪ್ರಾಪ್ತ ವಾಹಿಕೊಂಡ ಅತ್ಯಾನುಭಾತಿಯ ಪರಿಪಾಠದಿಂದ ಈ ಉದ್ದೃಕ್ತಿಯ ರಚನೆ ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ಇದು ಪಂಡಿತ-ಪಾಂಚರೆಲ್ಲ-ರನ್ನು ಎಂದರೆ ಸ್ವಾತ್ಮಸಂವಿದ ಅವೇಷ್ಯಾಯಾಳ್ವರಲ್ಲರನ್ನು ಸವಾನರಾಪದಲ್ಲಿ ಆಕಾರಿಸುತ್ತದೆ. ಅವರಲ್ಲರುಗಳ ವಂಬಳನ್ನು ಸೂರ್ಯಾಗಳಿಂದಿರು; ಸರ್ಪಿಂಡಿದಿರು. ತತ್ತ್ವ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಇದು ಭಾರತದ ವಿಧಿ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಅನುವಾದವಾಗಿ ಎಲ್ಲ ಭಾಷೆಯ ಪ್ರತಿಗಳು ಸೇರಿ ಸುವಂತಿರು ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಸಮೀಕ್ಷೆ ತಲುಪಿರುವುದು ಅದು ತನ್ನದೇ ಅದ ಏತೇವ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಏತ್ತಿ ತೋರಿಸುತ್ತದೆಯಲ್ಲದೆ ಲೋಕಮೈಯಾಯಿತೆಯನ್ನೂ ಸಾರಿಹೇಳಿತ್ತಿದೆ. ಈ ಗ್ರಂಥದ ಸರ್ವಜನ ವೆಚ್ಚುಗೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿವ ಇನ್ನೊಂದು ನಿದರ್ಶನವಂದರೆ ಇದು ೧೬೭೦ ರಲ್ಲಿ ದಾತೀ ರಾವ ಹೇರಿಟೇಬಳ ಬ್ರಿಸ್ಟ್, ದಕ್ಷಲಿಯ ಪತಿಯಾಂದ ಉದ್ಯೋಗಾಳಿಯಲ್ಲಿ ಅನುವಾದವಾಗಿ ಒಂದು ಸಾರಿರ ಪ್ರತಿ-ಗಳು ಹೊರಬಂದು ಉದ್ಯೋಗಾಳಿಯಾ ಭಾಷೆಗಳನ್ನೂ ಅಧ್ಯಾತ್ಮ ರಸದಲ್ಲಿ ಅವಂದು ವಾಹಿಕೊಂಡಿದೆ.

ಹೀಗೆ ಈ ಮೋಕ್ಷವಾಗ್ರಹಪ್ರಕಾಶಕ ತನ್ನ ಅಂತರಿಕ ಉತ್ತಮತೆಯಿಂದ ವಿಧಿ ವಂತ-ಪಕ್ಷ-ಪಂಗಡಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದ ಜನರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿರುವ ಭೇದ-ಭಾವಗಳನ್ನು ಮರಿಸಿ ಒಂದು ಸ್ವಂತಿರುವದ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಮಾರ್ಪಾಡು ಕಡೆಗೆ ಅತ್ಯಾನುಭಾವದ ಕಡೆಗೆ ಆಕಾರಿಸಿರುವುದು ನಿಜವಾಗಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಹೇಳು ತರಂವಂಥ ಏಷಯವಾಗಿದೆ. ಇಂಥ ಸರ್ವಜನ ಮಾನ್ಯವಾದ ಕೃತಿರತ್ನವನ್ನು ರಚಿಸಿರುವುದರಿಂದಲೇ ಪಂ. ಟೋಡರವಂಲ್ಲರನ್ನು ಎಲ್ಲರು ‘ಪಂಡಿತ ಪ್ರವರ,’ ‘ಅಂತರ್ಭಾಷ್ಯಕಲ್ಪ’ ಮೊದಲಾಗಿ ಸಂಬೋಧಿಸಿ ತಮ್ಮನ್ನು ತಾವೇ ಗೌರವಿಸಿಕೊಂಡಂತೆ ಇದೆ.

ಸರ್ವ ಜನೋಪೋಲಿಯಾದ ಇಂಥ ಒಂದು ಒಳ್ಳಿಯಾ ಕೃತಿಯನ್ನು ತಮ್ಮ ವಿದ್ವದ್ವಿಮಂತಿಕೆಯಿಂದ ಆಳವಾದ ಅನುಭವದ ನಿಷ್ಪಂತಯಾಂದ ಸಾರವತ್ತುದಿ ಸ್ವಾರಸ್ಯವಾಗಿ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಇಂಗಿನಿಯರಿಸ್ ಸೇಡಬಾಳದ ತೀವಂ. ಬಿ. ಪಾಟೀಲರನ್ನು ಸಾಮ್ಮಾನಿಕವಾಗಿ ಅಭಿನಂದಿಸಿತ್ತೇವೆ. ಅವರು ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತ್ಯ ಒಂದು ಅಂಗವಾಗಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿವುದಕ್ಕಿಂತ ಇಡೀ ಸಂಸ್ಕೃತ್ಯೇ ಅವರಾಗಿದ್ದಾರೆ, ಅವರೇ ಸಂಸ್ಕೃತಾಗಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಅಧಿಕ ತ್ವರಿತ್ಯಯಾನಿಸಂತ್ತದೆ. ಈ ವಾತನ್ನು ಕನ್ನಡಿಗರಲ್ಲರೂ ಒಷ್ಟುತ್ತಾರೆ.

ಎಂದಿನಂತೆ ಈ ಕೃತಿಯನ್ನು ಸಮಸ್ಯೆ ಕನ್ನಡಿಗರು ಆದರದಿಂದ ಸ್ವಾಗತಿಸಿ ಇದರ ಸದಂಪರೋಗವಣದಿ-ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಂಬ ಭರವಸೆಯಾಂದಲೇ ಇದನ್ನು ತಮ್ಮ ಕರಕವುಲಗಳಲ್ಲಿ ಅರ್ಥಿಸಂತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಇನ್ನು ಈ ಕೃತಿಯನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ನಿಷ್ಪಾತ್ಯಾಯಾಂದ ಸರ್ವಾಂಗಸಂಂದರ್ಭವಾಗಿ ವಂದರಿಸಿಕೊಟ್ಟ ವಿಜಯಾಲಕ್ಷ್ಮಿ ಪ್ರಸ್ತಿಂದ ಮಾಲಿಕರಿಗೂ ಹಾಗೂ ಅಲ್ಲಿನ ಕಂತಲ ಕರ್ಮಚಾರಿಗಳಿಗೂ ಅನೇಕ ಧನ್ಯವಾದಗಳು.

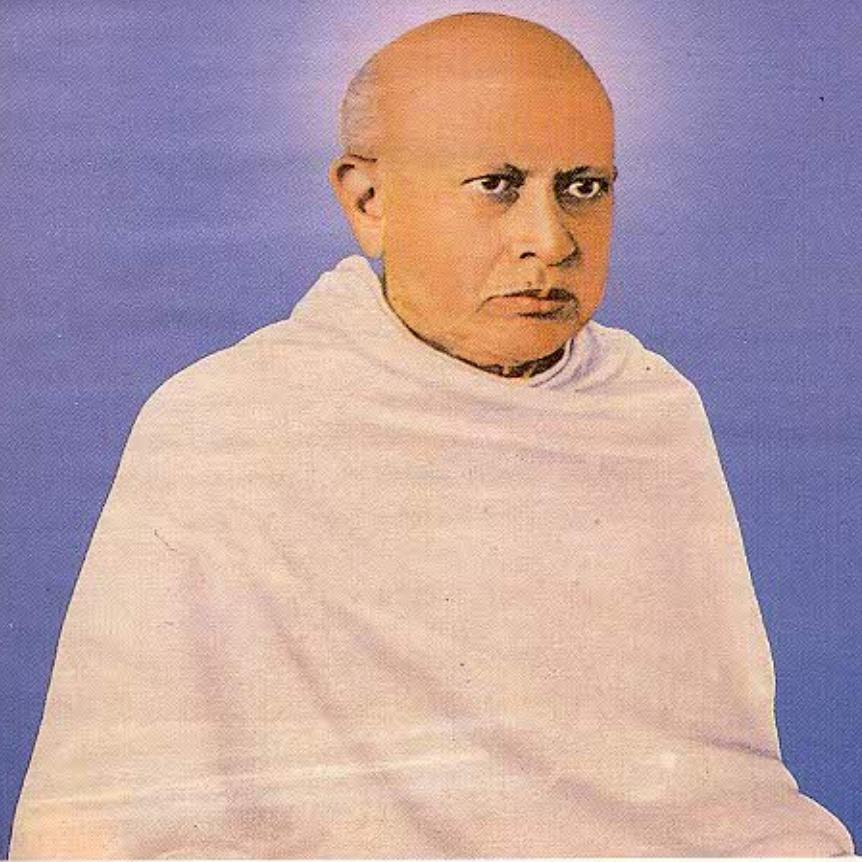
ప్రస్తుతమనే

ఏలాలవాద భారతదేశదల్లి అనేక వంకానగరగళిద్దు ఆపెల్లపుగళల్లి గులూబి నగరవెందు హసరంవాసియాద-ఇందిన రాజస్వానద రాజధానియాద జ్యేష్ఠపురదల్లి-జ్యేష్ఠపురదల్లి ఇందిగి ఇన్నిరా-ఎప్పత్తు ఎప్పత్తు దం వంఫగళ పూవచదల్లి ఎల్లర గౌరవ-అదరగళగి, పీతి-ఎత్తాసగళగి పాత్రరాగి అదక్ష జీవన బాటుతీర్చిద్ద పం. టోడరపంల్లరం సపంస్త జినాగవంగళ ఆళవాద అధ్యయనదింద సూక్ష్మవాద తింతస-మంనసగళింద విక్షద సపంస్త పదాధిగళ స్ఫూర్హపవన్ను అదరల్లి జిదానాద స్ఫూర్హపవనాద భగవాన ఆత్మన స్ఫూర్హంతు, ఆస్త్రువన్ను తిళిదికొండం భేద ఏచ్చానద వెలలక పరమ ప్పేరుషాధి వణది, స్వభావిక రీతియింద పూర్వపాగువంథ అపూవ ఆత్మనుభూతియన్న పదేదు కొండిద్దరు. తమ్మ ఆనాది సంసారపన్ను సింఖితవణదికొండిద్దరు.

పం. టోడరపంల్లరం బాల్యదిందలే గంభీరపుకృతియ అధ్యాత్మ అభరుచియంక్క వంకాపుర్వా-పరిద్దరు. అచరు స్వభావదింద ఆత్మంత సరళరు, వివేక సంపన్నరు, నిరభవణిగళు, నిరంతర అధ్యా-యన తీలరు సంసారదింద ఉద్ఘాసినరు ఆగిరుపుదల్లద సిద్ధాంత-గ్రంథగళ యితస్మై తీకొకారరు, లేఖకిష్టయ ప్రవత్సనకారరు దృఢ సంకల్పిగళు, ఆత్మనుభవిగళు ఆగిరుపుదరింద అవర ఆజార-ఏచార, నడే-నండిగల్చిల్లపు తీర స్వభావికపాగిద్దపు. బాక్యాదంబరద ఏరోధియాద అవర వాతుగళు కణు సక్తపాగిద్దరూ కరుసెయింద-సక్కానంబోతియింద ఓత ప్పోకపాగిద్దు ఆత్మన ఉత్సానస్తి నిమిత్తభూతపాగిరంత్తిద్దపు.

సరస్వతి వణతయ శ్రీమంత ప్రత్యుసాద పం. టోడరపంల్లర జీవనపు అధ్యాత్మ సాధనెగళింద పరిపూజి తుంబికోగిరింపంత సాహిత్య మతపు సావణజిక క్షేత్రగళల్లియూ అవరు అపూవ కాణికి సల్లిసిద్దరు. అవరు ఆధ్యాత్మ క్షేత్రదల్లి ప్రవేశ పదేదుకొండింథ విక్షతిగళన్ను-రూధిపాదగళన్ను ఆత్మంత సాధిక హాగూ సపంధింతియింద తొడేదు హాకిద్దరల్లద అవన్న బేరు సికిత తిత్తు ఎసెద్దరు. అవర శాలవు ఒందు సంక్రమించాలద యంగపాగిద్దు ఆగ రాజనీతియల్లి ఆస్తిరత, సంప్రదా-యింగళల్లి బిగుపు, సాహిత్యదల్లి శ్రీంగారద బాహంళ్తి, ధాయింక క్షేత్రదల్లి రూధిపాద, పట్ట భద్ర షితాసిగిగ కీపాడ, ఆధిక జీవనదల్లి ఏపంతి చంక్రసావణజిక జీవనదల్లి బాక్యాదంబర ఇవే వేదలూదపుగళల్లపు తమ్మ భరేవు సింహయవరిగి తలుపిద్దు ఆపెల్లపుగళొడనే ఇవరు హోరాడ బేశాగిత్తు. అవరు ఇపెల్ల సపంసీగళొడనే సపంధి రీతియింద హోరాడిదరల్లద తమ్మ పూర్ణపన్ను పణకొద్దు అవన్న ఏదరిసిదరు.

ఆత్మనుభూతియింద లపలబ్బియింద సహజతేగి వంరళిద పం. టోడరపంల్లరం ధవంద హసరినల్లి పట్టభద్ర షికాసక్తిగళ కీపాడదల్లి సిలుచ లోపికోగిల్లాగిద్ద జనసావణన్నర దంపి-కష్టగళన్ను నోడి అవర క్షుద్రయపు తల్లిపుసి యోగిత్తు. అదక్కాగి అవరు జనసావణన్నరల్లి వంనే వణదికొండిద్ద అంధ శ్రద్ధగళన్ను కురాధిగళన్ను కళజి హాకువ సలువాగి నిషేధపరవాద కాయింపణన్న కైకొళ్ద ఏధిపూజివాగి ఆధ్యాత్మక తత్త్వజ్ఞానద ప్రజార-ప్రసాదద కాయింపణన్న కైగెత్తికొండరు. అదన్న అవరు లేఖిన, ప్రవచన వేదలూదపుగళ సక్కాయిదింద వణదుత్తిద్దరు. ఇదరింద అవర సంప్రాప-

ವರಮಾಂಡ್ಲಿ ಗುರುದೇವ ಶ್ರೀ ಕಾನಕೀ ಸ್ವಾಮಿಗಳು

ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ-ಪರೋಕ್ಷರೂಪದಿಂದ ಅನೇಕ ಜನರೂಡನೆ ಬರಂಪುದರಿಂದ ಅದೆಮ್ಮೋ ಜನರಂ ಆವರ ಪ್ರತಿಭೇಯಿಂದ ಪ್ರಭಾವಿತರಾಗಿ ತತ್ತ್ವದ ಅಭಾವ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನದೊಳಗಿದರು. ತತ್ತ್ವದಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹ ತಲೆದೋರಿದಾಗಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯೋ ಕ್ರಾರಗಳ ವಂಶಲಕ್ಷ ಸಂದೇಹ ಪರಿಹರಣೆಯಲ್ಲಿತ್ತಿದ್ದರು.

ಅದೆಮ್ಮೋ ಉಘಟ ಕರ್ವಿಗಳು ಇವರ ಸಂಪರ್ಕ ಪಡೆದು ತವ್ಯ ಜೀವನವನ್ನೇ ತಿದ್ದಿಕೊಂಡರೆ ಅದೆಮ್ಮೋ ಜಿಜ್ಞಾಸುಗಳು ಇವರ ಸಂಪರ್ಕದಲ್ಲಿ ಬಂದು ವಿದ್ಯಾಂಸರಂಗಳಾದರು. ಮತ್ತು ಎಮ್ಮೋ ವಿದ್ಯಾಂಸರು ಇವರಿಂದ ಪ್ರೇರಣೆ ಪಡೆದು ಸಾಹಿತ್ಯ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿ ತವ್ಯ ಜೀವನವನ್ನೇ ಸಂಖ್ಯಾಶಿಕೊಂಡರು. ಇನ್ನುಇದ ವಿದ್ಯಾಂಸ ರಾದ ಪಂ. ಜಯಚಚನ್ದ ಭಾಬಡಾ, ಪಂ. ದೌಲತರಾಂ ಶಾಸಲೀವಾಲ, ಪಂ. ದೇವಿದಾಸ ಗೋಡಾ ವೊದಲೂದ ಅನೇಕರು ಅತ್ಯಂತ ಉತ್ತಮದಿಂದ ಪಂ. ಚೋಡರವಲ್ಲಿರ ಸಾನ್ವಿಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಲಾಭ ಪಡೆದು ಆವರಿಂದ ಪ್ರೇರಿತರಾಗಿ ಆವರ ಅನುಕರಣ ವಹಡಿದರು. ಇನ್ನು ಸಹಸ್ರಾರು ಸ್ತ್ರೀ-ಪುರುಷರು ಆವರ ದೈನಿಕ ಶಾಸ್ತ್ರ ಸಭೆಯ ಶ್ರೋತರುಗಳಾಗಿರೂಪ್ಯೋಗಿಂಡರು.

ಪಂ. ಚೋಡರವಲ್ಲಿರು ಜೈನರ್ಥನ ಮತ್ತು ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳ ಅಳವಾದ ಅಧ್ಯಯನವನ್ನು ವಹಡಿಂಪುದರಿಂದ ಜೆ-ಜಿಯಲ್ಲಿ ಅವನ್ನು ಆ ಕಾಲದ ಜನರಾಡುವ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಬರಿದಿಡಲೂ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ್ದರು. ಅದರಲ್ಲಿ ಅವರು ತವ್ಯ ದಾರ್ಶನಿಕ ಚಿಂತನೆಯನ್ನು ಜನಸಾಧಾರಣೆಯಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು ಧರ್ವಾಂವಣಗೆದಲ್ಲಿ ಅರೂಢ ವಹಡಿಸಿ ಪ್ರಪಂಚ ಉಪದೇಶಿತ್ತರು. ಅವರು ಪಾರಚೀನವಾದ ಜೈನ ಗ್ರಂಥಗಳ ವೇಲೆ ವಿಸ್ತಾರವು, ಅಳವು, ಅದ, ಅದರಲ್ಲಿ ಐಲ್ಲಿರಿಗೆ ಸುಲಭವಾಗಿ ತಿಳಿಯಂವಂಥ ಭಾಷಾ ಟೋಕಿಂಗ್‌ನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಅವರ ಸ್ವತಂತ್ರ ಚಿಂತನೆಯ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಅದೆಮ್ಮೋ ಮಂಳಭೂತ ವಿಜಾರಗಳು ದೊರಕಿತ್ತುವೆ. ಅದರಂತೆ ಅವರ ಕೆಲವು ಸ್ವತಂತ್ರ ಕೃತಿಗಳೂ ಲಭ್ಯವಿವೆ. ಭಾಷಾ ಟೋಕಿಂಗ್‌ಲ್ಲಿ ‘ಸವ್ಯಾಗ್ಂಜಾನ ಜಂದಿಕೆ’ ಹೊದಲಾಗಿ ಏಳು ಕೃತಿಗಳು ಉಪಲಬ್ಧವಿವೆ.

ಈ ‘ಮೋಕ್ಷವಣಗ್ರಂಥಾತ್ಮಕ’ವು ಆವರ ಸ್ವತಂತ್ರ ಕೃತಿಚನೆಗಳಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಮಂತ್ರಕ್ಕಾಣವಾದ ಗ್ರಂಥ. ವಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಗ್ರಂಥದ ಅಧಾರವಾಗಿರದೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಜೈನ ಸಾಹಿತ್ಯವೇ ಇದರ ಅಧಾರ ಭೂತವಾಗಿದೆ. ಪಂ. ಚೋಡರವಲ್ಲಿರು ಸಂಪೂರ್ಣ ಜೈನ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳನ್ನು ಇದರಲ್ಲಿ ಕ್ಷೇತ್ರಾವಿಳಿಸಿ ಸಂಖ್ಯಾ-ಪ್ರಯ್ತಿ ವಹಡಿಯಿಸಿದ್ದರು. ಅದರೆ ನಷ್ಟುಲ್ಲಿರ ದಾದ್ಯಾಂವದಿಂದ ಈ ಗ್ರಂಥರಾಜವು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಲಿಲ್ಲ. ಬಂದಂ ವೇಳೆ ಗ್ರಂಥವು ಪೂರ್ಣವಾಗಿದ್ದರೆ ಜೈನ ದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ವಹಡನ್ನು ಸರಳ, ಸುಲಭ, ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿದಂತೆಂಬುಪುಡಿದ್ದರೆ ನೀವು ಮೋಕ್ಷವಣಗ್ರಂಥಾತ್ಮಕ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಅವಲೋಕಿಸಿರೆಂದು ಹೇಳಲು ಯಾರಿಗೂ ಒಂದಿಷ್ಟು ಸಂಕೋಚನೆಯಾಗಿದ್ದರಿಲ್ಲ.

ಈ ಗ್ರಂಥದ ನಿವಣಣಾದಲ್ಲಿ ಗ್ರಂಥಕಾರರ ಅಂತಃ ಪ್ರೇರಣೆಯ ಪರಿಣಾಮವೇ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಮತ್ತು ಆ ಅಂತಃ ಪ್ರೇರಣೆಗೆ ಪ್ರೇರಕವಾಗಿ ನಿಂತುಕೊಂಡಿರುವುದು ಅಲ್ಲಿಬಂದಿರುಂಪುದು ಜಿಜ್ಞಾಸು ಸಂ ಜೀವರುಗಳ ಕುರಿತಾಗಿ-ರೂಪ ಧರ್ವಾಂಸರಂಗವೇ ಇದೆ. ಇದನ್ನು ಕೊರತ್ತಾ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಗ್ರಂಥ ನಿವಣಣಾದ ವೇಳೆಲದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಲೋಕ ಆಸೆ ಅಜಾಂಕ್ಸೀಗಳಾಗಲಿ, ಪೂರ್ಜಿ-ಪ್ರತಿಷ್ಠಿಗಳಾಗಲಿ, ಯತಸ್ಸು-ಲಾಭಗಳಾಗಲಿ ಯಾವುದೂ ಪ್ರೇರಕವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಆದರ ಯಾರಿಗೆ ನಾಯಿ, ವಾಕ್ಯರಣ, ನಯ-ಪ್ರವಣಗಳ ಜ್ಞಾನವಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಯಾರಂ ಪಾಕ್ಯ-ತ-ಸಂಸ್ಕತ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳ ಅರ್ಥವನ್ನು ತಿಳಿದಂತೆಂಬುವಲ್ಲಿ ಅಸಮರ್ಥರಿದ್ದಾರೆ, ಆವರ ಸಲುವಾಗಿ ಜನರಾಡುವ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಸುಲಭವಾದ ಗ್ರಂಥವೊಂದನ್ನು ರಚಿಸಬೇಕೆಂಬ ಪರಿಶ್ರೇಷ್ಟ ಉದ್ದೇಶದಿಂದಲೇ ಈ ವಂಹಾನ ಗ್ರಂಥದ ನಿವಣಣವಾಗಿದೆ.

ಉಪಲಬ್ಧ ಮೋಕ್ಷವಣಗ್ರಂಥಾತ್ಮಕದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ಒಂಭತ್ತು ಅಧಿಕಾರಗಳಿಂದ್ದು ಹೊದಲಿನ ಎಂಟು ಅಧಿಕಾರ-ಗಳಂತೂ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಹೋಗಿವೆ; ಅದರೆ ಒಂಭತ್ತುನೆಯ ಅಧಿಕಾರವೆ ವಹಾತ್ಮ ಅಪೂರ್ಣವಾಗಿಯೇ ಉಳಿದು ಕೊಂಡಿದೆ. ಈ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಪ್ರಕಾರ ವಿಷಯ (ಸವ್ಯಾಗ್ಂಜಾನ) ವನ್ನು ಎತ್ತಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ ಅದಕ್ಕೆ

ಅನಂರೂಪವಾಗಿ ಏನನ್ನು ಹೇಳುವ ಸಾಧ್ಯತಯಾಗಿಲ್ಲ. ಸಮೃದ್ಧಿ ನಡೆ ಎಂಟು ಅಂಗಳ ಹಾಗೂ ಇವ್ವತ್ತು ದಂಡೊಷಗಳ ಹೇಸರಂಗಳನ್ನು ವಿನತ್ತ, ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಅವುಗಳ ಸಾಂಗೋಂಬಾಂಗ ವಿವೇಚನೆಯಾಗಲಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲ ವಿವರಗಳನ್ನು ನಿಂತು ಕೊಣಿದೆ ಅಲ್ಲಿ ವಿವೇಚನೆ ವಾಡಬೇಕಾಗಿರುವ ಪ್ರಕರಣವು ಕೂಡ ಅಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಉಳಿದುಕೊಂಡಿದೆ, ಇವ್ವೇ ಫೆ ಕೊನೆಯಂ ಪ್ರಾಟದ ಕೊನೆಯಂ ಶಬ್ದವಾದ 'ಬಹಂರಿ'ಯಂ ಕೂಡ 'ಬಹು'ವಾಗಿಯೇ ಉಳಿದೆ ಅಕ್ಕೆ 'ರಿ' ಅಕ್ಕರವನ್ನು ಸೇರಿಸುವುದು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ 'ಬಹಂ' ಬರೆಯಂವವ್ಯಾರಲ್ಲಿ ಅವರ ಲೀಕುಟೆ ಕೆಯಂತ್ರಿಯಂ ತಾಯಂಯಂ ತಿಂಹೋಗಿರಬೇಕೇ ಅಥವಾ ಗ್ರಂಥ ಕರ್ತವಿಗೆ ಅಪ್ಪು ಸಮಯಂವಿರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲವೇ, ಅಥವಾ ಅವರ ವೇಳೆ ಯಾವುದಾದರೂ ವಿವರತ್ತು ಬಂದೊದಗಿ ಆ ಕಾರಂದಿಂದ ಬಲವಂತವಾಗಿ ಬಿಡಿಕಿರಬೇಕೇ? ಎಂಬುದನ್ನು ಯಾರು 'ಹೀಗೇ ಇರಬೇಕೆಂದು' ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ 'ಹೇಳುವ ಸಾಧ್ಯತಯಿಂದ! ಕೇವಲ 'ರಿ' ಅಕ್ಕರವನ್ನು ಬರೆಯಂವವ್ಯಾ ಶಾಲಾಪಕಾಶ ದೊರಕದಿರುವುದು ವಿಶ್ವದ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿಯೇ ಇದೊಂದು ವಿಚಾರಾರ್ಥವಾದ-ಸಮಾಖ್ಯವಾದ ಸಂಗತಿಯಾಗಿದೆ.

ಗ್ರಂಥವು ಅಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಉಳಿಯಂವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವು ಯಾವುದೇ ಆಗಿರಲಿ, ಆದರೆ ಆದರಿಂದ ಅಧ್ಯಾತ್ಮಲೋಕದಲ್ಲಿ ಎಂದೂ ತುಂಬಿ ಬರಲಾಗಿದ್ದು, ಕ್ಷಯಿತುಂಟಾಗಿದೆಯಂದು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾದ ಸಂಭಾಷಣೆಯಾಗಿದೆ.

ಒಂಭತ್ತನೆಯಂ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಘೋಣ ವಾಡಿದನಂತರನೂ ಹಂತ್ತು ಕೆಲವು ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಬರಿಯಂವ ವಿಚಾರವು ಗ್ರಂಥಕಾರರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಇದ್ದರಲೇ ಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಈ ಪಾರಪ್ತ ಒಂಭತ್ತು ಅಧಿಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ಲೇಖಕರು ಹನ್ನರಡು ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ 'ಈ ವಿವರಗಳ ವೇಳೆ ಮಂಂದ ಯಾಧಾಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ವಿಸ್ತಾರದಿಂದ ವಿವರಕೆ ವಾಡಲಾಗುವುದೇ'ಂದೇ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು?

ಆದುದರಿಂದ ಅವರು ಹೇಳಿದ ಸಂಕೀರ್ತಗಳ ವೇಳೆಯಂದ ಮಂತ್ರ ಪ್ರಕಿರ್ಣಾದಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿ ವಿವರಗಳ ವರ್ಣನೆಯನ್ನು ಅಧಾರದ ವೇಳೆ ಈ ಗ್ರಂಥವು ನಿರ್ವಿಫ್ಳವಾಗಿ ಕೊನೆಗೊಂಡಿದ್ದರೆ ಸಾವಿರಾರಂ ಪ್ರಾಟಗಳ ಒಂದು ಮಹಾಗ್ರಂಥವಾಗಂತ್ತಿತ್ತುಂದು ತಿಳಿದು ಬರಿತ್ತುದೆ. ಹಂತ್ತು ಅದರಲ್ಲಿ ಮೋಕ್ಷವಾಗಿದ ಮೂಲಾಧಾರಭೂತವಾದ ಸಮೃದ್ಧಿ ನಿರ್ವಿಫ್ಳವಾಗಿ ನ ಮಂತ್ರ ಸಮೃದ್ಧಿ ರಿತ್ರದ ವಿಸ್ತಾರವಾದ ವಿವೇಚನೆಯಂ ಅಗುತ್ತತ್ತು. ಜತೆಯಂತ್ಲೇ ಸಾಧಕ ಜೀವಿಗೆ ಇದೊಂದು ಅಧಾರಭೂತವಾದ ಬಾರವಣಿಕ ಗ್ರಂಥವಾಗಂತ್ತಿತ್ತುಂದು ನಿಸ್ಸಂಕೋಚವಾಗಿ ಹೇಳಬಹಂದಾಗಿದೆ.

ಪಂ. ಚೋಡರಮಂಭರಂ ತಮ್ಮ ಮನೋಮಂದಿರದಲ್ಲಿ-ಜ್ಞಾನ ಭಾಂಡಾರದಲ್ಲಿ ಏನೇನೂ ತಂಬಿಕೊಂಡಿದ್ದರೂ ಹಂತ್ತು, ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವ-ಯಾವ ವಿವರಗಳನ್ನು ತರಲು ಬಯಸಿದ್ದರಿಂಬಂದು ಅವರಿಗೇ ತಿಳಿದ ವಿವರಗಳಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ನಾವು ಕೇವಲ ಉಹೆ ವಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮ ಉಹೆಗೆ ಮಾರಿದ ವಿವರಗಳು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಅವರ ಪ್ರಾಂತಿಕನಲ್ಲಿ ತುಂಬಿರಬೇಕು.

ಈ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ವಿವೇಚನಾತ್ಮಕವಾದ ಗದ್ಯ ತ್ಯಾಲಿಯಂಲ್ಲಿ ರಚಿಸಲಾಗಿದ್ದು, ವಿವರಗಳನ್ನು ಪ್ರತೀಕ್ಷಾತ್ಮರೋಪಾಲಕ ಸ್ವಾಪಿತಿಸಲಾಗಿದೆ. ಬಾಕ್ರೂರಜನೆಯು ಸಂಪೂರ್ಣವಿದ್ದು ವಿವರಗಳ ಪ್ರತಿಪಾದನೆಯ ತ್ಯಾಲಿಯಂ ಅತ್ಯಂತ ಗಂಭೀರವಿದೆ. ವ್ಯಧಿವಾದ ವಿಸ್ತಾರವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ವಿಸ್ತಾರದ ಭಯಂದಿದ ಯಾವುದೇ ವಿವರಗು ಅಸ್ವಾಪ್ಯವಾಗಿ ಉಳಿದಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲ ಉಚಿತವಾಗಿ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ ಅಲ್ಲಿ ವಿವರಗಳ ವಿಸ್ತಾರವು ಆಗಿದೆ, ಆದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಉತ್ತರೋತ್ತರ ನವಿನತೆಯಂದೆ. ಹಂತ್ತು, ಆ ವಿವರಗಳ ವಿಸ್ತಾರವು ಸಾಂಗೋಂಬಾಂಗ ವಿವರಗಳ ವಿವೇಚನೆಯ ಪ್ರೇರಣೆಯಂದಲೇ ಆಗಿದೆ.

ವಿವರಗಳನ್ನು ಸ್ವಾಪ್ಯೇಕಿಸಿದೆ ಸಲಂವಾಗಿ ಉಚಿತ ಉದಾಹರಣೆಗಳ ಸಮಾವೇಶ ವಾಡಲಾಗಿದೆ. ಕೆಲವು

ಉದಾಹರಣೆಗಳಂತೂ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೆ ರೂಪದಂತೆ ನಾಲ್ಕುರು ಅಧಿಕಾರಗಳವರೆಗೆ ನಡೆದು ಬರುತ್ತತೇವೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ರೋಗಿ ಮತ್ತು ವೈದ್ಯನ ಉದಾಹರಣೆಯು ಎರಡು, ಮಂಬರಂ, ನಾಲ್ಕು ಮತ್ತು ಐದುನೆಯ ಅಧಿಕಾರಗಳ ಅರಂಭದಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ. ತಮ್ಮ ವಹಾತ್ಮ ವಾಚಕರ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಇಳಂದು ಬರುವ ಸಲುವಾಗಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಅಗಮ ಪ್ರವಾಣಗಳನ್ನು ಅನೇಕ ಉದ್ದೇರಕೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತುತ ಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಎವ್ಯಾ ವಸ್ತುವಿನ ಆಳದಲ್ಲಿ ಇಳಿಯತ್ತಾರೆ ಅವ್ಯೋ ಅವರ ಅನುಭೂತಿಯಂತಹ ಅವರ ಲೇಖಿಯಂತ್ಯೊ ಇಳಂದು ಬರುತ್ತದೆ.

ಈ ಮೋಹಕವಾಗಿ ಪ್ರಕಾಶಕದಲ್ಲಿನ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಾಕ್ಯವು ಆರ್ಥಿಕವುತ್ತವಿದ್ದ ರೂ ಅದರಲ್ಲಿ ಬಹಳಪ್ಪು ನವಿನ ಪ್ರವರ್ತಣಗಳನ್ನು ವಂಂಡಿಸಲಾಗಿದ್ದು ಅವು ಆ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಜೀವಾಗಿವಾದೂಳಿಗೆ ಬೇರೆಲ್ಲಿಯೂ ಕಂಡು ಬರಂತುದಿಲ್ಲ. ಈ ಪ್ರಕಾರದ ವಿವರಣೆಗಳನ್ನು ಗ್ರಂಥದ ತಂಂಬೆಲ್ಲ ಕಾಣಬಹಂದಾಗಿದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಏಳು ಮತ್ತು ಎಂಟನೆಯ ಅಧಿಕಾರಗಳಂತಹ ಉಲ್ಲೇಖನಿಯಂತಹವೇ. ಇನ್ನು ಸ್ವದ್ವಾಂತಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಅವರು ನವಿನ ಪ್ರವರ್ತಣಗಳನ್ನು ವಂಂಡಿಸಿರಂಪ್ರಲ್ಲದ ಅವರ ಲೋಕ ನಿರೋಹಣ ದೃಷ್ಟಿಯೂ ಅತ್ಯಂತ ಸೌಕ್ರಾಂತಿಕತ್ವದಲ್ಲಿ ಅಂದು ಅವರಂ ಚಿತ್ರಿಸಿದ ಚಿತ್ರಣವು ಇಂದು ಕೂಡ ಎಲ್ಲಿಡೆಗೆ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಕೆಲವನ್ನು ನೋಡಿಕೊಣಿ.

ಅಲ್ಲಿ ಅದವ್ಯೋ ಜನರಂ ಕಂಲಪ್ರವೃತ್ತಿಯಿಂದ ಅಥವಾ ಅನುಕರಣ ವಾಡಿ ಲೋಭಾದಿಗಳ ಅಭಿಪ್ರಾಯಾದಿಂದ ಧರ್ಮ ಸಾಧನ ವಾಡಂತಾರೆ, ಅವರಿಗಂತೂ ಧರ್ಮ ದೃಷ್ಟಿಯೇ ಇಲ್ಲ.

ಭಕ್ತಿ ವಾಡಂತಿದ್ದರೆ ಚಿತ್ರಣ ಎಲ್ಲಿಯೇ ಇರುತ್ತದೆ, ದೃಷ್ಟಿಯು ಸುತ್ತಾತ್ಮಿರ್ತದ ಮತ್ತು ಮಂವಿದಿಂದ ಪಾಶಾದಿಗಳನ್ನು ಹೇಳಂತಾರೆ ಹಾಗೂ ನಮಸ್ಕಾರಾದಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಂತಾರೆ; ಆದರೆ ಇದು ಒಳ್ಳಿಯಂದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಯಾರಂ, ಯಾರ ಸ್ತುತಿ ವಾಡಂತಿರಂವೇನಂ, ಯಾವ ಪ್ರಯೋಜನದ ಸಲಂವಾಗಿ ಸ್ತುತಿ ವಾಡಂತಿರಂವೇನು, ಪಾಠ ದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಅಥವಾವಿದೆ, ಇವು ಯಾವುದರ ಎಚ್ಚರವೇ ಇಲ್ಲ.

ಅಲ್ಲದೆ ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಕುದೇವಾದಿಗಳ ಸೇವಯಾನ್ನು ಕೂಡ ವಾಡತೊಡಗುತ್ತಾನೆ, ಅಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹ-ಗಂರು-ಶಾಸ್ತ್ರದಿಗಳ ಮತ್ತು ಕಂಡೇವ-ಗಂರು-ಶಾಸ್ತ್ರದಿಗಳ ವಿಶೇಷ ಪರಿಚಯವೇ ಇಲ್ಲ.

ಮಂತ್ರ ದಾನಕೊಡಂಬುದಾದರೆ ಪಾತ್ರ-ಅಪಾತ್ರಗಳ ವಿಚಾರವಿಲ್ಲದ ತನ್ನ ಪ್ರಶಂಸೆಯಾಗಂವಂತೆ ದಾನ ಕೊಡಂತಾನೆ.

ಮಂತ್ರ ತಪಸ್ಯ, ವಾಡಂಬುದಾದರೆ ಉಪವಾಸವಿದ್ದು ಕೂಂಡಂ ದೂಡ್ಯ ಸ್ವನ ಬರುವಂಥ ಕಾರ್ಯ ವಾಡಂತಾನೆ ಪರಿಣಾಮಾಗಳ ಪರಿಚಯವೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ.

ಅದರಂತೆ ಪ್ರತಾದಿಗಳನ್ನು ಧಾರಣ ವಾಡಂಬುದಾದರೆ ಅಲ್ಲಿ, ಬಾಹ್ಯ ಶ್ರೀಯಗಳ ಹೇಳಿ ದೃಷ್ಟಿಯಂತ್ತದೆ; ಅದೂ ಸಿರ್ವನಂ ನಿಜವಾದ ಶ್ರೀಯ ವಾಡಿದರೆ ಸಿರ್ವನು ಸಚಿಯಾದ ಶ್ರೀಯ ವಾಡಂತಾನೆ; ಮತ್ತು, ಅಂತರಂಗ-ದಲ್ಲಿ ರಾಗಾದಿಭಾವಗಳಂತಹ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ ಅವುಗಳ ವಿಚಾರವೇ ಇಲ್ಲ. ಮಂತ್ರ ಬಾಹ್ಯದಲ್ಲಿ ರಾಗಾದಿಗಳ ಚೋಷಕೆಯ ಸಾಧನ ವಾಡಂತಾನೆ.

ಅದರಂತೆ ಪ್ರಾಚಿ-ಪ್ರಭಾವನ ವೊದಲಾದ ಕಾರ್ಯವಾಡಂಬುದಾದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಲೋಕದೂಳಿಗೆ ಯಾವ ಪ್ರಕಾರ ಪ್ರಶಂಸೆಯಾಗಂಬುದು, ಹಾಗೂ ವಿವರ-ಕಣಾಯಂಗಳ ಚೋಷಕೆಯಾಗಂಬುದು ಆ ಪ್ರಕಾರ ಕಾರ್ಯ ವಾಡಂತಾನೆ. ಮಂತ್ರ ಬಹಳಷ್ಟು ಹಿಂಸಾದಿಗಳನ್ನು ವಾಡಂತಾನೆ.

ಆ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನಂತೂ ತಮ್ಮ ಹಾಗೂ ಅನ್ನ ಜೀವರಂಗಳ ಪರಿಣಾಮವು ಸಂಧಾರಿಸಂ ಸಲಂವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಒಂದಿಷ್ಟು ಹಿಂಸಾದಿಗಳೂ ಉತ್ತಮವಾಗುತ್ತದೆ, ಆದರೆ ಯಾವುದರಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆ ಅಪರಾಧ-ವಿದೆ ಮಂತ್ರಗುಣಗಳು ಅಧಿಕವಿದೆ ಆ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡಲು ಹೇಳಿದೆ. ಆದರೆ ಪರಿಣಾಮಗಳದ್ದಂತೂ ಪರಿಚಯದೇ,

ಇಲ್ಲ ಮತ್ತು ಏಲ್ಲ ವಿಷ್ಯ ಆವರಾಧಗಳಾಗಂತ್ರವೆ, ಗಂಭೀರೆಷ್ಟಾಗುತ್ತವೆಂಬ ಲಾಭ-ಕಾನಿಯಂ ಜ್ಞಾನವೇ ಇಲ್ಲ ಅದರಂತೆ ಎಧಿ-ನಿಷೇಧಗಳ ಜ್ಞಾನ ಕೂಡ ಇಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಶಾಸ್ತ್ರಭಾಷ್ಯ ವಾದಂಪುದಾದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಪದ್ಧತಿಗೆ ಅನುಸರಿಸಿ ಪ್ರವರ್ತಿಸಂತ್ತಾನ, ಓದಂಷ್ಟದಾದರೆ ಇತರಂಗಿ ಕೇಳಿಸಂಪಂತ ಒಂದಂತ್ತಾನೆ. ಪಾಠ ಹೇಳಿಪುದಾದರೆ ತಾನಂ ಒಂದಿ ಬಿಂದಂತ್ತಾನೆ, ಕೇಳಿಂಪುದಾದರೆ ಏನಂ ಹೇಳಿತ್ತಾರೆ ಅದನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ; ಅದರೆ ಯಂತ್ರದು ಶಾಸ್ತ್ರಭಾಷ್ಯದ ಪ್ರಯೋಜನವಿದೆ ಅದನ್ನು ತಾನಂ ಅಂತರಂಗದಲ್ಲಿ ಇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಇವೇ ವೋದಲಾದ ಧರ್ಮಕಾರ್ಯಗಳ ಮಂಘಂವನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಿ-ಕೂಳುವುದಿಲ್ಲ.

ಕುಲವರಂತೂ ಕಮ್ಮಿ ಕಂಲದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡಪರು ಯಾವ ಪ್ರಕಾರ ಪ್ರವರ್ತಿಸಂತ್ತಾರೆ ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ನಾವು ವಾದಂಷ್ಟದಿದೆ, ಅಥವಾ ಇತರರು ಮಾಡುವಂತೆ ನಾವು ಮಾಡುವುದು, ಮತ್ತು ಹೀಗೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಲೋಭಾದಿಗಳ ಸಿದ್ಧಿಯಾಗಂತ್ರದು. ಇವೇ ವೋದಲಾದ ವಿಜಾರ ಸಹಿತ ಅಭ್ಯಂತಾರ್ಥವಾದ ಧರ್ಮವನ್ನು ಸೂಧಿಸಂತ್ತಾರೆ.

ಇದೇ ಪ್ರಕಾರ ಜ್ಯೇಂಧ್ರವಂದ ಮಂಳಲತತ್ತ್ವಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿ ವಾದಂಷ್ಟ ಕೃಂತಿಕಾರಿಯಾದ ವಾರ್ತೆ ತಂಡುಗಳಂ ಏಳು ಮತ್ತು ಎಂಟಿನೆಯು ಅಧಿಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದಿವೆ. ಅವನ್ನು ಮಂಳಲ ಗ್ರಂಥವನ್ನೇ ದಿಯೇ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇಲ್ಲಿ ವಿಸ್ತಾರ ಭಿಯಂದಿಂದ ಅವುಗಳ ಕ್ಷೀಬಿಡಲಾಗಿದೆ.

ಈ ವೋಳವಾಗಿಪ್ರಕಾರಕೆಂದರೆ ಗ್ರಂಥಕರ್ಮರು ಏತರೂಗತಿಗೆ ಸಫೋರ್ಚ್ಯೂ ಪ್ರಾರ್ಥಿಂಕತೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಸಮೃದ್ಧಶಿಫ್ತನ, ಸಮೃಗ್ಂಜಾನ ಮತ್ತು ಸಮೃಕ್ಷಾರಿತ್ರ, ಈ ಮಂಳರರ ಪರಿಭಾವೆ ವಾದಂತ್ರ ಅವರು ಜ್ಯೇಂಧ್ರದರ್ಶನದ ಪ್ರಾರ್ಥಿತವಾದ ಏತರಾಗತಿಗೆ ಪ್ರಮಂಬಿ ಸ್ತಾನ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ದಿತ್ತೇವಾದ ವಾಡಿದ ನಂತರ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿತ್ತಾರೆ—

ಅದಂದರಿಂದ ಹಚ್ಚಿಗೇನು ಹೇಳಂತ್ರದು, ಯಾವ ಪ್ರಕಾರದಿಂದ ರಾಗಾದಿಗಳನ್ನು ದೂರವಾಡಿಸಿ ಶ್ರದ್ಧೆಯಾಗಂತ್ರದು ಆ ಶ್ರದ್ಧೆಯೇ ಸಮೃಗ್ಂಜಾನವಿದೆ, ಯಾವ ಪ್ರಕಾರದಿಂದ ರಾಗಾದಿಗಳನ್ನು ದೂರವಾಡಿಸಿ ಶಿಳಿವಳಿಕೆಯಾಗಂತ್ರದು ಆ ಶಿಳಿವಳಿಕೆಯೇ ಸಮೃಗ್ಂಜಾನವಿದೆ, ಮತ್ತು ಯಾವ ಪ್ರಕಾರದಿಂದ ರಾಗಾದಿಗಳನ್ನು ದೂರವಾಡಿಸಿ ಶಿಳಿವಳಿಕೆಯೇ ಸಮೃಕ್ಷಾರಿತ್ರವಿದೆ; ಈ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿಯೇ ವೋಳವಾಗಿವನ್ನು ಮನ್ಯ ಸುಷ್ಯಾದು ಯೋಗ್ಯವಿದೆ.

ಪಂ. ಚೋಡರವಂಲ್ಲರ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಶೇಷತೆಯೇನಂದರೆ ಅವರಂ ಪ್ರಾರ್ಕತ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ನಿಬಂಧಿತಾಗಿರಿದ ನಮ್ಮ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ತತ್ತ್ವಜ್ಞಾನವನ್ನು ಸುಲಭವಾದ ಗದ್ಯ ಭಾಷೆಯಂ ವಾದಧ್ಯವಂದಿಂದ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿ-ಜ್ಞಾನವಂತ್ರ ತತ್ತ್ವ ವಿನೇಚನೆಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮದೇ ಅದ ಒಂದಂ ನವೀನ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆ ನವೀನ ತಯಾರಿ ಅವರ ಕೃಂತಿಕಾರಿಯಾದ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮದೇಆದ ಒಂದಂ ನವೀನ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆ ನವೀನತೆಯು ಅವರ ಕೃಂತಿಕಾರಿಯಾದ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಜನ್ಮಿತ ತಲೆದಿದೆ. ಅವರಂ ತತ್ತ್ವಜ್ಞಾನವನ್ನು ಹೀವಲಪರಂಪರಾಗಿತವಾದ ಮಂಧೂಕೆ ಕಾಗೂ ತಾಸ್ಕ್ರಿಯ ಪ್ರಾರ್ಥಣಕರೆಯಂ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ವಾತ್ರ, ಸೋಡಂಷ್ಟದಿಲ್ಲ. ಅದರೆ ತತ್ತ್ವಜ್ಞಾನವನ್ನು ಅವರ ಸುಲಭವಾದ ಒಂದಂ ಸಹಿತ ಚಿಂತನ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಾಗಿದೆ. ಜನರಂ ಯಾವ ತತ್ತ್ವಜ್ಞಾನದಿಂದ ರೂಢಿವಾದದ ಸಮರ್ಥನೆ ವಾದಂತಿದ್ದುರಂ ಅದೇ ತತ್ತ್ವಜ್ಞಾನದಿಂದ ಅವರಂ ರೂಢಿವಾದವನ್ನು ವಿರಸ್ತ ವಾಡಿದ್ದಾರೆ. ತತ್ತ್ವಜ್ಞಾನದ ಅನಂತರೀಲನದ ಸಲುವಾಗಿ ಅವರಂ ಕೆಲವು ಯೋಗ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕವಂದು ವಂಬಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಅನಂತಾರ ವೋಳವಾಗಿವೇನಂ ಸ್ವರ್ಥಕ್ಕೆ ನಿಲ್ಲ ಅದರೆ ಆತ್ಮ ವಿಸ್ತಾರವನೇ ಇದ್ದು ಅದನ್ನು ಅವರಂ ಏತರಾಗಿ-ವಿಜಾನವನೆಂದು ಹೇಳಿತ್ತಾರೆ.

‘ಶೈಲಿ’- ಎಂದರೇನೆಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಸರಿಯಾದ ಸೂತ್ರವ್ಯಾಖ್ಯಾತಾದ ಉತ್ತರವೊಂದನ್ನು ಕೊಡಂಷ್ಯಾದು ಕಷ್ಟವಿದೆ ಅದರೆ ಬಹಳವ್ಯಾಪ್ತಿ ಜನರು ಒಮ್ಮೆ ವಾರ ಅಥವಾ ದಿನಿಗೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ಚಿತ್ತವೃತ್ತಿಯಾಗಿ ಹೊರಗಿನ ಭಾಷಣಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಸ್ವರಸ್ವಾಗಿರಂದಂತೆ ಅಂತಶ್ರೀ-ಲವು ಹೊರಗಿ ಶೀಲಕ್ಷಿಂತಹ ಹೆಚ್ಚು ವಾರವ್ಯಾಖ್ಯಾತಾದ್ದು, ವಂತೆ ಇವರಿಂದ ವ್ಯಕ್ತಿಯಲ್ಲಿಯೇ ನಿನ್ನತವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಾಂದ ನೋಡಹೋದರೆ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವೇ ಶೈಲಿಯೆಂದು ಹೇಳಬೇಕುದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಅಭ್ಯಂತರವಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಬಿಂಬವನ್ನು ನೋಡಿ ಹೇಗೆ ವಾಲ ವಸ್ತುವಿನ ರೂಪರೇಖೆಗನ್ನು ತಿಳಿಯಬಹುದಾಗಿದ್ದೀರ್ಬಾಗಿಯೇ ಶೈಲಿಯಾಂದಲೂ ಕವಿಯಂ-ಗ್ರಂಥಕರ್ತೃವಿನ ಚಿತ್ತವೃತ್ತಿಯಂ ಪರಿಚಯವನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಪ್ರಶ್ನವನ್ನು ತಾವೇ ವಾದಂಷ್ಯಾದು ವಂತೆ ಉತ್ತರವನ್ನು ತಾವೇ ಕೊಡಂಷ್ಯಾದು ಇದೂ ಅವರ ಶೈಲಿಯ ವಿಶೇಷತಯಾದೆ. ಪಾಠಕರು ಸ್ವಯಂ ಅಭಿಷ್ಪ್ರಾಯ ನಿಷ್ಪತ್ತಿದ ವೇಲೆ ಬಂದು ಬಿಡುವಂತೆ ಅವರ ಎದಾರಿಗೆ ವಸ್ತು ಸ್ಥಿತಿಯ ಚಿತ್ತಳ ವಂತೆ ಅದರ ವಿಶೇಷತೆ ವಾದಂಷ್ಯಾದರಲ್ಲಿಯೇ ಅವರ ಶೈಲಿಯ ಪೌಲಿಕತೆಯಾದೆ. ಓವರ್ ಚಿಕಿತ್ಸಕವನ್ನು ರೋಗದ ಉಪಚಾರದಲ್ಲಿ; ಯಾವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ಅನಂತರಿಸಣತ್ವಾನ್ ಅವೇ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳು ಇವರ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರುತ್ತವೆ. ಅವರ ಶೈಲಿಯಾಗಿ ತರ್ಕವಿಶೇಷವಾಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅದು ಅನುಭೂತಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿಯೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಅವರು ‘ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ವಾಸೋವೈಜ್ಞಾನಿಕ ತರ್ಕಗಳಿಂದಲೂ ಕೂಡ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸಣತ್ವಾರೆ. ಅವರ ಗದ್ಯಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ಅವರದೇ ಆದ ಅಗಾಧ ಪಾಂಡಿತ್ಯ ವಂತೆ ಅಸ್ತ್ಯಾಯಾ ಇಡೀ ಗ್ರಂಥದ ತುಂಬೆಲ್ಲ ವಂಡ್ಯು ಕಾಣಿತ್ತದೆ. ಅವರ ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರ ಶೈಲಿಯಾಗಿತ್ತೇಯಾದ್ದು, ಅದರಲ್ಲಿ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ವಂತೆ ಲೋಕಿಕ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಏರಡೂ ಪ್ರಕಾರದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ವಿವೇಚನೆಯಾದ್ದುಷ್ಪಾಂತಗಳಿಂತೂ ಅವರ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ವಂಂತೆ-ಪೌರ್ಕಾಂತಿಕಗಳಿಂತ ಹೊಳೆಯಾತ್ಮವೆ. ದೃಷ್ಟಾಂತಗಳ ಪ್ರಯೋಗದಲ್ಲಿ ಅವರ ಸಂಕ್ಷೇಪವನ್ನು ನಿರ್ಣಯಿಸಿದ್ದ ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿತವಾಗಿತ್ತದೆ.

ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನಾಕಾರರು ಪ್ರಾಯಃ ಪ್ರತಿಯೂಂದು ಪ್ರಶ್ನವನ್ನು ಆರ್ಥಿಕಾರ್ಥಿಕವಾಗಿ ವಂಂಡಿಸಣತ್ವಾರೆ, ವಂತೆ ಸದಾಧಾನಕರ್ತೃಗಳು ಆರ್ಥಿಕಾರ್ಥಿಕವಾಗಿ ವಂಂಡಿಸಣಗಳ ಅವೇಕ್ಷೀಯಾಗಿ ಪ್ರಯೋಗಗಳನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಕಡಿಮೆ ವಾದಂಷ್ಯಾದರೆ. ವಂತೆ ಅನುಭೂತಿಜನ್ಯಾಯಾಂತಿಕಗಳಿಂದ ಹಾಗೂ ಉದಾರವಾಸೀಗಳಿಂದ ಅವರ ಜಿಜ್ಞಾಸೆಯನ್ನು ತಾಂತ ವಾದಂಷ್ಯಾದರೆ.

ಪಂ. ಚೋಡರಂಜಲುರ ಶೈಲಿಯ ಇನ್ನೊಂದು ವಂಂಡಿಸಿದರೆ ಅದರ ಅರ್ಥವ್ಯಕ್ತಿ ಇವರ ವಾಕ್ಯಗಳ ಅರ್ಥವನ್ನಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಭಾವವನ್ನಾಗಲಿ ಗ್ರಹಿಸಣವುದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರವಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ವಂಂಸ್ಪತ್ಯಗೊಟ್ಟು ಪ್ರೀತಿಯಾಂದ ಬಂದು ಸಲ ಓದಿದರೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಅಭಿಪ್ರಾಯವು ಭಾರ್ಯಾತೀಗೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದಂತೆ ವಂಂಸ್ಪತ್ಯವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಇದೇನು ದೊಡ್ಡಗಳಿಂದಂತೆ ತಾವು ಕೇಳಬಹುದಾಗಿ. ಅದರೆ ತಕ್ಷಾಂಶಾಂಕಾರವಾಗಿ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಂಡ ವಂಂಸ್ಪತ್ಯವನ್ನಾಗಲಿ ವಂಂಸ್ಪತ್ಯಗೆ ಹೊಳೆದ ವಿಚಾರವನ್ನಾಗಲಿ, ಅಂತರಂಗದಿಂದ ಮಾಡಿ ಬಂದ ಅನುಭೂತಿಯನ್ನಾಗಲಿ ಸ್ವಭಾವ ಸಿದ್ಧವಾಗಿರಂತೆ ಬಿಡಿಸಿ ಹೇಳಬೇಕೆಂದ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಸಾವಧಾನದಿಂದಿರುತ್ತದ್ದು. ಎಲ್ಲರೂ ಇದನ್ನು ಪಡೆದುಹೊಂಡು ಬಂದಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅರ್ಥವ್ಯಕ್ತಿಯ ರವಂಂತೆಯೇಯಾಗಿ ಇವರ ಗ್ರಂಥದ ತುಂಬೆಲ್ಲ ಕಂಗೊಳಿಸಿತ್ತದೆ. ಹಂಡೆಕೆಹೊಂಡಿ ಹೋಗಬೇಕಾದ ಪ್ರಯತ್ನವಿಲ್ಲ. ಅಂತರಂಗದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ತಬ್ಬಿಗಳ ಜಾಲದಲ್ಲಿ ವಂರೆ ವಾಡಿ ಹೋದ ಕೃತಕ ಕವಿಯಲ್ಲಿ, ವಂಂತೆ ಸ್ವಭಾವವನ್ನು ಸ್ವರೂಪನ್ವೇಯಾಯಾಗಿ ವಂಂಡಿಸಿದರೆ ತಂತ್ರಾರ್ಥಕ್ಕೆ ಸಾಧಕನಿಡ್ದಾನೆ.

ಧವಂಧೃತ್ಯ ಯಂತ್ರದರ್ಶಿಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ‘ಅಪೂರ್ವವಾದರೂ ಅಪೂರ್ವವಾದ ಈ ಹೋಕ್ಕೆವಾದಗ್ರಂಥಕಾಕಷಪು’ ಜ್ಯೇಷ್ಠಧವಂದ ಬಹಳವ್ಯಾಪ್ತಿ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ ಸಕಲ ಜೀವಕಲ್ಯಾಣಾರಿಣಿಯೂ, ಭವತಾರಿಣಿಯೂ ಅದ ಈಶ್ವರೀ ಚಿತ್ರ ತಪಸ್ಯಾ ಇಲ್ಲಿ ಅಂತಹಂತವಿಯಾಗಿ ತನ್ನ ಪರಮಾತ್ಮನ ಸಾಧಿಸಿದೆ

ಇಲ್ಲಿನ ದರ್ಶಕವರ್ತಕವಾದ ಕಲೆಯಂಥ ಶಾಸ್ತ್ರಕರವಾದ ಪರಮಾಷ್ಟರುಷಾಧ್ಯಾದ ಸಾಧನೆಗೆ ನಿರ್ವಹಿಸಬಹಿರು-ವ್ಯವಹರಿಂದ ಇದು ಸುಪಕ್ಕಿ ಚೀತನಂಗೆ ಅಚ್ಚುವೆಂಬುಗಿದೆ. ತ್ರಿಕಾಲಾತೀತವಾದ ಅಲೋಕ ಸತ್ಯಗಳು ಲೋಕ-ಕಾಲ-ದೇಶಾಧಿನಾಗಿ ರೂಪಗೊಂಡು ಹೇಗೆ ವಿಕಾಸಗೊಳ್ಳುತ್ತುವಂಬಂದರ ಭದ್ರ ಉತ್ತರವು ಇಲ್ಲಿ ಬಹು ವಂಣೋಹರವಾಗಿ ವಂಣಿ ಬಂದಿದೆ, ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದ ಜೀವನು ತನ್ನ ನಿಜ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಅತೀವಕಲೋಕ ನಿಷ್ಠೆಯಾಂದ ಕೂಡಿದ ಸಾಧನೆಯಾಂದ ಆ ದಿವ್ಯ ಚೀತನಶಕ್ತಿಯಂತ್ರ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರಿಸಿಕೊಂಡಂದ ವರಂ ವದವಿಗೆ ತಲುಪಬಹುದಾಗಿದೆಯೆಂದು ನಿಜಾನಂಭವದಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ತಿಳಿಯಂತಹಿಗಿದೆ; ಎತ್ತಿ ಹೇಳಲಾಗಿದೆ.

ಸಹೃದ್ಯುಶರ್ವ ಸಹೃದ್ಯುಗ್ನಾಳ್ವಾನ-ಸಹೃದ್ಯುಕ್ಷಾರಿತ್ರಗಳನ್ನುನಂಬಿ, ಅತ್ಯಂತ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ ಪಡೆದು ಸದ್ಗುರುಷಾಧಿಕಾರ ತುಚ್ಚಿಜೀವನವನ್ನು ಬಾಳಿಳಿಗಿ ಕಣ್ಣರೈಯಾಗಿ ಹೋದ ಮಂ. ಚೀರೋಡರವಂತಿಲ್ಲರು ತಮ್ಮ ನಂಬಿಗೆಯು ಅನುಭೂತಿಯ ಧರುವಾಗವಾಗೆ ವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಸಹೃದ್ಯುಚೀವಕೋಟಿಯ ಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕಾಗಿ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಉದಿಸಿ ಬಂದ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾದ ಧಾರಣೆ, ಬಂದ್ದಿಲ್ಲಿಯಾಂದ ಈ ಕೃತಿರತ್ನದಲ್ಲಿ ನಿರೂಪಣೆ ವಣಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಿಂದಾಗಿ ಈ ಕೃತಿಯು ರಸರಾಷ್ಟ್ರಾಧಿ-ಯಾದ ನಿಜಾತ್ಮಕ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಾಧನವೂ ಸೋಪಾನಪೂರ್ವಾ ಅಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿದೆ. ಈ ಕೃತಿಯನ್ನು ಯಾರು ಎಂತಹ ಸಂಸ್ಕಾರ ಸೋಪಾನಗಳಲ್ಲಿ ನಿಂತು ನಿರೀಕ್ಷೆಸುತ್ತಾರೋ ಅವರಲ್ಲಿರಿಗೆ ಅವಕಾಶ ರೀತಿಯಾಂದಲೇ ದರ್ಶನವಿಶಯ, ಉದ್ದಾರಗ್ರಹಿತವಾದ ಕೃತಿಯಾಗಿದೆ. ಇದು ಸಹೃದಯಿರ ಹೃದಯಾರಾಮವನ್ನು ಹೊಕ್ಕು ಅವರ ಹೃದಯಾದ ನಾಡಿ-ನಾಡಿಗಳನ್ನು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಾಂದನಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ, ಕೊನೆಗೆ ಅತ್ಯಾನಂದದ ಬೃಹದಾಸಂದರ್ಭವನ್ನು ಉತ್ತೇಂಸುತ್ತದೆ. ಲೋಕ-ಲೋಕಗಳಲ್ಲಿ, ಜನ್ಮ-ಜನ್ಮಗಳಲ್ಲಿ, ಚತುರ್ವರ್ತಿಗಳ ಕೀಟಲಿಗಳಲ್ಲಿ ಅದಾವುದೋ ನಿಯಂತಿಯ ನಿಯಂತ್ರಿಕೆ ನಿಲುಕಿ ಎಂದರೆ ತನ್ನದೇ ಆದ ಏಕಾಜ್ಞಾನದಿಂದ ಕಟ್ಟಿತಾರ್ಥಕೊಂಡು ಪರಿಭ್ರಮಿಸಿತ್ತಿರುವ ಚೀವಕೋಟಿಗೆ ಈ ಗ್ರಂಥಧ್ಯಾ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕವಾದಿ ತಾರಕ ಪಂಚತ್ವಾಗಿದೆ.

ಎತ್ತುದ ಸಮಾಧಿ ಚೀವಕೋಟಿಯಾಂ ಅನಾದಿ ಅನಂತ ಕಾಲದಿಂದ ದಂಬಿದ ನಿವೃತ್ತಿ ಹಾಗೂ ಸುಖಿದ ಪ್ರಾತ್ಮಿಕಾಗಾಗಿ ಸರ್ವತಪಿಸುತ್ತಿದೆ. ಅದರೆ ನಿಜವಾದ ಸುಖಿತ್ವ ಎಲ್ಲಿದೆ, ಯಾವುದರಿಂದ ಬರುತ್ತುದೆಯಾದರ ಶರ್ವಾಳಿತ್ವದ ಅದು ‘ಅನುಷ್ಠಾನಿತ್ವದನೀಯಂ ಸುಖಿಂ ಪ್ರತಿಕೂಲಿತ್ವದನೀಯಂ ದುಃಖಿಂ’ಎಂದರೆ ಭಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ಅನುಷ್ಠಾನಿತ್ವಾದ ನೋವನ್ನು ಸುಖಿದೆದೂ ಪ್ರತಿಕೂಲಿತ್ವಾದ ನೋವನ್ನು ದುಃಖಿದೆದೂ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು, ಆ ಸುಖಿ-ದುಃಖಿಗಳ ಇಸ್ತೇಯ ಮಾಡುವಿನಲ್ಲಿ ಕ್ಷೇತ್ರ-ರವಾನೆ-ರವಾಯೆ-ಲೋಭಿಗಳಿಂಬಿ ಕರ್ತೃ: ಕ್ರಾಂತಿಗಳನ್ನು ಸೃಜಿಸಿಕೊಂಡು ಅವುಗಳ ಚಿತ್ರ, ವಿಚಿತ್ರತರವಾದ ತಿರುಪ್ಪ-ಮಾರುವಿನ ಸಂಖಿಯೋಳಿಗೆ ಸಿಲುಕೆ ಕಷ್ಟ-ಕಾರಣಗಳು, ಉಪ-ಮಾರುಕಾರೆಗಳು, ಹೊಲಂಸು,-ಹೇಸಿಕಿಗಳ ಸಹಧ್ಯ-ಸಹಸ್ರ ಕೊಣಿತೆಗಳಲ್ಲಿ ಕರಗಿ-ಕಂದ್ರು-ಬೆಂದು ಹೋಗುತ್ತ, ದ್ವರೂ ಅದಾವುದನ್ನು ಲಕ್ಷ್ಯಕ್ಕೆ ತಂದುಕೊಳ್ಳಿದೆ ಕೀವಲ ಕ್ರಾಂತಿಗಳನ್ನು ಕರ್ತೃವ್ಯಾಧಾವನೆಯಾಂದ ಅದನ್ನು ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತಿರಿಸುತ್ತಿಲೇ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಇಂಥ ಕ್ರಾಯ ವಾಸನೆಯ ಪಾಶೆದೇ ವೈತ್ತಿಯ ತೊತ್ತುಳಿದುಳಿತಕ್ಕೆ ಸಿಲುಕೆ ಶಾಶ್ವತತ್ವಕ್ಕೆ ತಾತ್ತ್ವಕ ಸಂಖಿವಂತಕೂ ದೂರವಿರಲಿ, ಆದರೆ ಆದು ತಾನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಂಡ ಲೌಕಿಕ ಸಂಖಿದ ಆಸ್ತಾದನೆಯನ್ನೂ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಲಾದನ ನಿರಂತರ ನೋಹದದ ಮಾಡುವಿನಲ್ಲಿ ಮುಳಿಗಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ, ಜನ್ಮ-ಮರಣಗಳ ರಾಣಿತಲ್ಲಿ ಸಿಲುಕೆ ಚಕ್ರವರ್ತಿರದಲ್ಲಿ ತಿರುಗುತ್ತಿದೆ. ಇವೆಲ್ಲವುಗಳಿಗೆ ಒಮ್ಮೆಕರವಾದ ವಿವರಾವಾಸನೆಯೇ ಏಷರಂ ಕ್ರಾಯಗಳ ಪರಿಪೂರ್ವೀಕರಣೆಯೇ ಮಾಲಾಕಾರಣಿದೆಯೆಂಬಿದರ ಅರಿವು ಆ ಚೀವಕೋಟಿ ಮಾಡಿ ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಅದು ಒಂಸೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾದ ಪರಿಣತ, ಏಷರಾ ಸೇವನೆಯಲ್ಲಿ ತೀವ್ರ ಅಭಿಲಾಷೆ, ವಸ್ತು ತತ್ವಾನಂತರ್ಯಾದಲ್ಲಿ ವಿಧಾನಿತಿಯಾದ ಇವೇ ವೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿ ಇಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಭಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ವಹ್ಯಾ-ನಿಬಂಧನೆಗಳನ್ನು ತಂದರೆ ಪ್ರತಾಚರಣೆಗಳನ್ನು ಅಚರಿಸಿದರೆ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನವಿದೆ? ಎಲ್ಲಿಯಂತಹರಿಗೆ ಕ್ರಾಯ ರಫಿತವಾದ ಉದಾಸೀನ ಭಾವನೆ, ರಾಗರಹಿತವಾದ ಏಷರಾಗ ಭಾವನೆ ಅವಿಭರಿಸಿಕೊಂಡಿಲ್ಲವೇ ಅಲ್ಲಿಯವರಿಗೆ ಜೀವದ ಉದ್ದಾರಣೆ ಸಾಧಿಸಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಏತರಾಗತೆಯಂದರೆ ಕೇವಲ ನಿವೃತ್ತಿಯಲ್ಲ, ದಿಗಂಬರತ್ವವಲ್ಲ, ಶರೀರದ ನಗ್ನತೆಯಲ್ಲ, ಅದರೆ ಅದು ಏತೆಕಷ್ಟವರ್ಕವಾದ ನಿವೃತ್ತಿಯಾದೆ, ಅನುಭವಪೂರ್ವಕವಾದ ಆತ್ಮನ ಧರ್ಮವಿದೆ. ಅಧ್ಯಾತ್ಮಿಕತೆಯು ಅದು ಪ್ರಪೃತ್ತಿ ವಂತ್ಯಾ ನಿವೃತ್ತಿಗಳನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿಲ್ಲ, ಅದರೆ ಅದು ಏತರಾಗತೆಯಂತಹ ಅಧಿಸಿದೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಪ್ರಪೃತ್ತಿಯು ಏತರಾಗತೆಗೆ ಸಹಾಯಕವಾಗಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸಲೇ ಬೇಕಾಗಂಪ್ರದು ಮಂತ್ರ ನಿವೃತ್ತಿಯಾಗ ಹಾಗೂ ಕಾರಣವಾಗಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸಲೇ ಬೇಕಾಗುವುದು. ಅಂತರ್ವೈ ಏತದಿಂದ ಶಾಸ್ತ್ರವಾದ ನಿವೃತ್ತಿಯು ಆತ್ಮನನ್ನು ಅಧೋಗತಿಗೆ ತರ್ವತ್ತದೆ. ಅದುದಿಂದ ಬಾಹ್ಯ ಪ್ರಪೃತ್ತಿಯ ಬೆನ್ನು ಹಡ್ಡಿ ಕೇವಲ ವೈತೆಕ ಶಾಸ್ತ್ರವಾದ ಅರ್ಚನೆಯನ್ನು ಅರ್ಚಿಸುವುದಕ್ಕಿಂತ ಅಂತರ್ವೈ ಏತಕ್ಕಾದ ಏತರಾಗ ವಿಜ್ಞಾನದಿಂದಲೇ ಆತ್ಮನ ಸಂಪೂರ್ಣವಿಶಾಸವು ಸಾಧ್ಯವಿದೆಯೆಂಬ ಕರೋರ ಸತ್ಯವನ್ನು ಈ ಮೌಲ್ಯವರ್ಗವರ್ತಕವು ನಿರೂಪಿಸುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಸಂಸಾರರೋಗದ ನಿದಾನವಿಷ್ಯೇ ಇಲ್ಲ, ಅದರೆ ಜೀವಧಿಯೂ ಇದೆ ಜೊತೆಗೆ ಪಥಾಪಥಗಳ ನಿಯಮವಿಷ್ಯೇ ಇದೆ.

ಈ ಗ್ರಂಥವು ತನ್ನ ಹೆಸರಿನಂತೆ ಮೋಕ್ಷವರ್ಗಪ್ರಕಾಶಕವಿದೆಯೇ ವಿನಹ ಮೋಕ್ಷದ ಕರ್ತೃಭೂತವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಮೋಕ್ಷವರ್ಗವನ್ನು ತೋರಿಸಿಕೊಡುತ್ತದೆಯೇ ಹೊತ್ತಂ ಸ್ವಯಂ ಅದರ ಮೇಲೆ ಸಡೆಯಂದ ಕುಣಿ ವಾದಾದುವುದಿಲ್ಲ; ಅದು ಮೋಕ್ಷದ ಸಲಂವಾಗಿ ಸಾಧನವಿದೆಯೇ ಎನ್ನಿಂದಾಗಿಲ್ಲ. ಕೇವಲ ಖರ ಕರ್ತೃತ್ವವನ್ನೇ ಅವಲಂಬಿಸಿದ ಜಡವಂತಿಗಳು ಯಂಥಾರ್ಥತೆಯನ್ನು ಆರ್ಥವಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾರದೆ ಕೇವಲ ಜೈನರುಳದಲ್ಲಿ ಜನ್ಮವೇತ್ತಿದ್ದ ವಾತಕ್ಕು ಹಾಗೂ ಯಂತ್ರದಂತೆ ಬಾಹ್ಯಕ್ಕೆಯಿಗಳನ್ನು ಆರ್ಚಿಸಿದ ವಾತಕ್ಕು ತಮ್ಮನ್ನು ಸಮೃದ್ಧಿಯಂದಾದ್ದಾರುವಕರೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳತ್ತಿರುವವರಿಗೆ ಈ ಗ್ರಂಥವು ಸರಿಯಾದ ಪಾಠ ಕಲಿಸಿತ್ತದೆ. ಏಂಥಾತ್ಮ-ಏಂಥಾತ್ಮವೆಂದು ಹಾರಾಡುತ್ತಿರುವವರಲ್ಲಿಯೇ ಎಂಥ ಫೋರತರವಾದ ಏಂಥಾತ್ಮವು ವಾನವಾದಿಕೊಂಡಿದೆಯೆಂಬ ಕರೋರ ಸತ್ಯವನ್ನು ಹೇಳಿವಾಗ ನಿಶ್ಚಯಾಭಾಸ-ವ್ಯವಹಾರಾಭಾಸ-ಲಂಭಯಾಭಾಸ ವಂತ್ಯ ಸಮೃದ್ಧಿಸನ್ನು ವಿಂಥಾತ್ಮದ್ವಿಷ್ಟಿಯಂಬ ಏಭಾಗಗಳನ್ನು ವಾದಿಸಿಕೊಂಡಂತೆ ಅವುಗಳ ಮಂಬಾಂತರ ಜೈನರಲ್ಲಿ ವಾತಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಬಾಹ್ಯದಂಬರತೆ, ಅಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸ್ವಾಚ್ಚಂಡತೆ, ಪರಾವಲಂಬನೆಯ ವಾತಾವಾಹ, ಸಂಶಯವಾದಗಳನ್ನಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟೆಲೆಗಳಿಡ್ಡಾರೆ. ನಮ್ಮುದಂರಂ ಭೂತಗಳನ್ನು ಒಳಿದು ನಮ್ಮು ವಂತ್ಯ ನಮ್ಮು ಸಮಾಜದ ಜನರ ವಾಸ್ತವಿಕ ಮಂವಿದ ಅಕಾರವನ್ನು ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ; ನಿಜವಾದ ದರ್ಶನವಾದಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದರೆ ಅವರು ಎಲ್ಲಿಯೂ ತಪ್ಪಿಕೂಡಿಸಬಾಗಿ ಸಂಧಾರಕರಂತೆ ಉಪದೇಶಕರಂತೆ ವರ್ತಿಸಿಲ್ಲ; ಅದರೆ ಪ್ರೇರಣಪೂರಾಗಿ ಕಾರೀಸಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ.

ಸಮಸ್ತ ಪ್ರಾರ್ಥಕೋಟಿಯ ಅಜ್ಞಾನವನ್ನು ಬಿಡಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ಸತ್ಯಸ್ವರೂಪದ ಪರಿಣಯ ವಾದಿಸಿಕೊಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಹಂ. ಚೋಡರವಂತ್ಯಾರಂ ಈ ಮೋಕ್ಷವರ್ಗಪ್ರಕಾಶಕದ ಮೂಲಕ ಇಡೀ ಜೊನಾಗಮಂಗಳ ಗೊಳಿತರ ವಾದ ರಹಸ್ಯಗಳನ್ನು-ತಮ್ಮ ಜೇವನದಲ್ಲಿ ಕಾಡುತ್ತೇಕೊಂಡ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಸನಾನ್ಯಯಾತ್ಮಕವಾದ ದ್ವಿಷ್ಟಕೋಣದಿಂದ ಮತ್ತು ತಮ್ಮದೇ ಆದ ತರ್ಕಪೂರ್ವವಿಧಾನದಿಂದ ಸುಲಭ ಭಾವೆಯ ಸರಳ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ಜನಸಾಧಾನವಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಅದರಿಂದಾಗಿ ಈ ಗ್ರಂಥವು ಮಹತ್ವ-ಬೃಹತ್ತಪ್ರಕಾಶಲ್ಲಿಯಾಗಿ, ದಿವೃತ್ಯಾತ್ಮಗಳಲ್ಲಿಯಾಗಿ ವೇರು-ಮಂದಿರಗಳಂತೆ ಬೆಳೆದು ನಿಂತು ನಮ್ಮು ಕಣ್ಣನಗಳನ್ನು ಸರ್ಹಿದಿಂದ ನಮ್ಮುನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿದ್ದಾಗಿ ವಾದಿ, ಕೊನೆಗೆ ನಮ್ಮುನ್ನೇ ಇಲ್ಲಗೆಯಾದ ಮಹಾವಾದದಲ್ಲಿ ತೋಡಗುತ್ತದೆ. ಎಂದರೆ ನಮ್ಮು ಬಾಹ್ಯಪ್ರಜ್ಞವಂತೆ ನಮ್ಮುನ್ನು ಅಂತರೋನ್ನು ವಿವಾದಂತ್ತದೆ.

ಇಲ್ಲಿ ಮಂದಿರಂದ ವಿಚಾರದ ಅಲ್ಲಗಳನ್ನು-ಭಾವನೆಯ ತರಂಗಗಳನ್ನೇ ಅರಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾರದ ಒದುಗನು ಮಂಭರ ಹೋಗಿಂದ ಸಂಭವಷ್ಟು ಉಂಟಿ. ಇದಕ್ಕೆ ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿ ಏಳು ಮಂತ್ರ ಎಂಟನೆಯ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಓದಿಸಿ ಸಂತತವಾದ ಧ್ಯಾನ-ಮನಸಾದಿಗಳಿಂದ ಈ ಮಾತ್ರಿಕ ಸತ್ಯತೆಯಂತೆ ಪ್ರತಿಯೋಜಿಸಿರೆ ತೀಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಬರುವ ವರ್ಣನೆಯು ಅತ್ಯಸ್ವರ್ಪಿತಯಾಗಿದ್ದು ಅದ್ದುತ್ತರೆ ಸಹಿಜಪ್ರಾಗಿದೆ, ಅಲ್ಲಿಕೆಂಬುದಿಗೆಯಾಗಿದೆ.

ಪಂ. ಕೋಡರವಾಲ್ಲರ ಪಂತಕಲ್ನ-ದಿವ್ಯಪ್ರತಿಭೆ ಮತ್ತು, ಅತ್ಯಾನಂಬೂತಿಗೆ ಇವರಡೂ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕಂತಹ ಸಾಕ್ಷಿಗಳಾಗಿ ನಿಂತುಕೊಂಡಿವೆ. ಪಂ. ಕೋಡರವಾಲ್ಲರಂತಹ ಈಗ್ರಂಥವನ್ನು ಕೇವಲ ನನ್ನ ಸಲುವಾಗಿಯೇ ರಚಿಸಿರುತ್ತಿರುವ ಸಂದೇಹವು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವಾಚೆಕೆನಿಗೆ ಬಾರದೆ ಇರಲಾರದು. ಇತ್ತೇವೀ ಏಕೆ, ಈ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಒಂದು ಸಲ ಕ್ರಿಗ್ರಿಕ್ಲೋಂಡ ಪಾತಕನು ತನ್ನ ಜೀವಿತಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅದೆವ್ಯಾ ಬಾರಿ ಓದುತ್ತಾನೆಂಬಿದು ಆವಿಗೇ ಅರಿಯಿದೆ ಎಷಟಂದಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಬರುವ ವಿಷಯವು ನಿತ್ಯನೂತನವಾಗಿದ್ದು ಅದು ಚಿರಂತನ ಸತ್ಯದ ಕಡೆಗೆ ಅತ್ಯಸಾಕ್ಷಾತ್ತಾರ್ಥದ ಕಡೆಗೆ ಕೊಂಡೊಯುಂಪುದರಿಂದ ಎಷ್ಟುಸಲ ಸಿದ್ದಿದರೂ ಹೋಸ-ಹೋಸ ವಿಷಯವೇ ತಿಳಿದಂ ಬರಂಫುದರಿಂದ ಗ್ರಂಥವು ನವೀನವೇ ಎನಿಂತುದೆ.

ಪಂ. ಕೋಡರವಾಲ್ಲರಂಥ ಮಹಾನ ದಾತರ್ವಿಕರ ವಂಹತ್ವಪೂರ್ವಾದ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನಲ್ಲ ಇಲ್ಲಿ ಸಮಂಕ್ರಾಂತರೂಪದಿಂದ ದಿಗ್ರೀಶನ ವಹಾಡಂಬುದು ತಂಂಬಕಷ್ಟಸಾಧ್ಯವಾದ ಕಾರ್ಯಂವಾಗಿದ್ದರೂ ಈ ಗ್ರಂಥದ ಅಧ್ಯಯನವಹಾಡಂಬುದರಿಂದ ನನ್ನಲ್ಲಿ ಉಂಟಾದ ಭಾವನೆಯ ತರಂಗಗಳನ್ನು-ಅಂತರಂಗದ ಅನಿಸಿಕೆಗಳನ್ನು ಯಾವ ಮಂಬ್ಯಾ ವಂರೆಯಿಲ್ಲದೆ ಇಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಂತ್ತಲಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಇದರಲ್ಲಿನ ಅಳ್ಳಿ ಹೋಸ ವಹಾತೆಗಳಿಗೆ, ವಿಷಯ ಪ್ರತಿಪಾದನಯು ನಿತ್ಯಾತ್ಮಕನ ಶೈಲಿಗೆ, ವಿಷಯಾದಲ್ಲಿ ಕಂತೂಹಲವಂತಹ ಕಾರ್ಯಾದ್ಯಕ್ಷಾಂಡ ಹೋಗಂವ ಪರಿಪಕ್ವ ಪದ್ದತಿಗೆ, ಒಂದು ವಹಾತೂಹ ಹೆಚ್ಚಿಲ್ಲದ ಧಿರ್-ಗಂಭೀರ ಪಾಂಡಿತ್ಯಕ್ಕೆ ವಹಾರಂ ಹೋಗಿದ್ದೇನೆ, ಹೃದಯರಿತಿದ್ದೇನೆ. ಅತ್ಯಂತಸರಸ್ವಾ ಸಾಕ್ಷಿಕಾ, ಬೋಧಪ್ರಧಾನ ಆದ ನಂತಿರ ಎಂಬತ್ತುಗಳಿಂದ ಪೂರ್ಶಿಕ ಕಾಗೂ ಉತ್ತರದಾತ್ರೇವಿನ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರಿಗೆ ಬಂದು ನಿಲ್ಲಾವ ಪಂ. ಕೋಡರವಾಲ್ಲರ ದಿವ್ಯಪೂ-ಭವ್ಯಪೂ-ನಿಮುಕಲಪೂ ಆದ ಚೈತನಾಕೃತಯನ್ನಿಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಕಂಡಿದ್ದೇನೆ, ಸೌಜನ್ಯದಿಂದ ಪ್ರತ್ಯೇ ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ ಉತ್ತರ ಪಡೆದಿದ್ದೇನೆ. ಹೃದಯಾದ ಆವೇದ್ಯಾನಂಭವವನ್ನಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟರಗಳ ವಹಾತೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ತಂಬಂಬಾವುದು? ಭಾವಿಯು ಮೂಲಕ ಹೋರತರಬೇಕೆಂದರೆ ಆಹೃದಯಾದ ಅನಂಭಾವಿಯನ್ನು ನಾಲಗೆಯು ಹೇಗೆ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿತ್ತೆ? ನಾಲಗೆಗೆ ಇರಂವಂಥ ವಾಜಾಶಕ್ತಿಯು ಹೃದಯಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲಿದೆ! ಹೀಗಾಗಿ ನಾನು ಆ ವಾಸುದೇಶಾಂತರವನ್ನು ತಪ್ಪೆದುರಂ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಲು ಸರ್ವಭಾಾ ಅಸರ್ವಭರ್ತಾಗಿದ್ದೇನೆ. ನಾಲಗೆಯ ವೇಲೀರಿಸಿದ ಕಲ್ಲಿನ ಸಕ್ಕರೆಯು ಸ್ಯಾದ-ವಹಾಧರ್ಯೆವನ್ನು ಯಾರಂ ಹೇಗೆ ಬಾಯಿ ಬಿಟ್ಟುಹೇಳುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯಿದೆ! ಇದು ನನ್ನೊಬ್ಬನ ಅನಂಭವವಲ್ಲ, ಆದರೆ ಪರಂಪರಣೆ ಸ್ವರ್ತಿಸಿದ ಕರ್ಬಾನ್ನದಂತೆ ಈಕೃತಿಯನ್ನು ಅಶ್ರಯಿಸಿದವರಲ್ಲಿರ ಹಾಡಂ ಇದೇ ಇದೆ. ಆದುದರಿಂದ ‘ಈ ಗ್ರಂಥದ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಾನಂದಿಂದ ಯಾರ ಭವಿಷ್ಯ ಬಾಳು ಪರಿವರ್ತನೆ ಹೊಂದಂಬುದಿಲ್ಲ, ಸಂಸಾರದ ವಿಸ್ವರಂಜನಾಗುಷ್ಟಿಲ್ಲ, ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ತಾವೇ ಹೃದಯ ಯಾವುದಿಲ್ಲ, ಮಂಭರಹೋಗಂಪುದಿಲ್ಲ ಅವರಲ್ಲಿಗೆ ಈ ಗ್ರಂಥದ ರಹಸ್ಯವೇ ಹೂಳಿದಿಲ್ಲ, ವಿಷಯವೇ ತಿಳಿದಿಲ್ಲ’ ಎಂದು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳಲೇ ಬೇಕಾಗುವುದು.

ಆದೆದರಿಂದ ಯಾರಿಗೆ ನಿಜವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಕಲ್ಯಾಂವಹಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಿದೆ, ಪೂರ್ವಪೂದ ಈ ಮನುಷ್ಯ ಪರಮಾಯಾದ ಸಾಧಕತೆ ವಹಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಿದೆ ಅವರಂತಮ್ಮ ಜೀವಿತಕಾಲದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಲವಾದರೂ ಈ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಅಧ್ಯಂತವಾಗಿ ಮಾನೋಯೋಗಂದಿಂದ ಸಿದಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. “ಈ ಗ್ರಂಥವು ಓದುಷುದರಾಗುಳಿ, ಹೇಳುತ್ತದರಾಗುಳಿ ಅಥವಾ ವಿಚಾರ ವಹಾಡಂಬುದಕ್ಕಾಗಿ ಅತ್ಯಂತ ಸುಲಭವಿದ. ಯಾವ ವ್ಯಾಕರಣ ಮೂದಲಾದವುಗಳ ಆಭ್ಯಾಸವಿಲ್ಲ-ದವರು ಕೂಡ ಇದನ್ನು ಸಂಲಭವಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿದೆಯಂದು ಮತ್ತು ಇದರಿಂದ ತಮ್ಮದು ಪರಮ ಕಲ್ಯಾಂವಾಗಂಪುದೆಂದು” ಸ್ವಯಂ ಗ್ರಂಥಕತ್ಯಗಳಿಂದ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಂತಮ್ಮ ಸಲುವಾಗಿ ಎಂದರೆ ಮಂದಿಂದಿಯಿಂಳು ಜೀವರಂಗಳ ಸಲುವಾಗಿ ಎಂಥ ಕರುತಾಭಾವನೆಯನ್ನು ಭಾವಿಸಿದ್ದಾರೆಂಬಿನ್ನು ಅವರ ವಹಾತೆಗಳ್ಲಿಯೇ ಹೇಳಿ ಈ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯನ್ನು ಪರಿಸರ್ವಾಪ್ಯಗೊಳಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಚೆಳಗಾವಿ

ಮಂಹಾವಿರ ಜಯಂತ

೨೪-೪-೧೯೯೬

ಬಿ. ಎಂ. ಜಿ. ಸಾಹಿತ್ಯ

‘ತುಂದ್ರಾತ್ಮಸದನ,’ ಶಜಾಫ್ರರ

ವಿಜ್ಞ ಯಾನು ಕ್ರಮಣಿಕೆ

ಮೊದಲನೆಯ ಅಧಿಕಾರ [ಮೀಠಬಂಧ ಪ್ರರೂಪಣ]

ವಂಗಲಾಚರಣ-೧, ಅರಹಂತರ ಸ್ವರೂಪ-೨, ಸಿದ್ಧರ ಸ್ವರೂಪ-೩, ಆಚಾರ್ಯ-೪ ಲಾಪಾಧಾರ್ಯ-೫ ಸಾಧುಗಳ ಸಾವಾನ್ಯ ಸ್ವರೂಪ-೨, ಆಚಾರ್ಯರ ಸ್ವರೂಪ-೩, ಲಾಪಾಧಾರ್ಯರ ಸ್ವರೂಪ-೪, ಸಾಧಂಗಳ ಸ್ವರೂಪ-೪-ಪ್ರಾಜ್ಯತ್ವದ ಕಾರಣ-೪, ಅರಹಂತಾದಿಗಳಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನದ ಸಿದ್ಧಿ-೫, ವಂಗಲಾಚರಣ ಮಾಡುವ ಕಾರಣ-೬, ಗ್ರಂಥದ ಪರಾಮಾತ್ಮಕತೆ ವಂತ್ಯ ಆಗಮ ಪರಂಪರೆ-೭, ನಷ್ಟ ಚಾರಣ-೧೦, ಅಸತ್ಯಪದ ರಚನೆಯ ಪ್ರತಿಷೇಧ-೧೦, ಓದಲು-ಕೇಳಲು ಯೋಗ್ಯತಾಸ್ತಗಳು-೧೧, ಪರಾರ್ಥನ ಸ್ವರೂಪ-೧೨, ಶೋಽತಾರನ ಸ್ವರೂಪ-೧೩, ಮೋಕ್ಷವಾಗಿಪ್ರಕಾಶಕ ಗ್ರಂಥದ ಸಾಧ್ಯತೆ-೧೪.

ಎರಡನೆಯ ಅಧಿಕಾರ [ಸಂಸಾರ ಅವಸ್ಥೆಯ ಸ್ವರೂಪ]

ಕರ್ಮಬಂಧನದ ನಿರ್ದಾಸ

೨೦-೨೧

ಕರ್ಮಗಳ ಅನಾದಿತನದ ಸಿದ್ಧಿ-೨೦, ಜೀವ ವಂತ್ಯ ಕರ್ಮಗಳ ಭಿನ್ನತೆ-೨೧, ಅವಂಶಿಕ ಆತ್ಮನಿಂದ ವಂಶಿಕ ಬಂಧನವು ಹೇಗಳಿಗುತ್ತದೆ-೨೨, ಘಾತಿ-ಅಘಾತಿ ಕರ್ಮ ವಂತ್ಯ ಅವುಗಳ ಕಾರ್ಯ-೨೩, ನಿರ್ಬಲ ಜಡಕರ್ಮಗಳಿಂದ ಜೀವಸ್ವಭಾವದ ಘಾತ ವಂತ್ಯ ಬಾಹ್ಯ ಸಾಂಪರ್ಯ ಲಾಭ-೨೪.

ನಾನಿನಂಧ ವಿಚಾರ

ಯೋಗ ವಂತ್ಯ ಅದರಿಂದಾಗಂವಂಥ ಪ್ರಕೃತಿ ಬಂಧ, ಪ್ರದೇಶ ಬಂಧ-೨೫, ಕಣಾಯಂದಿಂದ ಸ್ಥಿತಿ ವಂತ್ಯ ಅನುಭಾಗ ಬಂಧ-೨೬, ಜ್ಞಾನಶೋನ್ಯ ಜಡ-ಪ್ರದ್ಯಲ ಪರವಾಣಿಗಳ ಯಾಧಾರ್ಯೋಗ್ಯ ಪ್ರಕೃತಿರೂಪ ಪರಿಣಮ-೨೭ ಸತ್ಯರೂಪಕರ್ಮಗಳ ಅವಸ್ಥೆ-೨೮, ಕರ್ಮಗಳ ಉದಯರೂಪ ಅವಸ್ಥೆ-೨೯, ದ್ರವ್ಯಕರ್ಮ ವಂತ್ಯ ಭಾವ ಕರ್ಮದ ಸ್ವರೂಪ ಹಾಗೂ ಪ್ರವೃತ್ತಿ-೨೧, ನೋಕರ್ಮದ ಸ್ವರೂಪ ಹಾಗೂ ಪ್ರವೃತ್ತಿ-೨೨, ನಿತ್ಯನಿಗ್ರಹಿದ ವಂತ್ಯ ಇತರ ನಿಗ್ರಹ-೨೦.

ಕರ್ಮಬಂಧನರೂಪ ರೋಗದ ನಿನಿತ್ತದಿಂದಾಗುವ ಜೀವದ ಅವಸ್ಥೆ

೨೧-೨೨

ಚಾಳನಾವರಣ-ದರ್ಶನಾವರಣ ಕರ್ಮಾದಯ ಜನ್ಯ, ಅವಸ್ಥೆ-೨೧, ವಂತಿಚಾಳನದ ಪರಾಧಿನ ಪ್ರವೃತ್ತಿ-೨೨, ಶ್ರವಣಚಾಳನದ ಪರಾಧಿನ ಪ್ರವೃತ್ತಿ-೨೩, ಅವಧಿಚಾಳನ, ವಂಪಾಪರ್ಯಾಯಚಾಳನ, ಕೇವಲಚಾಳನದ ಪ್ರವೃತ್ತಿ-೨೪, ಚಕ್ಷು-ಅಚಕ್ಷು-ಅವಧಿ-ಕೇವಲ ದರ್ಶನದ ಪ್ರವೃತ್ತಿ-೨೫, ಮೋಹನಿಯ ಕರ್ಮಾದಯ ಜನ್ಯ ಅವಸ್ಥೆ-೨೬, ದರ್ಶನಮೋಹರೂಪ ಜೀವದ ಅವಸ್ಥೆ-೨೭, ಆಂತರಾಯಕರ್ಮಾದಯ ಜನ್ಯ ಅವಸ್ಥೆ-೨೮, ವೇದನಿಯ ಕರ್ಮಾದಯ ಜನ್ಯ ಅವಸ್ಥೆ-೨೯, ಅಯಂ ಕರ್ಮಾದಯಜನ್ಯ ಅವಸ್ಥೆ-೨೧೦, ನಾಮಕರ್ಮಾದಯ ಜನ್ಯ ಅವಸ್ಥೆ-೨೧೧, ಗೋತ್ರಕರ್ಮಾದಯ ಜನ್ಯ ಅವಸ್ಥೆ-೨೧೨.

ಮೂರನೆಯ ಅಧಿಕಾರ [ಸಂಸಾರ ದುಃಖ ಹಾಗೂ ಮೋಕ್ಷ ಸುಖದ ನಿರೂಪಣ]

ಸಂಸಾರದುಃಖ ಹಾಗೂ ಅದರ ಮೂಲ ಕಾರಣ

೨೩-೨೩

ಕರ್ಮದ ಅಪೇಕ್ಷೆಯಂದ

ಚಾಳನಾವರಣ ವಂತ್ಯ ದರ್ಶನಾವರಣದ ಕ್ಷಯೋಪಶಮಾದಿಂದಾಗಂ ದುಃಖ ಹಾಗೂ ಅದರಿಂದ ನಿವೃತ್ತಿ-೨೪, ಮೋಹನಿಯ ಕರ್ಮದ ಉದಯದಿಂದಾಗುವ ದುಃಖ ಹಾಗೂ ಅದರಿಂದ ನಿವೃತ್ತಿ-೨೫, ದರ್ಶನ ಮೋಹದಿಂದ ದುಃಖ ವಂತ್ಯ ಅದರಿಂದ ನಿವೃತ್ತಿ-೨೬, ಉರಿತ್ರಮೋಹದಿಂದ ದುಃಖ ಹಾಗೂ ಅದರಿಂದ ನಿವೃತ್ತಿ-೨೭,

ಅಂತರಾಯಂಕವೆಂದ ಉದಯಾದಿಂದಾಗಂವಂಥ ದಂಬಿ ವಂತ್ತು ಅದರಿಂದ ನಿವೃತ್ತಿ-ಶಿಳಿ, ವೇದನೀಯ ಕವೆಂದ ಉದಯಾದಿಂದಾಗಂವಂಥ ದಂಬಿ ವಂತ್ತು ಅದರಿಂದ ನಿವೃತ್ತಿ-ಶಿಲಿ, ಆಯಂಕವೆಂದ ಉದಯಾದಿಂದಾಗಂವಂಥ ದಂಬಿ ವಂತ್ತು ಅದರಿಂದ ನಿವೃತ್ತಿ-ಶಿಲಿ.

ಹಯಾರ್ಥಯಾದ ಅಸೇಕ್ಕೆಯಿಂದ

೧೦

ಪಕೀಂದ್ರಿಯ ಜೀವಗಳ ದಂಬಿ-೨೦, ವಿಕಲತ್ತುಯ ಹಾಗೂ ಅಕಂಟ್ಟೇ ಜೀವಗಳ ದಂಬಿ-೨೨,

ಸಂಟ್ಟೀ ಪಂಚೀಂದ್ರಿಯ ಜೀವಗಳ ದಂಬಿ

೧೧

ನರಕಗತಿಯ ದಂಬಿ-೨೩, ತಯಂಂಟಗತಿಯ ದಂಬಿ-೨೪, ಮನುಷ್ಯಗತಿಯ ದಂಬಿ-೨೫, ದೇವಗತಿಯ ದಂಬಿ-೨೬, ದಂಬಿದ ಸಾವಣಾನ್ಯ ಸ್ವರೂಪ-೨೭, ನಾಲ್ಕು ಪ್ರಕಾರದ ಇಕ್ಕಿಗಳೆಂದೆ.

ನೋಕ್ಕೆ ಸುಖ ಸುಶ್ರು ಅದರ ಸ್ವಾಸ್ಥಿಯ ಉಪಾಯ

೧೨

ನಾಲ್ಕುನೆಯ ಅಧಿಕಾರ [ಮಿಥ್ಯಾದರ್ಶನ-ಜ್ಞಾನ-ಚಾರಿತ್ರ್ಯದ ನಿರೂಪಣೆ]

ಮಿಥ್ಯಾದರ್ಶನದ ಸ್ವರೂಪ

೧೩-೧೪

ಪ್ರಯೋಜನಭೂತ-ಅಪ್ರಯೋಜನಭೂತ ಪದಾರ್ಥಗಳು-೧೪, ಮಿಥ್ಯಾದರ್ಶನದ ಪ್ರವೃತ್ತಿ-೧೫, ಜೀವ-ಅಜೀವ ತತ್ತ್ವಗಳ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಅಯಂಥಾರ್ಥ ಶ್ರದ್ಧೆ-೧೬, ಅಸ್ವರವತತ್ತ್ವದ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಅಯಂಥಾರ್ಥ ಶ್ರದ್ಧೆ-೧೭, ಬಂಧಕತತ್ತ್ವದ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಅಯಂಥಾರ್ಥ ಶ್ರದ್ಧೆ-೧೮, ಸಂಪರಕತತ್ತ್ವದ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಅಯಂಥಾರ್ಥ ಶ್ರದ್ಧೆ-೧೯, ನಿರ್ಜರಂತತತ್ತ್ವದ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಅಯಂಥಾರ್ಥ ಶ್ರದ್ಧೆ-೨೦, ವೋಕ್ಕೆತತತ್ತ್ವದ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಅಯಂಥಾರ್ಥ ಶ್ರದ್ಧೆ-೨೧, ಪ್ರಣಾ-ಪಾಪ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಅಯಂಥಾರ್ಥ ಶ್ರದ್ಧೆ-೨೨.

ಮಿಥ್ಯಾಜ್ಞಾನದ ಸ್ವರೂಪ

೧೯-೨೦

ಮಿಥ್ಯಾಚಾರಿತ್ರ್ಯದ ಸ್ವರೂಪ

೨೧-೨೨

ಇಷ್ವಾನಿವೃತ್ಯತಯ ವಿಧಾರ್ಥಲ್ಪನ-೨೩, ರಾಗ-ದ್ಯೈವದ ವಿಧಾನ ಹಾಗೂ ವಿಸ್ತಾರ-೨೪, ವೋಹದ ವಂಹಿದೆ-೨೫.

ಬದನೆಯ ಅಧಿಕಾರ [ವಿವಿಧಮತ-ಸಮೀಕ್ಷೆ]

ಸರ್ವವಾಸಿ ಅಷ್ಟ್ಯಾರ್ಥಿ

೨೩-೨೪

ಸೃಷ್ಟಿಕರ್ತಾವಾದದ ನಿರಾಕರಣ-೨೬, ಲೋಕದ ಅನಾದಿನಿಧನತಯ ಪ್ರಮ್ಮಾ-೧೦೬, ಬ್ರಹ್ಮನಿಂದ ಕುಲ-ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಮೊದಲಾದವುಗಳ ಪ್ರಿಯೆಡ-೧೧೭, ಅವಶಾರ ಮೀವಾಂಸೆ-೧೦೭, ಯೋಗದೀಪಾಂಸೆ: ಭಕ್ತಿ-ಯೋಗ ಏಂಬಾಂಸೆ-೧೧೧, ಜ್ಞಾನಯೋಗ ಏಂಬಾಂಸೆ-೧೧೪, ಅನ್ವಯತದಲ್ಲಿ ಕಲ್ಪಿತ ವೋಕ್ಕೆಮಾರ್ಗದ ಏಂಬಾಂಸೆ-೧೧೫, ಮಹಿಸ್ಯ ವಂತ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ವಿಜಾರ-೧೧೬.

ಅನ್ವಯತದಲ್ಲಿ ನಿರೂಪಿಸಿದ ತತ್ತ್ವವಿಚಾರ

೧೨೦-೧೨೨

ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ-೧೨೧, ಶಿವದಂತಿ: ನೈಯಾಯಿಕ ವಂತ-೧೨೨, ವೈಶೇಷಿಕ ವಂತ-೧೨೩, ಮೀವಾಂಸಕ ವಂತ-೧೨೪, ಚೈವಿನಿಯಾ ವಂತ-೧೨೫, ಬೌದ್ಧವಂತ-೧೨೬, ಜಾವಾರಕ ವಂತ-೧೨೭, ಅನ್ವಯತ ನಿರಾಕರಣದ ಉಪಸಂಹಾರ-೧೨೭.

ಅನ್ವಯತಗಳೊಡನೆ ಜ್ಯೇಂದ್ರವಂತದ ಕುಲನೆ

೧೨೨-೧೨೩

ಅನ್ವಯತದ ಗ್ರಂಥೋದ್ದರಣಗಳಿಂದ ಜ್ಯೇಂದ್ರವಂತ ಸಮೀಕ್ಷೆನತೆ ಹಾಗೂ ಪ್ರಾಚೀನತೆ-೧೨೪.

ಶ್ರೀ ಕಾಂಬರವುತ ವಿಚಾರ

೧೪೦-೧೪೧

ಅನ್ಯಲಿಂಗದಿಂದ ಮಂಕ್ತಿಯ ನಿಷೇಧ: ಗೃಹಸ್ಥ ವಾರ್ತೆಯ ನಿಷೇಧ-೧೭೨, ಶ್ರೀ ಮಂಕ್ತಿಯ ನಿಷೇಧ-೧೭೨ ಶೂದ್ರಮಂಕ್ತಿಯ ನಿಷೇಧ-೧೭೩, ಅಭೇರಾಗಳ ನಿರಾಕರಣ-೧೭೩

ಶ್ರೀ ಕಾಂಬರವುತ ಕಾರ್ತಿಕ ದೇವ-ಗುರು-ಧರ್ಮಗಳ ಅನ್ಯಥಾ ಶ್ವರೂಪ

ದೇವರ ಅನ್ಯಥಾ ಸ್ವರೂಪ-೧೪೫, ಗುರಂವಿನ ಅನ್ಯಥಾ ಸ್ವರೂಪ-೧೪೬, ಧರ್ಮದ ಅನ್ಯಥಾ ಸ್ವರೂಪ-೧೪೭ ಧೂಂಥಕವುತ ವಿಚಾರ

ಪ್ರತಿವಾಧಾರಿಯ ತ್ರಾವಕನಾಗಂಪ್ರದಿಲ್ಲವೆಂಬ ಮನ್ವಕ್ಯಯ ನಿಷೇಧ-೧೫೬, ಮಂಖಿಪಟ್ಟಿ ವೊದಲಾದ ಘಗಳ ನಿಷೇಧ-೧೫೭, ಮಾರ್ತಿಕಪೂಜೆ ನಿಷೇಧದ ನಿರಾಕರಣ-೧೫೮.

ಆರನೆಯ ಅಧಿಕಾರ [ಕುದೇವ, ಕುಗುರು ಮತ್ತು ಕುಧರ್ಮದ ನಿಷೇಧ]

ಕುದೇವ ನಿರೂಪಣ ಹಾಗೂ ಕುದೇವ ಶ್ರದ್ಧೆಯ ನಿಷೇಧ

೧೪೭-೧೪೯

ವ್ಯಂತರಾದಿಕರ ಸ್ವರೂಪ ಮತ್ತು ಅವರ ಪೂಜೆಯ ನಿಷೇಧ-೧೫೯, ಕ್ಷೇತ್ರಪಾಲ, ಪದ್ಮಾವತಿ ವೊದಲಾದ ವರ ಪೂಜೆಯ ನಿಷೇಧ-೧೬೦.

ಕುಗುರುವಿನ ನಿರೂಪಕೆ ಮತ್ತು ಅವನ ಶ್ರದ್ಧಾಧಿಗಳ ನಿಷೇಧ

೧೪೯-೧೫೧

ಕಂಲದ ಅವೇಕ್ಷೀಯಿಂದ ಸಂರ್ಯಾಸದ ನಿಷೇಧ-೧೬೧, ಶಿಥಿಲಾಜಾರ ಹೋಮ ಯುಕ್ತಿಗಳಂ ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ನಿಷೇಧ-೧೬೦.

ಕುಧರ್ಮದ ನಿರೂಪಕೆ ಮತ್ತು ಅದರ ಶ್ರದ್ಧೆಯ ನಿಷೇಧ

೧೫೫-೧೫೭

ಬಳನೆಯ ಅಧಿಕಾರ[ಜ್ಯೇಂದ್ರಿಯಾಧಿಕ್ಷಿಗಳ ವಿವೇಚನೆ]

ನಿಶ್ಚಯಾಭಾಸಿ ನಿಂಥಾದ್ವಿಷ್ಟಿ

೧೫೦-೧೫೧

ನಿಶ್ಚಯಾಭಾಸಿಯ ಸ್ವಾಷ್ಟಿಂದತೆ ಮತ್ತು ಅದರ ನಿಷೇಧ-೧೬೨, ಕೇವಲ ನಿಶ್ಚಯಾಭಾಸವನ್ನ ವಲಂಬಿಸಿದ ಜೀವದ ಪ್ರವೃತ್ತಿ-೧೫೨.

ವ್ಯವಹಾರಾಭಾಸದ ನಿಂಥಾದ್ವಿಷ್ಟಿ

೧೫೬-೧೫೭

ಕಂಲಅವೇಕ್ಷೀಯಿಂದ ಧರ್ಮಧಾರಕ ವ್ಯವಹಾರಾಭಾಸ-೧೫೮, ಪರಿಷ್ಕೀಯಿಲ್ಲದ ಕೇವಲ ಅಜ್ಞಾನಸಾರ ಧರ್ಮ ಧಾರಕ ವ್ಯವಹಾರಾಭಾಸ-೧೫೯, ಸಂಸಾರದ ಪ್ರಯೋಜನಾರ್ಥ ಧರ್ಮಧಾರಕ ವ್ಯವಹಾರಾಭಾಸ-೧೬೦ ಉತ್ತ ವ್ಯವಹಾರಾಭಾಸ ಧರ್ಮಧಾರಕರ ಸಾದಾನ್ಯ ಪ್ರವೃತ್ತಿ-೧೫೫, ಧರ್ಮಬಂಡ್ಯಾಯಿಂದ ಧರ್ಮಧಾರಕ ವ್ಯವಹಾರಾಭಾಸ-೧೬೧.

ಸಮೃದ್ಧಿಕಾನದ ಅನ್ಯಥಾರೂಪ

೧೫೮

ದೇವಭಕ್ತಿಯ ಅನ್ಯಥಾರೂಪ-೧೬೨, ಗುರಂಭಕ್ತಿಯ ಅನ್ಯಥಾರೂಪ-೧೬೩, ಶಾಶ್ವತಕ್ತಿಯ ಅನ್ಯಥಾ ರೂಪ-೧೬೪, ಸಮೃತತ್ವಾರೂಪ-೧೬೫, ಅನ್ಯಥಾರೂಪ-೧೬೬, ಜೀವ-ಅಜೀವ ತತ್ವದ ಅನ್ಯಥಾರೂಪ-೧೬೭, ಅಸ್ವವ ತತ್ವದ ಅನ್ಯಥಾರೂಪ-೧೬೮, ಬಂಧತತ್ವದ ಅನ್ಯಥಾರೂಪ-೧೬೯, ಸಂವರತತ್ವದ ಅನ್ಯಥಾರೂಪ-೧೭೦, ನಿಜರಾತತ್ವದ ಅನ್ಯಥಾರೂಪ-೧೭೧, ವೋಕ್ಷತತ್ವದ ಅನ್ಯಥಾರೂಪ-೧೭೨

ಸಮೃದ್ಧಿಕಾನದ ಅನ್ಯಥಾರೂಪ-೧೭೩ ಮತ್ತು ಸಮೃದ್ಧಿಕಾನದ ಅನ್ಯಥಾರೂಪ-೧೭೪.

ಉಭ್ಯರಾಭಾಸಿ ವಿಧಾದ್ಯಾದ್ಯಾಸ್ತಿ
ಸಮೃದ್ಧಿಸನ್ಯಾಸಿ ವಿಧಾದ್ಯಾದ್ಯಾಸ್ತಿ
ಉದು ಉಭ್ಯಗಳ ಸ್ವರೂಪ
೨೪೭-೨೫೦
೨೫೦-೨೫೧
೨೫೧

ಎಂಟಿನೆಯ ಅಧಿಕಾರ (ಉಪದೇಶದ ಸ್ವರೂಪ)

ಅನುಂತೋಗಗಳ ಕ್ರಯೋಜನ
೨೫೨-೨೫೩

ಪ್ರಥಮನಂತೋಗದ ಪ್ರಯೋಜನ-೨೫೨, ಕರಣನಂತೋಗದ ಪ್ರಯೋಜನ-೨೫೩, ಚರಣನಂತೋಗದ ಪ್ರಯೋಜನ-೨೫೪, ದ್ರವ್ಯನಂತೋಗದ ಪ್ರಯೋಜನ-೨೫೫

ಅನುಂತೋಗಗಳ ವಾಚಾದ್ಯಾಸದ ವಿಧಾನ
೨೫೫-೨೫೬

ಪ್ರಥಮನಂತೋಗದ ವಾಚಾದ್ಯಾಸದ ವಿಧಾನ-೨೫೬, ಕರಣನಂತೋಗದ ವಾಚಾದ್ಯಾಸದ ವಿಧಾನ-೨೫೭, ಚರಣನಂತೋಗದ ವಾಚಾದ್ಯಾಸದ ವಿಧಾನ-೨೫೮, ದ್ರವ್ಯನಂತೋಗದ ವಾಚಾದ್ಯಾಸದ ವಿಧಾನ-೨೫೯.

ಅನುಂತೋಗಗಳ ವಾಚಾದ್ಯಾಸದ ಪದ್ಧತಿ
೨೫೦-೨೫೧

ವಾಕರಣ, ನಾಯಂ ವೊದಲಾದ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳ ಪ್ರಯೋಜನ-೨೫೧

ಅನುಂತೋಗಗಳಲ್ಲಿ ದೋಷ ಕಲ್ಪನೆಗಳ ನಿರಾಕರಣ
೨೫೨-೨೫೩

ಪ್ರಥಮನಂತೋಗದಲ್ಲಿ ದೋಷಕಲ್ಪನೆಯ ನಿರಾಕರಣ-೨೫೨, ಕರಣನಂತೋಗದಲ್ಲಿ ದೋಷ ಕಲ್ಪನೆಯ ನಿರಾಕರಣ-೨೫೩, ಚರಣನಂತೋಗದಲ್ಲಿ ದೋಷ ಕಲ್ಪನೆಯ ನಿರಾಕರಣ-೨೫೪, ದ್ರವ್ಯನಂತೋಗದಲ್ಲಿ ದೋಷ ಕಲ್ಪನೆಯ ನಿರಾಕರಣ-೨೫೫, ವಾಕರಣ-ನಾಯಂ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳ ಉಪಯೋಗತೆ-೨೫೬

ಅನುಂತೋಗಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರುವ ಪರಸ್ಪರ ವಿರೋಧದ ನಿರಾಕರಣ
೨೫೮-೨೫೯

ಅನುಯಾಗಳ ಅಭಿಸ ಕ್ರಮ-೨೫೯

ಒಂಬ್ರಹತ್ವನೆಯ ಅಧಿಕಾರ [ಮೋಕ್ಷವಾಗಣದ ಸ್ವರೂಪ]

ಆತ್ಮನ ಹಿತವು ವೋಕ್ತುವೇ ಇದ-೨೫೦, ಪುರಂಜಾಧರದಿಂದಲೇ ವೋಕ್ತವಾಸ್ತ-೨೦೨.

ಮೋಕ್ಷವಾಗಣದ ಸ್ವರೂಪ
೨೦೧-೨೨೧

ಸಮೃದ್ಧಿಗಳ ನಿಜವಾದ ಲಕ್ಷಣ
೨೨೨

ತತ್ವಾತ್ಮಾರ್ಥಗಳು ಏಳೀ ಏಕ ?-೨೦೨, ತತ್ವಾತ್ಮಾರ್ಥ ಶ್ರದ್ಧೆಯ ಲಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಅವಾಸ್ತಿ, ಅತಿವಾಸ್ತಿ, ಮಂತು, ಅಸಂಭವ ದೋಷದ ಪರಿಹಾರ-೨೦೩, ಸಮೃದ್ಧಿಗಳ ವಿಭಿನ್ನ ಲಕ್ಷಣಗಳ ಸಮನ್ವಯ-೨೦೪

ಸಮೃದ್ಧಿದ ಭೇದ ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಸ್ವರೂಪ
೨೨೩

ಸಮೃದ್ಧಿದ ಎಂಟಿ ಅಂಗಗಳು
೨೨೪

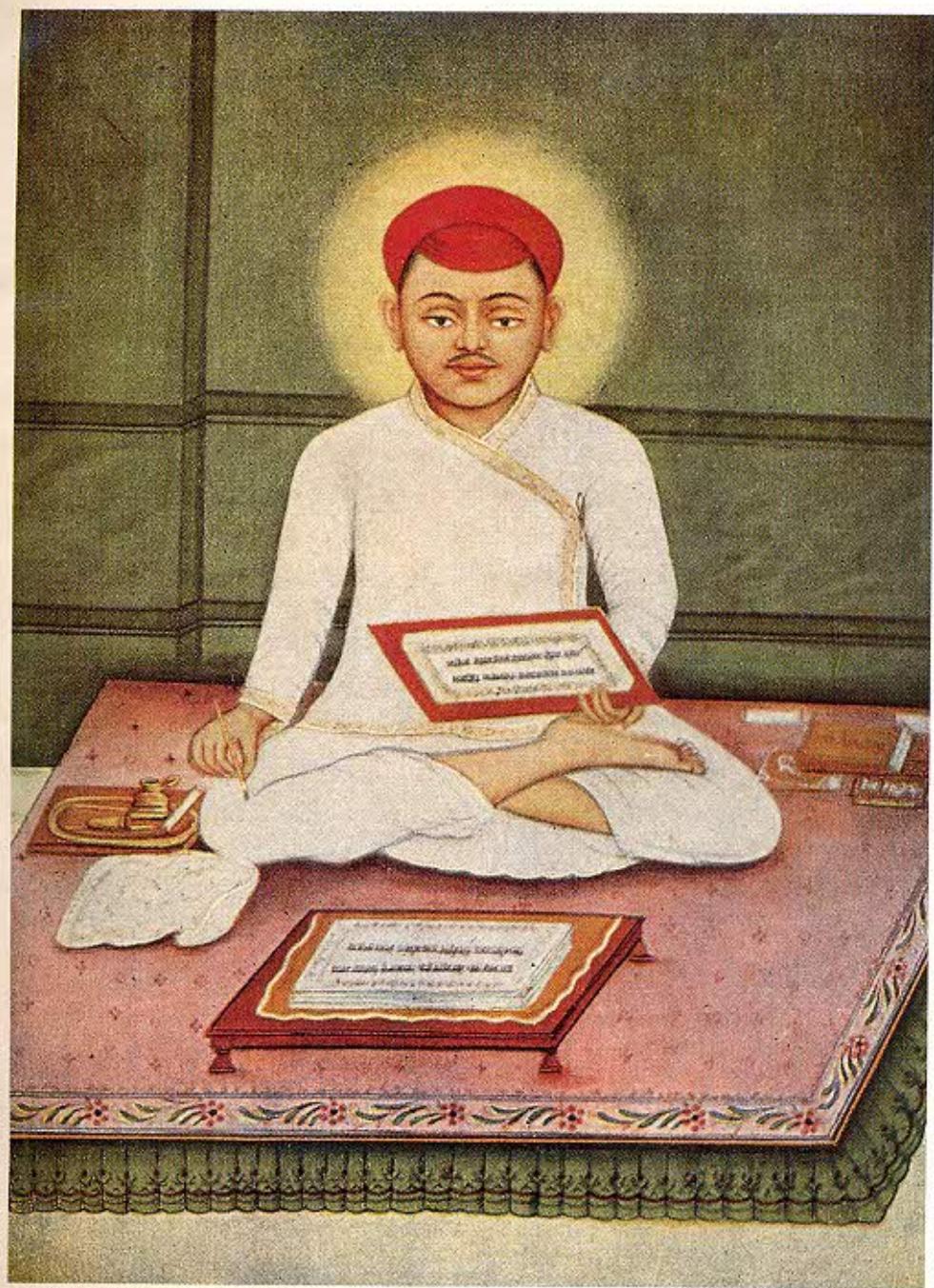
ಸಮೃದ್ಧಿಗಳ ನಿಜ ಇಂತಲ್ಲಿದ್ದು ದೋಷಗಳು
೨೨೫

ಪರಿಶಿಷ್ಟ -೧- ರಹಸ್ಯಪೂರಣ ಪತ್ರ
೨೨೬

ಪರಿಶಿಷ್ಟ -೨- ಕಢಾಸಂದಭಿ
೨೨೭

ಪರಿಶಿಷ್ಟ -೩- ಕರಣಲಭ್ಯ
೨೨೮

ಸಾರಿಭಾಷಿಕ ತಬ್ಬ ಕೋಕ
೨೨೯

ಆಜ್ಞಾಕುಲ್ಯ ಪಂ. ಹೆಚ್. ಮಲ್ಹೆ

ನಮಃ ಸಿದ್ಧೇಭ್ಯಃ
ಅಜಾಯರ್ಥಿಲ್ಲ ಪಂ. ಕೋಡರಮಲ್ಲ ವಿರಚಿತ

ಮೋಕ್ಷವಾಗ್ರಾಂತಿಪ್ರಕಾಶ

ಮೊದಲನೆಯ ಅಧಿಕಾರ
ಪೀಠಬಂಧ ಪುರೂಪಣೆ

ಈಗ ಮೋಕ್ಷವಾಗ್ರಾಂತಿಪ್ರಕಾಶಕವೆಂಬ ಹೆಸರಿನ ಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಬರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.

[ಮಂಗಳಾಚರಣೆ]

ವೀತರಾಗ—ವಿಜಾನ ಸ್ವಯಂ ಮಂಗಲಮಯ ಮಂಗಲಕರಣವಿದೆ ।

ಅದರಿಂದರಹಂತಾದಿಗಳು ಸಂದಿಕರದರಿಂದದಕ್ಕಿರುವುದನು ॥೧॥

ಗ್ರಂಥ ರಚನೆಯ ತಂತ್ರ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೋರುವೆ ನಾ ಮಹಮಂಗಲ ।

ದೊರಕೆಲಿ ಭುವನದ ಭ್ರಂಂಗಿ ಚಿರಸುಖ ತಾಂತ್ರಿಯ ಸಾವನಸ್ಥಾನ ॥೨॥

ಈಗ ಮೋಕ್ಷವಾಗ್ರಾಂತಿಪ್ರಕಾಶಕವೆಂಬ ನಾಮದ ಶಾಸ್ತ್ರವು ಉದಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ಮಂಗಲವಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಇನ್ನೋ ಅರಹಂತಾಣಂ ಇನ್ನೋ ಸಿದ್ಧಾಣಂ ಇನ್ನೋ ಆಯರಿಯಾಣಂ ।

ಇನ್ನೋ ಉವಜಾಣಾಣಂ ಇನ್ನೋ ಲೋಕ ಸ್ವಾಸಾಹಾಣಂ ॥

ಈ ಪಾಠತಭಾಷಾಮಯಪಾದ ನಮಸ್ಕಾರಮಂತ್ರವು ಪಾಠಾಮಂಗಲಸ್ವರೂಪವಿದೆ. ಮಂತ್ರ ಇದರ ಸಂಸ್ಕಾರವಾದ ಹೀಗೂಗುತ್ತದೆ.

ನಮೋಽರ್ಥದ್ವಿತೀ, ನಮಃ ಸಿದ್ಧೇಭ್ಯಃ, ನಮಃ ಅಜಾಯರ್ಥಿಭ್ಯಃ, ನಮಃ ಉಪಾಧಾಯೇಭ್ಯಃ ನಮೋ ಲೋಕೇ ಶರ್ವಸಾಧಾಭ್ಯಃ! ಮಂತ್ರ ಇದರ ಅರ್ಥವು ಅರಹಂತರಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರ, ಸಿದ್ಧರಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರ, ಅಜಾಯರಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರ, ಉಪಾಧಾಯಾಯಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರ, ಲೋಕದಲ್ಲಿನ ಎಲ್ಲ ಸಾಧಂಗಳಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರ ಎಂದಿದೆ. ಹೀಗೆ—ಇದರಲ್ಲಿ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ಇದರ ಹೆಸರು ನಮಸ್ಕಾರ ಯಂತ್ರವಿದೆ.

ಈಗ ಇಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿದೆ ಅವರ ಸ್ವರೂಪದ ಚಿಂತನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಅರಹಂಕರ ಸ್ವರೂಪ

ಇಲ್ಲಿ ಹೊದಲು ಅರಹಂಕರ ಸ್ವರೂಪದ ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ-ಅವರು ಗೃಹಸ್ಥಾವಸ್ತೇಯನ್ನು ತಾಗುವಾದಿ, ವಂಬಿಧವಂಚದ ಅಂಗಿಳಾರ ವಾದಿ, ನಿಜಸ್ವಭಾವಸಾಧನೆಯಂತಹಾಂತರ ನಾಲ್ಕು ಘಾತಿಕಮಂಗಳನ್ನು ನಾಶ ಹಣಡಿ ಅನಂತ ಚೆತುವುಂಟುಪದಿಂದ ಏರಾಜವಾನರಾದರು; ಅವರು ಅನಂತ ಚಾಳ್ಳನದಿಂದಂತಹ ತಮ್ಮ ಅನಂತಗಳಾ-ಪರರ್ವತಯಿಗಳು ಸಹಿತವಾಗಿ ಸಮಸ್ತ ಜೀವಾದಿ ದ್ವಿವ್ಯಾಗಳನ್ನು ಯಂಗಪತ್ರೆ ಏಶೇಷರೂಪದಿಂದ ಪ್ರತ್ಯುಷ್ಠಿತಿಳಿಯಾತ್ಮಾರೆ. ಅನಂತದರ್ಶನದಿಂದ ಅವನ್ನು ಸಾವಣಾನ್ಯ ಅವಲೋಕನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅನಂತವೀರು ದಿಂದ ಅಂಥ ಕಾಮಭಕ್ತಿವನ್ನು ಧಾರಣ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅನಂತವೀಶವಿದಿಂದ ನಿರೂಪಿಲ ಪರಮಾನಂದದ ಅನುಭವ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಮತ್ತೆ ಅವರು ಸರ್ವದಾ ಸಮಸ್ತ ರಾಗ-ದ್ವೈಷ ಹೊದಲಾದ ವಿಕಾರಭಾವಗಳಿಂದ ರಹಿತರಾಗಿ ಶಾಂತರಸರೂಪದಿಂದ ಪರಿಣಮಿತರಾಗಿದ್ದಾರೆ; ಮತ್ತು ಕುಂಭ-ತುಜ್ಞ ಹೊದಲಾದ ಸಮಸ್ತ ದೋಷಗಳಿಂದ ಮುಕ್ತರಾಗಿ ದೇವಾಧಿದೇವತನಕ್ಕೆ ಪೂರ್ವರಾಗಿದ್ದಾರೆ; ಅಲ್ಲದೆ ಅವರದು ಅಯುಧ-ಅಂಬರ ಹೊದಲಾದ ಹಾಗೂ ಅಂಗ ವಿಕಾರ ಹೊದಲಾದ ಆಕಾಮಕ್ಕೊಂಡಾದಿ ನಿಂದಭಾವಗಳ ಚಿಹ್ನೆಗಳಿಂದ ರಹಿತವಾಗಿ ಪರಮಾ ಜೀದಾರಿಕ ಶರೀರವಾಗಿದೆ; ಮತ್ತು ಅವರ ವಚನಗಳಿಂದ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಧರ್ಮ-ತೀರ್ಥವು ಪ್ರವರ್ತಿಸುತ್ತಿದೆ. ಅದರಿಂದ ಜೀವರಾಗಳಿಗೆ ಕಲಾಣಿವಾಗುತ್ತದೆ; ಮತ್ತು ಲೌಕಿಕ ಜನರಂ ಅವರ ಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ಮನ್ಮಿಸಲು ಕಾರಣರೂಪವಾದ ಅನೇಕ ಅರ್ಥಾತ್ಯಗಳಂ ಹಾಗೂ ನಾನಾಪ್ರಕಾರದ ವ್ಯಾಖ್ಯವದ ಸಂಯುಕ್ತಿಯಂತಹ ಅವರಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ; ಅಲ್ಲದೆ ತಮ್ಮ ಹಿತದ ಸಲುವಾಗಿ ಗಣಧರ ಇಂದ್ರಾದಿಗಳಿಂಧ ಉತ್ತಮ ಜೀವರುಗಳು ಅವರ ಸೇವನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಕಾರದಿಂದ ಪೂಜಿಸಲು ಯೋಗ್ಯರಾದ ಶ್ರೀಆರಹಂಕರ ದೇವರಿದ್ದಾರೆ ಅವರಿಗೆ ನಮ್ಮ ನಮಸ್ಕಾರವಿರಲಿ

ಸಿದ್ಧರ ಸ್ವರೂಪ

ಈಗ ಸಿದ್ಧರ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಧಾರ್ಮಿಕಾತ್ಮಾರೆ-ಅವರು ಗೃಹಸ್ಥಾವಸ್ತೇಯನ್ನು ತಾಗುವಾದಿ, ವಂಬಿಧವಂಚಸಾಧನೆಯ ಮಾಂಬಾಂತರ ನಾಲ್ಕು ಘಾತಿಕಮಂಗಳ ನಾಶವಾದಮೇಲೆ ಅನಂತಚೆತುವುಂಟು ಸ್ವಭಾವವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಣಾಡಿಕೊಂಡು, ಕೇಲಕಾಲದನಂತರ ನಾಲ್ಕು ಅಘಾತಿಕಮಂಗಳ ಕೂಡ ಭಸ್ತುವಾದಮೇಲೆ ಪರಮಾ ಜೀದಾರಿಕ ಶರೀರವನ್ನೂ ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟು ಉಧ್ವರಣವಾನ ಸ್ವಭಾವದಿಂದ ಲೋಕದ ಅಗ್ರಭಾಗದಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಏರಾಜವಾನರಾದರೂ; ಅಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಸಮಸ್ತ ಪರದ್ರವ್ಯಗಳ ಸಂಬಂಧವು ಬಿಡುವುದರಿಂದ ಮಾತ್ರಾವಸ್ತೇಯ ಸಿದ್ಧಿಯಾಯಿತು. ಅವರದು ಕರಮ ಶರೀರಕ್ಕಿಂತ ಕಿಂಚಿತ್ ನ್ನಾನೆಯಾಂತ್ರಿಕ ಪ್ರರೂಪಾಕಾರದಂತೆ ಆತ್ಮ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಆಕಾರವು ಅಧಿಕತ್ವವಾಯಿತು, ಮತ್ತು ಅವರಿಗೆ ಎದುರಾಳಿಯಾದ ಕಮಂಗಳ ನಾಶವಾಗಿರಂತ್ವದರಿಂದ ಸಮಸ್ತ ಸಮುದ್ರ ಜ್ಞಾನ-ದರ್ಶನ ಹೊದಲಾದ ಅತ್ಯಿಕ ಗಣಣಗಳು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಸ್ವಭಾವಕ್ಕೆ ಪೂರ್ವವಾಗಿವೆ, ಇನ್ನು ಅವರಿಗೆ ನೋಕಿಸುವುದು ಸಂಬಂಧವು ದೂರವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಸಮಸ್ತ ಅಪೂರ್ವತ್ವ ಹೊದಲಾದ ಅತ್ಯಿಕ ಧರ್ಮಗಳು ಪ್ರಕಟವಾಗಿವೆ, ಹಾಗೂ ಅವರಿಗೆ ಭಾವಕರ್ಮದ ಅಭಾವವಾಗಿರಂತ್ವದರಿಂದ ನಿರೂಪಿಲ ಅನಂದಮಾರ್ಪಣ ತಮ್ಮ ಸ್ವಭಾವರೂಪವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಅದರ ಧಾರ್ಮಾನಿಂದ ಬಹು ಜೀವರಾಗಳಿಗೆ ಸ್ವದೂಪ, ಪರದ್ರವ್ಯಗಳ ಮತ್ತು ಚೆಂಡಿಯಾಕ ಭಾವ-ಸ್ವಭಾವ ಭಾವಗಳ ವಿಚಾರಣಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದ ತಾವು ಆ ಸಿದ್ಧರಾಕಾರವಾಗುವ ಸಾಧನವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಸಾಧಿಸಲು ಯೋಗ್ಯವಾದ ಆ ತಮ್ಮ ಶಾಧಸ್ವರೂಪವನ್ನು ತೋರಿಸಿಕೊಡಲು ಪ್ರತಿಬಿಂಬದಂತಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಅವರು ಕೃತಕೃತ್ಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಹೀಗೆಯೇ ಅನಂತ ಕಾಲದವರಿಗೆ ಉಳಿಯಾತ್ಮಾರೆ. ಹೀಗೆ ನಿಷ್ಪಾನ್ಯರಾದ ಸಿದ್ಧಭಗವಂತರಿಗೆ ನಮ್ಮ ನಮಸ್ಕಾರವಿರಲಿ!

ಅಚಾಯು-ಉಪಾಧಾನ್ಯ-ಸಾಧುಗಳ ಸಾರ್ಥಕ ಸ್ವರೂಪ

ಈಗ ಅಚಾಯು-ಉಪಾಧಾನ್ಯ-ಸಾಧುಗಳ ಸ್ವರೂಪದ ಅವಲೋಕನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಅವರು ವಿರಾಗಿರೂಗಿ ಸಮಾಖ್ಯ ಪರಿಗ್ರಹದ ತ್ಯಾಗ ವಾದಿ, ಶುದ್ಧೋಪಯೋಗರೂಪವಾದ ಮೂನಿಧರ್ಮ ವಸ್ತು ಅಂಗಿಕಾರ ವಾದಿ, ಅಂತರಂಗದಲ್ಲಂತೂ ಆ ಶುದ್ಧೋಪಯೋಗದ ವಾಜಾಂತರ ತಪ್ಯನ್ನು ತನ್ನರೂಪದಿಂದ ಅನುಭವ ವಾದಂತ್ಯಾರೆ, ಪರದ್ರವ್ಯದಲ್ಲಿ ಆಹಂಬಂಡ್ಯಾಯನ್ನು ಧಾರಣವಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ಜ್ಞಾನ ವೊದಲಾದ ಸ್ವಭಾವವನ್ನೇ ತಸ್ತವೆಂದು ಮಾನ್ಯಸ್ತಾರೆ, ಪರಭಾವಗಳಲ್ಲಿ ವಾವಂತ್ಯ ವಾದಂತ್ಯ ವಾದವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಆ ಪರದ್ರವ್ಯಗಳು ಹಾಗೂ ಅವುಗಳ ಸ್ವಭಾವಗಳು ಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಭಾಸಿತವಾಗುತ್ತಿರುವುದನ್ನಂತೂ ತಿಳಿಯುತ್ತಾರೆ, ಆದರೆ ಅವನ್ನು ಇವ್ಯಾನಿಷ್ಟವೆಂದು ಮಾನ್ಯಸಿ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ರಾಗ-ದ್ವೈತ ವಾದಂತ್ಯದಿಲ್ಲ; ಶರೀರದ ಅನೇಕ ಅವಸ್ಥೆಗಳಾಗುತ್ತವೆ ಬಾಹ್ಯದಲ್ಲಿ ನಾನಾ ನಿರ್ಮಿತಗಳೊಳಗಳ್ಳವೇ, ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಒಂದಿಷ್ಟೂ ಸುಖಿದುಃಹಿ ಮಾನ್ಯಸಾಪ್ತದಿಲ್ಲ ತಮಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಬಾಹ್ಯಕ್ರಿಯೆಗಳು ಹೇಗೆ ಆಗಾತ್ಮವೇ ಹಾಗೆ ಆಗಾತ್ಮವೇ ಅವನ್ನು ಬಲವಂತದಿಂದ ವಾದುವುದಿಲ್ಲ; ಉಲ್ಲದೆ ತಮ್ಮ ಉಪಯೋಗವನ್ನು ದೇಚ್ಯು ತಿರಂಗಾಡಿಸುವುದಿಲ್ಲ, ಉದಾಹಿಸೇನರಾಗಿ ನಿಶ್ಚಲ ಓತ್ತಿಯನ್ನು ಧಾರಣ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ; ಮತ್ತು ಎಂದಾದರೂ ವಂಂದರಾಗದ ಉದಯದಿಂದ ಶುಭೋಪಯೋಗವಾದರೂ ಅದರಿಂದ ಆ ಶುದ್ಧೋಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಬಾಹ್ಯ ಸಾಧನಗಳಿರಂದಲ್ಲಿ ಅನುರಾಗ ವಾದುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಆ ರಾಗಭಾವ ಗಳನ್ನು ಹೇಯೆಂದು ತಿಳಿದಿಂದು ದೂರವಾಡಲಬೇಕ್ಕಿಸುತ್ತಾರೆ; ಇನ್ನು ತೀವ್ರ ಕರಾಯಿಗಳ ಉದಯದ ಅಭಿವರ್ವಾಪುದರಿಂದ ಹಿಂಸಾದಿರೂಪ ಅರುಭೋಪಯೋಗ ಪರಿಣಿತಿಯಾದಂತೂ ಅನ್ತಿಮವೇ ಉಳಿದಿರುವ ದಿಲ್ಲ; ಹೇಗೆ ಅಂತರಂಗ ಅವಸ್ಥೆಯಾದ ಮೇಲೆ ಬಾಹ್ಯದಲ್ಲಿ ದಿಗಂಬರ ಸೌಪ್ಯವಾಲಾರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ, ಶರೀರದ ಸರಿಪಡಿಸುವಿಕೆ ವೊದಲಾದ ವಿಕ್ರಿಯೆಗಳಿಂದ ರಹಿತರಾಗಿದ್ದಾರೆ, ಪನವಿಂಡದಲ್ಲಿ ಮಾಸವಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇಪ್ಪತ್ತಿಂಟು ವಂಂತಿಗಳಾಗಳ ಪೂಲನೆಯನ್ನು ಅವಿಂಡವಾಗಿ ವಾದುತ್ತಾರೆ, ಇಪ್ಪತ್ತಿರದು ಪರೀಷಪಗಳನ್ನು ಸಹನ ವಾದುತ್ತಾರೆ, ಹನ್ನೆರಡು ಪ್ರಕಾರದ ತಪಗಳನ್ನು ಆದಿರಸುತ್ತಾರೆ, ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಧಾರ್ಮ ಮಂದ್ರಯನ್ನು ಧಾರಣ ವಾದಿ ಪ್ರತಿಮಿಯಂತೆ ನಿಶ್ಚಲರಾಗುತ್ತಾರೆ, ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಅಧ್ಯಯನ ವೊದಲಾದ ಬಾಹ್ಯಧರ್ಮಕ್ರಿಯೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಪರ್ಚಸಾತ್ಮರ್ಗ ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಮಾನಿಧರಾಗಕ್ಕೆ ಸಹಕಾರಿಯಾದ ಶರೀರದ ಸ್ಥಿತಿಯ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಯೋಗ್ಯ ಆಹಾರ-ವಿಹಾರ ವೊದಲಾದ ಕ್ರಿಯೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಾವಧಾನರಿರುತ್ತಾರೆ.

ಈ ಪ್ರಕಾರ ಜ್ಯೇಂಸಸಂಗಳಿರಂತ್ಯಾರೆ ಅವಸ್ಥೆಯು ಹೇಗೆಯೇ ಇರುತ್ತದೆ.

ಆಚಾರ್ಯರ ಸ್ವರೂಪ

ಮುನಿಗಳಲ್ಲಿ ಅವರು ಸಮ್ಮಾನ-ಸಮ್ಮಾಂತ್ರಿಕಾನ್ನಿ-ಸಮ್ಮಾಕ್ಷಾರಿತ್ವದ ಅಧಿಕರಿಯಾಂದ ಪ್ರಥಾನ ಪದವನ್ನು ಪ್ರಾಪ್ತ ವಾದಿಕೊಂಡು ಸಂಫುದಲ್ಲಿ ನಾಯಕರಾಗಿದ್ದಾರೆ; ಮತ್ತು ಅವರು ಮಾನ್ಯಸ್ತಾರೂಪದಿಂದಂತೂ ನಿರ್ವಿಕಲ್ಪಸ್ವರೂಪಾಚರಣೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಮಂಗ್ರಿರುತ್ತಾರೆ, ಮತ್ತು ಅವರು ಎಂದಾದರೂ ಧರ್ಮದ ಲೋಭವುಳ್ಳ ಅನ್ಯಯಾಕಾರಕ ಜೀವರಾಗಳನ್ನು ಕಂಡು ರಾಗಾಂಶದ ಉದಯದಿಂದ ಕರಂಟಾಬಂಡ್ಯಾಯಂಟಾದರೆ ಅವರಿಗೆ ಧರ್ಮಾಪದೇಶ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಯಾರು ದೀಕ್ಷಾಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಅವರಿಗೆ ದೀಕ್ಷೇಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಯಾರು ತಮ್ಮ ದೋಷಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿ ವಾದಂತ್ಯಾರೆ ಅವರನ್ನು ಪ್ರಾಯಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ವಿಧಿಯಾಂದ ಶುದ್ಧ ವಾದುತ್ತಾರೆ.

ಈ ಪ್ರಕಾರದ ಅಚರಣೆಯನ್ನು ಚರಿಸುವಂತಹ ಆಚಾರ್ಯರಿಗೆ ನಮ್ಮ ನಮಂಸ್ತಾರವಿರಲಿ!

ಉಪಾಧಾಯಂತರ ಸ್ವರೂಪ

ಮತ್ತು ಅವರು ಬಹಳವು ಜೀನ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ತಿಳಿದವರಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಸಂಫುದಲ್ಲಿ ಪತನ-ಸಾರ್ಥಕ ಅಧಿಕಾರಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ; ಮತ್ತು ಅವರು ಸಮಾಖ್ಯ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳ ಪ್ರಯೋಜನಭೂತವಾದ ಅರ್ಥವನ್ನು ತಿಳಿದು ವಿಜಾರಣಾಗಿ ತಪ್ಯನ್ನು ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಧಾರ್ಮಿಸುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಹೀಗೆಯಾಗಿ ವಾಜಾಂತರ ಮತ್ತು ಧರ್ಮಾಂಶದ ಬಂಡಿಯಾಳ್ಳವರನ್ನು ಒದಿಸಂತ್ಯಾರೆ.

ಈ ಪ್ರಕಾರ ಸಮೀಕ್ಷಾಪತ್ರಿಯಾದ ಭವ್ಯರಿಗೆ ಉದ್ದ್ಯಯನ ವಣಿಕಸುವಂಥ ಉಪಾಧ್ಯಯರಿಗೆ ನಮ್ಮ ನಮಸ್ಕಾರವಿರಲಿ

ಸಾಧ್ಯವಿನ ಸ್ವರೂಪ

ಮತ್ತು ಇವೆರಡೆ ಪದಗಳ ಧಾರಕರನ್ನು ಹೊರತು ಪಡಿಸಿ ಉಳಿದವರೆಲ್ಲರು ಆ ಮಾನಿಪದದ ಧಾರಕರಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಅವರು ಅತ್ಯಂತ ಭಾವವನ್ನು ಸಾಧಿಸುತ್ತಾರೆ; ಅವರು ತಮ್ಮ ಉಪಯೋಗವು ಪರದ್ವಯಗಳಲ್ಲಿ ಇಜ್ಞಾನಿಪ್ಪತ್ತಿಯನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸಾಧಿಸುತ್ತಾರೆ ಅವರು ತಮ್ಮ ಉಪಯೋಗವನ್ನು ಸಾಧಿಸುತ್ತಾರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಸಾಧನಭೂತವಾದ ತಪತ್ವರಣ ಹೊದಲಾದ ಕ್ರಿಯೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರವರ್ತಿಸುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಎಂದಾದರೂ ಭಕ್ತಿ-ವಂದನೆ ಹೊದಲಾದ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರವರ್ತಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಹೀಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಸ್ವಭಾವದ ಸಾಧಕರಾದ ಸಾಧುಗಳಿದ್ದಾರೆ, ಅವರಿಗೆ ನಮ್ಮ ನಮಸ್ಕಾರವಿರಲಿ!

ಪ್ರಜ್ಯಾತ್ಮದ ಕಾರಣ

ಈ ಪ್ರಕಾರ ಈ ಆರಹಂತ ಹೊದಲಾದವರುಗಳ ಸ್ವರೂಪವಿದ್ದ ಅವರು ಏತರಾಗ ಏಜ್ಞಾನವಂತಾರಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ವಂಬಾಂತರವೇ ಆರಹಂತ ಹೊದಲಾದವರು ಸ್ವತಿಯೋಗ್ಯ ಮಹಾನರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಜೀವತತ್ವದ ಅಪೇಕ್ಷೆಯಿಂದಂತೂ ಎಲ್ಲ ಜೀವಗಳು ಸಮಾನವೇ ಇವೆ. ಆದರೆ ರಾಗಾದಿ ವಿಕಾರಗಳಿಂದ ಹಾಗೂ ಜ್ಞಾನದ ಹೀನತೆಯಿಂದ ಜೀವಗಳು ನಿಂದಾಯೋಗ್ಯವಾಗುತ್ತವೆ. ಮತ್ತು ರಾಗಾದಿಗಳ ಹೀನತೆಯಿಂದ ಹಾಗೂ ಜ್ಞಾನದ ವಿಶೇ�ತೆಯಿಂದ ಸ್ವತಿಯೋಗ್ಯವಾಗುತ್ತವೆ; ಆ ಆರಹಂತ-ಸಿದ್ಧರಾಗಳಿಗಂತೂ ಸಂಪೂರ್ಣ ರಾಗಾದಿಗಳ ಹೀನತೆ ಮತ್ತು ಜ್ಞಾನದ ವಿಶೇಪತೆಯಿರುವುದರಿಂದ ಸಂಪೂರ್ಣ ಏತರಾಗ-ವಿಜ್ಞಾನಭಾವವು ಸಂಭವವಿದೆ ಮತ್ತು ಅಚಾರ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಾಯ ಹಾಗೂ ಸಾಧುಗಳಿಗೆ ಏಕದೇಶ ರಾಗಾದಿಗಳ ಹೀನತೆ ಮತ್ತು ಜ್ಞಾನದ ವಿಶೇಪತೆಯಿರುವುದರಿಂದ ಏಕದೇಶ ಏತರಾಗ-ವಿಜ್ಞಾನವು ಸಂಭವವಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಆ ಆರಹಂತ ಹೊದಲಾದವರುಗಳನ್ನು ಸ್ವತಿಯೋಗ್ಯರಾದ ಮಹಾನರೆಂದು ತಿಳಿಯಂತುದು

ಇನ್ನು ಈ ಆರಹಂತ ಹೊದಲಾದ ಯಾವ ಪದಗಳವೇ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯರೂಪದಿಂದಂತೂ ತೀಘರಂಕರರ ಹಾಗೂ ಗೌಣರೂಪದಿಂದ ಸಮಾನ ಕೀವಲಿಗಳ ಹೇಸರು ಪ್ರಾಕೃತ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಆರಹಂತ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಅರ್ಥಗಳೇ ಇದೆಯಂದು ತಿಳಿಯಾವುದು ಮತ್ತು ಹಿನ್ನಾಲ್ಪನೆಯು ಗುಣಸ್ಥಾನದ ಅನಂತರ ಸಮಾರ್ಥಿದಿಂದ ಹಿಡಿದು ಸದ್ಗುರುವೆಂಬ ಹೇಸರಿದೆಯಂದು ತಿಳಿಯಾವುದು ಇನ್ನು ಯಾರಿಗೆ ಅಚಾರ್ಯರ್ಪದವಾಗಿದೆ ಅವರು ಸಂಖ್ಯದಲ್ಲಿರಲಿ ಅಥವಾ ಏಕಾಕಿ ಅತ್ಯಧಾರ್ಯನದಲ್ಲಿರಲಿ ಅಥವಾ ಏಕವಿಹಾರಿಯಿರಲಿ ಅಥವಾ ಅಚಾರ್ಯರ್ಪಾಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಪ್ರಧಾನತೆಯನ್ನು ಪಡೆದು ಗಣಧರ ಪದವಿಯ ಧಾರಕರಾಗಿರಲಿ ಅವರೆಲ್ಲರುಗಳ ಹೇಸರು ಅಚಾರ್ಯರ್ಪಾರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಮತ್ತು ಪರನ-ಪಾಠನವನ್ನುಂಟೂ ಅನ್ನ ದುರುಸಿಗಳೂ ವಣಾದುತ್ತಾರೆ ಆದರೆ ಯಾರಿಗೆ ಅಚಾರ್ಯರ್ಪಾರ್ಪಾಗಳಿಂದ ಕೊಡಲ್ಪಣಿ ಉಪಾಧ್ಯಾಯ ಪದವು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಿದೆ ಅವರು ಅತ್ಯಧಾರ್ಯನ ಹೊದಲಾದ ಕಾರ್ಯವನಾಡುತ್ತಿದ್ದರೂ ಉಪಾಧ್ಯಾಯವೆಂಬ ಹೇಸರನ್ನೇ ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ. ಮತ್ತು ಪದವೀದಾರಕರಿಲ್ಲದಂಥ ಮುನಿಗಳಿಲ್ಲರೂ ಸಾಧು ಸಂಜ್ಯೆಯ ಧಾರಕರೆಂದು ತಿಳಿಯಾವುದಂ

ಇಲ್ಲಿ ಪಂಚಾಂತರಗಳಿಂದ ಅಚಾರ್ಯ ಪದವಾಗುತ್ತದೆ. ಪರನ-ಪಾಠನಗಳಿಂದ ಉಪಾಧ್ಯಾಯ ಪದವಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಮೂಲಗುಣಗಳ ಸಾಧನೆಯಿಂದ ಸಾಧುವದವಾಗುತ್ತದೆಯಂಬ ನಿಯಮಾಲ್ಲಿ; ಏಕೆಂದರೆ ಈ ಕೀಯೋಗಳಿಂತೂ ಎಲ್ಲ ದುರುಸಿಗಳಿಗೆ ಸಾಧಾರಣವಿಷಯ ಆದರೆ ಶಬ್ದನಯದಿಂದ ಅವುಗಳ ಅಕ್ಷರಾರ್ಥವನ್ನು ಹಾಗೆ ವಣಾದಲಾಗುತ್ತದೆ. ಸಮಾಭಿರೂಪನಯಾದಿಂದ ಪದವಿಯ ಅಪೇಕ್ಷೆಯೇ ಅಚಾರ್ಯ ಹೊದಲಾದ ಹೇಸರುಗಳಿಂದು ತಿಳಿಯಾವುದು ಯಾವಪ್ರಕಾರ ಶಬ್ದನಯಾದಿಂದ ಯಾವುದು ಗಮನ ವಣಾದುತ್ತದೆ ಆದಕ್ಕೆ ಗೋವು

ಯೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಅದರೆ ಗಮನವನ್ನಂತೂ ವಾಸುಪ್ಯ ಮೊದಲಾದವರೂ ವಹಡಂತಾಗುತ್ತಾರೆ; ಅದರೆ ಸಮಾಭಿರೂಢನಯದಿಂದ ಪರ್ಯಾಯ-ಅಪೇಕ್ಷೆಯಿಂದ ಹೇಸರು ಇದೆ. ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಇಲ್ಲಿ ತಿಳಿಯಬೇಕು.

ಪ್ರಶ್ನೆ : ಇಲ್ಲಿ ಸಿಧ್ಯಾರಿಗಿಂತ ಮೊದಲು ಅರಹಂತರಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರ ವಾಡಿದೆ ಅದರ ಕಾರಣವೇನು ?

ಉತ್ತರ : ನಮಸ್ಕಾರ ವಹಡಂತರೂ ತಮ್ಮ ಪ್ರಯೋಜನ ಸಾಧಿಸುವ ಅಪೇಕ್ಷೆಯಿಂದ ವಹಡಂತಾಗುತ್ತಾರೆ ಅರಹಂತರುಗಳಿಂದ ಉಪದೇಶ ಮೊದಲಾದವುಗಳ ಪ್ರಯೋಜನದ ಸಿದ್ಧಿಯಂತಹ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಆಗುತ್ತಿರುವೆದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಮೊದಲು ನಮಸ್ಕಾರ ವಾಡಿದೆ.

ಈ ಪ್ರಕಾರ ಅರಹಂತ ಮೊದಲಾದವರ ಸ್ವರೂಪದ ಚಿಂತನೆ ವಹಡಿತು, ಏಕೆಂದರೆ ಸ್ವರೂಪದ ಚಿಂತನೆ ವಹಡಾವುದರಿಂದ ವಿಶೇಷ ಕಾರ್ಯಕ್ರಿಯಾಗುತ್ತದೆ ಅಲ್ಲದೆ ಈ ಅರಹಂತ ಮೊದಲಾದವರನ್ನು ಪಂಚ ಪರಮೇಷ್ಠಿಗಳಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಾಗುತ್ತಾರೆ; ಏಕೆಂದರೆ ಯಾರು ಶಫೋರ್ಣಿತ್ವಪ್ರಯೋಜನದಿಂದ ಅವರ ಹೇಸರು ಪರಮೇಷ್ಠಿದೆ. ಆ ಪಂಚಪರಮೇಷ್ಠಿಗಳ ಸಾಹಿತ ಸಮುದಾಯದ ಹೇಸರು ಪಂಚಪರಮೇಷ್ಠಿಯೆಂದು ತಿಳಿಯಂವದು.

ಅರಹಂತ ಖುಪಬ್ರಹ್ಮ, ಅಜಿತ, ಸಂಭವ, ಅಭಿನಂದನ, ಸುವರ್ತತಿ, ಪದ್ಮಪ್ರಭ, ಸಂಪಾದ್ವರ್ತ, ಚಂದ್ರಪ್ರಭ, ಪ್ರಪ್ರಭಂತ, ತೀತಲ, ತ್ರೈಯಾಂತ, ದಾಸುಪೂಜ್ಯ, ವಿಮಂತ, ಅನಂತ, ಧರ್ಮ, ತಾಂತಿ, ಕಾಂಥು, ಅರಹ, ಮಲ್ಲಿ, ಮಾನಿಕುಪ್ರತ, ನಮಿ ನೇರಿ, ಪಾಶ್ಚಯ, ವರ್ಧಾಪನಾನವೆಂಬ ಹೇಸರುಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿದ ಇವ್ಯತ್ತಾಲ್ಪರಂ ತೀಥಂಕರರು ಈ ಭರತ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ವರ್ತವಾನ ಧರ್ಮಕ್ಷಿಧರದ ನಾಯಕರಾಗಿದ್ದಾರೆ; ಅವರು ಗಭ್ರ, ಜನ್ಮ, ತಪ, ಜ್ಞಾನ, ನಿರ್ವಾಣ ಕಲ್ಯಾಣಕರ್ತಾಗಳಲ್ಲಿ ಇಂದ್ರಾದಿಕರುಗಳಿಂದ ವಿಶೇಷ ಪೂಜ್ಯರಾಗಿ ಈಗ ಸಿದ್ಧಾಲಯದಲ್ಲಿ ವಿರಾಜವಾನರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಂಗಳಿಗೆ ನಮ್ಮ ನಮಸ್ಕಾರವಿರಲಿ.

ಅಲ್ಲದೆ ಸೀಮಂಧರ, ಬಾಹ್ಯ, ಸಂಬಾಹಂ, ಸಂಜಾತರ್ಕ, ಸ್ವಯಂಪ್ರಭ, ವೃಷಭಾನನ, ಅನಂತವೀರ್ಯ, ಶೂರಪ್ರಭ, ವಿಶಾಲಕೀರ್ತಿ, ವಜ್ರಧರ, ಚಂದ್ರಾನನ, ಚಂದ್ರಬಾಹು, ಭೂಜಂಗವ, ಈಶ್ವರ, ನೇಮಿಪ್ರಭ, ಏರ ಶೇನ, ಮಾಹಾಭದ್ರ, ದೇವಯತ, ಅಜಿತವೀರ್ಯಪಂಚ ಹೇಸರುಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿದ ಇವ್ಯತ್ತ ತೀಥಂಕರರು ಪಂಚಮೇರು ಸಂಬಂಧದ ವಿಶೇಷ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳೊಳಗೆ ವರ್ತವಾನದಲ್ಲಿ ಕೇವಲಜ್ಞಾನ ಸಹಿತರಾಗಿ ವಿರಾಜವಾನರಿದ್ದಾರೆ; ಅವರುಗಳಿಗೆ ನಮ್ಮ ನಮಸ್ಕಾರವಿರಲಿ.

ಪರಮೇಷ್ಠಿ ಪದದಲ್ಲಿ ಇವರುಗಳ ಸಾಹಿತೆಯಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ವಿದ್ಯವಹನಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇವರಂಗಳ ವಿಶೇಷ ತಯಾನ್ಯ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ನಮಸ್ಕಾರ ವಾಡಿದೆ.

ಅರಹಂತ ಮಾರು ಲೋಕಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ಅಕ್ಷಯಿತು ಜಿನಬಿಂಬಗಳು ವಿರಾಜವಾನವಿವೆ, ವಂಧ್ಯಲೋಕದಲ್ಲಿ ವಿಧಿಪೂರ್ವಕವಾದ ಕೃತಿಪು ಜಿನಬಿಂಬಗಳು ವಿರಾಜವಾನವಿವೆ; ಅವುಗಳ ದಶನದಿಂದ ಒಂದು ಧರ್ಮಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಹೊರತು ಪಡಿಸಿ ಇತರ ತಮ್ಮ ಹಿತದ ಸಿದ್ಧಿಯಂತಹ ತೀಥಂಕರ ಕೇವಲಿಗಳ ದಶನಾದಿಕರ್ತಾಗಳಿಂದ ಆಗುವಂತಯೇ ಆಗುತ್ತದೆ; ಆ ಎಲ್ಲ ಜಿನಬಿಂಬಗಳಿಗೆ ನಮ್ಮ ನಮಸ್ಕಾರವಿರಲಿ.

ಅಲ್ಲದೆ ಕೇವಲಿಗಳ ದವಸ್ಥಾನಿಯ ಮಾಂಬಾಂತರ ಕೊಡಲ್ಪುಟ್ಟ ಉಪದೇಶದ ಅನುಸಾರ ಗಣಧರರುಗಳಿಂದ ರಚಿತವಾದ ಅಂಗ ಪ್ರಕೀರ್ಣಕರ್ತಾಗಳ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಇತರ ಅಚಾರ್ಯರಂಗಗಳ ಮಾಂಬಾಂತರ ರಚಿಸಲ್ಪುಟ್ಟ ಗ್ರಂಥಾದಿಕಗಳಲ್ಲಿಪೂ ಜಿನಪಚನಗಳಿವೆ ಸ್ವಾದಾಪ್ಯದ ಕಿಷ್ಯಾದಿಂದ ಗುರುತಿಸಲು ಯೋಗ್ಯವಿವೆ. ಸ್ವಾಯಂವಾಗರದಿಂದ ಆವಿರು ದೃವಿರಾವುದರಿಂದ ಪೂರ್ವವಾಳಿಕವಿವೆ; ಜೀವನಿಗೆ ತತ್ತ್ವಜ್ಞಾನದ ಕಾರಣವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಉಪಕಾರಿಯಿವೆ; ಆಜ್ಞಾವಾಗಳಿಗೆ ನಮ್ಮ ನಮಸ್ಕಾರವಿರಲಿ.

ಅದರಂತೆ ಹೈತ್ಯಾಲಯ, ಅರ್ಜುನೀ, ಉತ್ಸಾಹಕಾಲ ಮೊದಲಾದ ಕಾಲಗಳು ಹಾಗೂ ರತ್ನತ್ರಯ ಮೊದಲಾದ ಭಾವಗಳೆಲ್ಲವೂ ನನ್ನಂದ ನಮಸ್ಕಾರ ಮೊದಲು ಯೋಗ್ಯವಿದೆ, ಅವಲ್ಲವುಗಳಿಗೆ ನಾನು ನಮಸ್ಕಾರ ಮೊದಲು ಮತ್ತು ಒಂದಿಷ್ಟು ವಿನಯ ಮೊದಲು ಯೋಗ್ಯವಿರುವವುಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಯಾಥಾ ಯೋಗ್ಯ ವಿನಯ ಮೊದಲು ತ್ವೇನೆ.

ಈ ಪ್ರಕಾರ ತಮ್ಮ ಇಷ್ಟಗಳ ಸನ್ನಾನ ಮೊದಲು ಮಂಗಲ ಮೊದಲಿದೆ.

ಈಗ ಆ ಅರಹಂತ ಮೊದಲಾದವರು ಇಷ್ಟ ಯೋಗಾಸುತ್ತಾರೆಂಬುದರ ವಿಚಾರಮಾಡುತ್ತಾರೆ-ಯಾವುದರಿಂದ ಸುಖಿತ್ವ ಉತ್ಪನ್ನವಾಗುವುದು ಮತ್ತು ದುಃಖಿತ ವಿನಾಶವಾಗುವುದು ಆ ಕಾರ್ಯದ ಹೆಸರು ಪ್ರಯೋಜನವಿದೆ; ಇನ್ನು ಯಾವುದರಿಂದ ಆ ಪ್ರಯೋಜನದ ಸಿದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತದೆ ಅದೇ ತನ್ನ ಇಷ್ಟವಿದೆ. ಅದುದರಿಂದ ನಮಗೆ ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಏಂತರಾಗದ ವಿಶೇಷಜ್ಞಾನವಾಗುವುದರದೇ ಪ್ರಯೋಜನವಿದೆ; ಎಕೆಂದರೆ ಆದ್ವಿಂದ ನಿರಾಕುಲನಿಜವಾದ ಸುಖಿತ ಪೂರ್ವಿಯಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಶಮಸ್ತ ಆಕುಲತೆಯರೂಪ ದುಃಖಿತ ನಾಶವಾಗುತ್ತದೆ.

ಅರಹಂತಾದಿಕರಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನ ಸಿದ್ಧಿ

ಈ ಪ್ರಯೋಜನದ ಸಿದ್ಧಿಯಾಗು ಆರಹಂತಾದಿಕರಿಂದ ಆಗುತ್ತದೆ. ಅದು ಹೇಗೆಂಬುದರ ವಿಚಾರಮಾಡುತ್ತಾರೆ-

ಆತ್ಮನ ಪರಿಣಾಮಗಳು ಸಂಕ್ಷೇಪ, ವಿಶುದ್ಧ ಮತ್ತು ಶುದ್ಧವೆಂದು ಮೂರು ಪ್ರಕಾರವಾಗಿವೆ. ಅಲ್ಲಿ ತೀವ್ರ ಕಷಾಯರೂಪವು ಸಂಕ್ಷೇಪವಿದ್ದರೆ ಮಂದಕಷಾಯರೂಪವು ವಿಶುದ್ಧವಿದೆ, ಹಾಗೂ ಕಷಾಯರೂಪವು ಆದು ಶುದ್ಧವಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಏಂತರಾಗ-ವಿಶೇಷ ಜ್ಞಾನರೂಪವಾದ ತಮ್ಮ ಸ್ವಭಾವದ ಫಾತಮಾಡುವಂಥವು ಆ ಜ್ಞಾನಾವರಣ ಮೊದಲಾದ ಫಾತಿಕ ಚರ್ಚಗಳಿವೆ; ಅವುಗಳ ಸಂಕ್ಷೇಪ ಪರಿಣಾಮಗಳಿಂದಕೂ ತೀವ್ರ, ಬಂಧವಾಗುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ವಿಶುದ್ಧ ಪರಿಣಾಮಗಳಿಂದ ಮಂದ ಬಂಧವಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ವಿಶುದ್ಧ ಪರಿಣಾಮಗಳು ಪ್ರಬಲವಾಗಿದ್ದರೆ ಸ್ವಾರ್ಥಕಾಲದಲ್ಲಿ ತೀವ್ರ ಬಂಧವಾಗಿರುವುದನ್ನ ಕೂಡ ದಾಂದಮಾಡುತ್ತದೆ. ಶುದ್ಧ ಪರಿಣಾಮಗಳಿಂದ ಬಂಧ ವಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಕೇವಲ ಅವುಗಳ ನಿರ್ಜರೆಯೇ ಆಗುತ್ತದೆ. ಅರಹಂತ ಮೊದಲಾದವರ ಕುರಿತು ಸ್ವವನಾದಿರೂಪದ ಯಾವ ಭಾವಗಳಾಗುತ್ತವೆ, ಅವು ಕಷಾಯಗಳಮಂದತೆಯೋಡನ್ಯೇ ಆಗುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಅವು ವಿಶುದ್ಧಪರಿಣಾಮಗಳಿವೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಸಮಸ್ತ ಕಷಾಯಗಳು ದೂರವಾಗುವುದರ ಸಾಧನಗಳಿರುವುದರಿಂದ ಶುದ್ಧ ಪರಿಣಾಮದ ಕಾರಣವಿದೆ; ಆದುದರಿಂದ ಇಂಥ ಪರಿಣಾಮಗಳಿಂದ ತಮ್ಮ ಫಾತಮಾಡುವಂಥ ಫಾತಿಕ ಚರ್ಚಗಳ ಹೀನತೆಯಾಗುವುದರಿಂದ ಸ್ವಭಾವಿತವಾಗಿಯೇ ಏಂತರಾಗ-ವಿಶೇಷಜ್ಞಾನವು ಪ್ರಕಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಎಷ್ಟು ಅಂಶಗಳಲ್ಲಿ ಅದರ ಹೀನತೆಯಾಗುವುದು ಅಷ್ಟು ಅಂಶಗಳಲ್ಲಿ ಇದು ಪ್ರಕಟವಾಗಂತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಅರಹಂತ ಮೊದಲಾದವರಿಂದ ತಮ್ಮ ಪ್ರಯೋಜನದ ಸಿದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಅಥವಾ ಅರಹಂತ ಮೊದಲಾದವರ ಆಕಾರದ ಅವಲೋಕನ ಮಾಡುವುದು | ಅಥವಾ ಸ್ವರೂಪದ ವಿಚಾರಮಾಡುವುದು ಅಥವಾ ಪಡನಕೇಳಿವುದು ಅಥವಾ ನಿಕಟವರ್ತಿಯಾಗಂವುದಂ ಅಥವಾ ಅವರ ಅನುಸಾರ ಪ್ರವರ್ತನೆ ಮಾಡುವುದು ಇತ್ಯಾದಿ ಕಾರ್ಯಗಳು ಕೂಡಲೇ ನಿವಿತ್ತಫೋತವಾಗಿ ರಾಗಾದಿಗಳನ್ನ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತವೆ, ಜೀವ-ಅಜೀವ ಮೊದಲಾದವರುಗಳ ವಿಶೇಷ ಜ್ಞಾನವನ್ನ ಉತ್ಪನ್ನ ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಆದುದರಿಂದ ಹೀಗೆ ಕೂಡ ಅರಹಂತ ಮೊದಲಾದವರ ಮಂಬಾಂತರ ಏಂತರಾಗ-ವಿಶೇಷ ಜ್ಞಾನರೂಪವಾದ ಪ್ರಯೋಜನದ ಸಿದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಶ್ನೆ : ಈ ಪ್ರಕಾರ ಇವರುಗಳಿಂದ ಇಂಥ ಪ್ರಯೋಜನದ ಸಿದ್ಧಿಯಂತಹ ಆಗುತ್ತದೆ, ಆದರೆ ಅವರಾಗಳಿಂದ ಇಂದಿಯಾಜನಿತ ಸುಖಿತ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುವಂಥ ಹಾಗೂ ದುಃಖಿತ ವಿನಾಶವಾಗುವಂಥ ಪ್ರಯೋಜನದ ಸಿದ್ಧಿಯಾ ಆಗುತ್ತದೆಯೋ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲವೋ?

ಉತ್ತರ : ಅರಹಂತ ಮೊದಲಾದವರ ಕುರಿತು ಸ್ವವನಾದಿಗಳ ರೂಪದ ಯಾವ ವಿಶುದ್ಧ ಪರಿಣಾಮಗಳಾ-

ತ್ತುವೇ ಅವುಗಳಿಂದ ಅಫಾತಿಕವುಗಳ ಸಾತ್ತಾ ವೊದಲಾದ ಪ್ರಣ್ಯಪ್ರಕೃತಿಗಳ ಬಂಧವಾಗುತ್ತದೆ. ಹಂತ್ತು ಒಂದು ವೇಳೆ ಆ ಪರಿಸಾಮಗಳು ತೀವ್ರವಾಗಿದ್ದರೆ ಪೂರ್ವಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅಸಾತ್ತಾ ವೊದಲಾದ ಪಾಪ ಪ್ರಕೃತಿಗಳ ಬಂಧವಾಗಿರುವುದನ್ನು ಕೂಡ ಹಂತ್ತದ ಪಾಪದ್ವಾದ ಅಥವಾ ನಷ್ಟ ಪಾಡಿ ಪ್ರಣ್ಯಪ್ರಕೃತಿ ರೂಪವಾಗಿ ಪರಿಸಾಮಿತ ಪಾಡುತ್ತದೆ; ಮತ್ತು ಆ ಪ್ರಣ್ಯದ ಉದಯವಾದ ವೇಳೆ ತಾವಾಗಿಯೇ ಇಂದಿಯು ಸುವಿಶ್ಚೇ ಕಾರಣಭೂತವಾದ ಸಾಮಾಗ್ರಿಗಳು ಪೂರ್ವವಾಗುತ್ತವೆ ಹಂತ್ತು ಪಾಪದಣಿದಯವು ದೂರವಾದ ಮೇಲೆ ತಾವಾಗಿಯೇ ದುಃಖಿಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಭೂತವಾದ ಸಾಮಾಗ್ರಿಗಳು ದೂರವಾಗಿ ಬಿಡುತ್ತವೇ. ಹೀಗೆ ಈ ಪ್ರಯೋಜನದ ಸಿದ್ಧಿ ಕೂಡ ಅವರ ಮಂಬಾಂತರ ಆಗುತ್ತದೆ. ಆಥವಾ ಜಿನತಾಂತರದ ಭೇಕ್ತರಾದ ದೇವಾದಿಕರಿದ್ವಾರೆ ಅವರು ಆ ಭಕ್ತ ಪುರಾಣಿಗೆ ಇಂದಿಯು ಸುವಿಶ್ಚೇ ಕಾರಣಭೂತವಾದ ಅನೇಕ ಸಾಮಾಗ್ರಿಗಳ ಸಂರೋಹ ಪಾಡಿಸುತ್ತಾರೆ ಹಂತ್ತು ದುಃಖಿಕ್ಕೆ ಕಾರಣಭೂತವಾದ ಸಾಮಾಗ್ರಿಗಳನ್ನು ದೂರ ವಾಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ಪ್ರಕಾರ ಕೂಡ ಈ ಪ್ರಯೋಜನದ ಸಿದ್ಧಿಯು ಆ ಅರಹಂತಾದಿಕ ರುಗಳಿಂದ ಆಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಈ ಪ್ರಯೋಜನದಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ಕೂಡ ಶಮ್ಮಿ ಹಿತವಾಗುಸ್ವದಿಲ್ಲ; ಏಕೆಂದರೆ ಈ ಆತ್ಮನು ಕಷಾಯ ಭಾಗಳಿಂದ ಬಾಹ್ಯ ಸಾಮಾಗ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಇಜ್ಞಾನಿಷ್ಪತ್ತಿಯನ್ನು ಮನ್ಮಿಸಿ ತಾನೇ ಸುವಿ-ದುಃಖಿದ ಕಲ್ಪನೆ ವಾಡುತ್ತಾನೆ. ಕಷಾಯವಿಲ್ಲದೆ ಬಾಹ್ಯ ಸಾಮಾಗ್ರಿಗಳು ಯಾವ ಸುವಿ-ದುಃಖಿದ ದಾತ್ಯಗಳಾಗಿಲ್ಲ ಇನ್ನು ಕಷಾಯವಿದೆ ಅದಲ್ಲವು ವ್ಯಾಕುಲಪಾಯವಿರುವುದರಿಂದ ಇಂದಿಯಂ ಜನ್ಯ ಸುವಿದ ಇಚ್ಛೆವಾಡಂವುದು ಹಂತ್ತು ದುಃಖಿದಿಂದ ಭಯಂಭೇತವಾಗುವುದು ಅದು ಭೂಮಿಯಿಲ್ಲ.

ಅಲ್ಲದೆ ಈ ಪ್ರಯೋಜನದ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಅರಹಂತ ವೊದಲಾದವರ ಭಕ್ತಿನಾಡುವುದರಿಂದ ಕೂಡ ತೀವ್ರ ಕಷಾಯವಾಗುವ ಕಾರಣ ಪಾಪ ಬಂಧವೇ ಆಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ತಂಗೆ ಈ ಪ್ರಯೋಜನಗಳಂತೂ ತಾವಾಗಿಯೇ ಇದ್ದವಾಗುತ್ತವೆ.

ಈ ಪ್ರಕಾರ ಅರಹಂತ ವೊದಲಾದವರು ಪರಂ ಇಷ್ಟರೆಂದು ಮನ್ಮಿಸಲು ಯೋಗ್ಯರಿದ್ವಾರೆ.

ಹಂತ್ತು ಆ ಅರಹಂತದ ವೊದಲಾದವರುಗಳೇ ಪರಮ ಮಂಗಲಿರಿದ್ವಾರೆ ಅವರಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿಭಾವವಿರುವುದರಿಂದ ಪರಮ ಮಂಗಲವಾಗುತ್ತದೆ. ‘ಮಂಗ’ ಎಂದರೆ ಸುಖಿ, ಅದನ್ನು ‘ಲಾತಿ’ ಎಂದರೆ ಕೊಡುಹಂಧಿದು; ಆಥವಾ ‘ಮಂ’ ಎಂದರೆ ಪಾಪ, ಅದನ್ನು ‘ಗಾಲಯತಿ ಎಂದರೆ ಗಾಲನ, ದೂರ ವಾಡುವುದರ ಹೆಸರು ಮಂಗಲವಿದೆ ಈ ಪ್ರಕಾರ ಅವರ ಮಂಬಾಂತರ ಪೂರ್ವಾರ್ಥಕ ಪ್ರಕಾರದಿಂದ ಎರಡೂ ಕಾರ್ಯಗಳ ಸಿದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಪರಮ ಮಂಗಲತನಷ್ಟ ಸಂಭಾವವಿದೆ.

ಮಂಗಲಾಚರಣ ವಾಡುವ ಕಾರಣ

ಪ್ರಶ್ನೆ : ವೊದಲು ಗ್ರಂಥದ ಪೂರ್ವಂಭದಲ್ಲಿ ಮಂಗಲವನ್ನೇ ಪಾಡಿರಂವುದರ ಕಾರಣವೇನು ?

ಉತ್ತರ : ಸುವಿದಿಂದ ಗ್ರಂಥದ ಸದಾಭಿಯಾಗಲಿ, ಪಾಪದ ಕಾರಣವಾಗಿ ಯಾವುದೇ ಏಷ್ಟು ವಾಗದಿರಲ್ಲಿದೆ ಮಂಗಲ ಮಂಗಲ ವಾಡಿದೆ.

ಪ್ರಶ್ನೆ : ಅನ್ಯ ದುತಿಗಳು ಈ ಪ್ರಕಾರ ಮಂಗಲ ವಾಡುವುದಿಲ್ಲ, ಅದಾಗ್ಯೂ ಅವರ ಗ್ರಂಥಗಳ ಸಮಾಖ್ಯ ಹಾಗೂ ವಿಷ್ಣುಗಳಾಗಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ, ಅದರ ಕಾರಣವೇನು?

ಉತ್ತರ : ಅನ್ಯ ಮಂತದವರು ತಾವು ರಚಿಸುವ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ವೋಹದ ತೀವ್ರ ಉದಯದಿಂದ ವಿಂಥಾತ್ಮದ ಕಷಾಯ ಭಾಗಗಳ ಪ್ರೇರಣೆ ವಾಡುವಂಥ ವಿರೀತ ಆರ್ಥಗಳನ್ನಿಡುತ್ತಾರೆ, ಆದುದರಿಂದ ಅವುಗಳ ನಿರ್ವಿಫ್ಳ ಸಮಾಖ್ಯಯಂತೂ ಇಂಥ ಮಂಗಲವನ್ನು ವಾಡೆದರೆ ಆಗಂವುದು. ಒಂದು ವೇಳೆ ಇಂಥ ಮಂಗಲಗಳಿಂದ ವೋಹವು ಮಂದವಾಗಿ ಹೋದರೆ ಅಂಥ ವಿರೀತ ಕಾರ್ಯವು ಹೇಗಾಗುವುದು? ಇನ್ನು ಸಾಮಾ ಗ್ರಂಥ ರಚಿಸು

ತ್ಯೇವ. ಅದರಲ್ಲಿ ಮೇಹದ ಮಂದತೆಯ ಕಾರಣವಾಗಿ ಏಿತರಾಗ ತತ್ಪ್ರಜ್ಞಾನದ ಸ್ತೋತ್ರಕ್ಕೆ ವಣಾಡುವಂಥ ಅಥ್ವಾ ಗಳನ್ನು ಇಡುವೆವೆ; ಅದರ ನಿರ್ವಿಫ್ಳ ಸಹಾಯಿಯು ಇಂಥ ಮಂಗಲ ವಣಾಡುವುದರಿಂದಲೇ ಆಗುವುದು. ಒಂದು ಹೇಳಿ ಇಂಥ ಮಂಗಲ ವಣಾಡಿದ್ದರೆ ಮೋಹದ ತೀವೃತ್ಯೆಯಾಳಿಯುವುದು, ಆಗ ಇಂಥ ಉತ್ತಮ ಕಾರ್ಯವು ಹೇಗಾಗುವುದು?

ಪ್ರಶ್ನೆ: ಹೀಗಂತೂ ವಸ್ತಿಸಬಹುದು; ಆದರೆ ಇಂಥ ಮಂಗಲ ವಣಾಡದವರಿಗೆ ಕೂಡ ಸುಖಿವು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ, ಪಾಪದ ಉದಯವು ಕಂಡು ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂತ್ತು ಇಂಥ ಮಂಗಲ ವಣಾಡಿದವರಿಗೆ ಕೂಡ ಸುಖಿವು ಕಂಡು ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಪಾಪದ ಉದಯವು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಪೂರ್ವೋಕ್ತು ಮಂಗಲತನವು ಹೇಗೆ ಸಿದ್ಧಿಸುವುದು?

ಉತ್ತರ: ಜೀವಗಳ ಸಂಕ್ಷೀಲ-ವಿಶ್ವಾಸ ಪರಿಣಾಮಗಳು ಅನೇಕ ಜಂತುಗಳಿವೆ. ಅವುಗಳ ಮುಖಿಂತರ ವೊದಲು ಅನೇಕ ಕಾಲಗಳಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಲ್ಪಟ್ಟ ಕ್ವಾಗೆಗಳು ಏಕಕಾಲದಲ್ಲಿ ಉದಯಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಯಾವ ಪ್ರಕಾರ ವೊದಲು ಬಹಳವು ಹಣದ ಸಂಗ್ರಹವಿದ್ದ ವನಿಗೆ ಸಂಪಾದನ ವಣಾಡದೆಯೂ ಹಣವು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಹುಣವು ಕಂಡು ಬರುವುದಿಲ್ಲ, ಇನ್ನು ವೊದಲು ಬಹಳವ್ಯಾಪ್ತಿ ಹುಣವು ಇದ್ದವನಿಗೆ ಹಣದ ಸಂಪಾದನೆ ವಣಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ಹುಣವು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ, ಹಣವು ಕಂಡು ಬರುವುದಿಲ್ಲ; ಆದರೆ ಸಂಸಾದಿಸಂಪ್ರದಂತೂ ಹಣದ ಕಾರಣವೇ ಇದೆ, ಹುಣದ ಕಾರಣವಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ವಿಚಾರ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ; ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಬಹಳವ್ಯಾಪ್ತಿ ಪ್ರಣಾದ ಬಂಧವಾದವನಿಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಮಂಗಲವನ್ನು ವಣಾಡದೆಯೂ ಕೂಡ ಸುಖಿವು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ; ಪಾಪದ ಉದಯವು ಕಂಡು ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಬಹಳವ್ಯಾಪ್ತಿ ಪಾಪದ ಬಂಧವಾದವನಿಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಮಂಗಲ ವಹಿದಿವೇಲೂ ಸುಖಿವು ಕಂಡು ಬರುವುದಿಲ್ಲ, ಪಾಪದ ಉದಯವು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ; ಆದರೆ ಇಂಥ ಮಂಗಲವಂತೂ ಸುಖಿದ ಕಾರಣವೇ ಇದೆ, ಪಾಪ ಉದಯದ ಕಾರಣವಿಲ್ಲ ವೆಂಬುದು ವಿಚಾರ ವಣಾಡುವುದರಿಂದ ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ; ಈ ಪ್ರಕಾರ ಪೂರ್ವೋಕ್ತು ಮಂಗಲದ ಮಂಗಲತನವೇ ಸಿದ್ಧಾಗಂತ್ತದೆ.

ಪ್ರಶ್ನೆ: ಇದನ್ನು ವಸ್ತಿಸಿತು; ಆದರೆ ಜಿನತಾಸವದ ಭಕ್ತರಾದ ದೇವಾದಿಕರು ಆ ಮಂಗಲ ವಣಾಡುವವನಿಗೆ ಸಹಾಯ ವಣಾಡಲಿಲ್ಲ ಎತ್ತಂ ಮಂಗಲ ವಣಾಡದವನಿಗೆ ದಾಡನೆಯನ್ನು ಕೊಡಲಿಲ್ಲ, ಇದರ ಕಾರಣವೇನಂ?

ಉತ್ತರ: ಜೀವಗಳಿಗೆ ಸಂಪಿ-ದುಃಖವಾಗುವ ಪ್ರಬಲ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ತಮ್ಮ ಕರ್ಮದ ಉದಯವಿದೆ, ಅದರ ಅನುಸಾರವಾಗಿಯೇ ಬಾಹ್ಯ ನಿರ್ಮಿತಗಳು ಸಿದ್ಧಾಗಂತ್ತವೆ, ಆದುದರಿಂದ ಪಾಪದ ಉದಯವಿರುವವನಿಗೆ ಸಹಾಯದ ನಿರ್ಮಿತಪ್ರೋದಗುಷ್ಠಿಲ್ಲ ಎಂತ್ತು ಪ್ರಣಾದ ಉದಯವಿದ್ದ ವನಿಗೆ ದಂಡದ ನಿರ್ಮಿತಪ್ರೋದಗುಷ್ಠಿಲ್ಲ.

ಈ ನಿರ್ಮಿತಗಳು ಹೇಗೆ ಕ್ಷೇಗಳಾಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಿತ್ತಾರೆ- ಆ ದೇವಾದಿಕರು ಕ್ಷಯೋಪಶಿಕು ಜ್ಞಾನದಿಂದ ಎಲ್ಲವನ್ನು ಯಂಗದತ್ತ ತಿಳಿಯಾದ ಸಾಧ್ಯತೆಯಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಮಂಗಲ ವಣಾಡುವಂಥವನ ಮತ್ತು ವಣಾಡದಂಥವನ ತಿಳಿವಳಿಕೆಯು ಯಾವನೋ ದೇವಾದಿಕನಿಗೆ ಯಾವುದೇ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಅವರಾಗಳ ತಿಳಿವಳಿಕೆಯೇ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಹೇಗೆ ಸಹಾಯ ವಣಾಡುವುದು ಅಥವಾ ದಂಡ ಕೊಡುವುದು? ಮತ್ತು ತಿಳಿವಳಿಕೆಯಾದಾಗ ತಪಸಿ ಅಕ್ಷ್ಯಂತ ಮಂದ ಕಷಾಯವಿದ್ದರೆ ಸಹಾಯವಣಾಡುವ ಅಥವಾ ದಂಡ ಕೊಡುವ ಪರಿಣಾಮವೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ, ಇನ್ನು ತೀವ್ರಪರಾಯವಿದ್ದರೆ ಧರ್ಮಾನುರಾಗವಿರುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯಿಲ್ಲ, ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಮ ಕಷಾಯರೂಪದಿಂದ ಆ ಕಾರ್ಯವಣಾಡುವ ಪರಿಣಾಮವಾದಾಗ ತನ್ನ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಏನು ವಣಾಡುವುದು? ಈ ಪ್ರಕಾರ ಸಹಾಯ ವಣಾಡುವ ಅಥವಾ ದಂಡವೀಯಂತಹ ನಿರ್ಮಿತಪ್ರೋದಗುಷ್ಠಿಲ್ಲ.

ಒಂದು ಹೇಳಿ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ತಕ್ಷಿಯಿದ್ದರೆ ಎಂತ್ತು ತಮಗೆ ಧರ್ಮಾನುರಾಗರೂಪವಾದ ಮಧ್ಯಮ ಕಷಾಯದ ಉದಯವಿರುವುದರಿಂದ ಅಂಥವೇ ಪರಿಣಾಮಗಳಾದರೆ ಮತ್ತು ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅನ್ನಜೀವದ ಧರ್ಮ

-ಅಥವ್ಯಾರೂಪದ ಕರ್ತವ್ಯವು ತಿಳಿದು ಬಂದರೆ, ಆಗ ಯಾವನೋ ದೇವಾಧಿಕನು ನಾವನೋ ಧರ್ಮಾತ್ಮನಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಅಥವಾ ಯಾವನೋ ಅಧಿವಿಂಗಿ ದಂಡನೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಾನೆ. ಈ ಪ್ರಕಾರ ಕಾರ್ಯವಾಗಿ ವೆದರದು ಯಾವ ನಿಯಮವಂತೂ ಇಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಸಮಾಧಾನ ಮಾಡಿದೆ.

ಸಹಿವಾಗುವ, ದೂರವಾಗಿರುವ, ಸಹಾಯ ಮಾಡಿಕೂ ವ, ದೂರವಿಕೊಡಿಸುವ ಇಚ್ಛೆಗಳಿಲ್ಲವು ಕಾರ್ಯವಾಯಿಲ್ಲವೇ; ಅವು ಕೂಡಲೇ ಹಾಗೂ ಭವಷ್ಯಕಾಲದಲ್ಲಿ ದೂರವಿದೂ ಯಾವೇಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾವಂತೂ ಇಂಥ್ಯೇ ಇಚ್ಛೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟು ಒಂದು ಏತರಾಗ-ವಿಶೇಷ ಜ್ಞಾನವಾಗಿವ ಇಚ್ಛೆಯಾಳ್ಳವರಾಗಿ ಅರಹಂತ ವೊದಲಾದವರಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರಾದಿರೂಪದ ನಂಗಲ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

ಗ್ರಂಥದ ಪ್ರಾಣಾಣಿಕತೆ ಮತ್ತು ಆಗಮ ಪರಂಪರೆ

ಹೀಗೆ ಮಂಗಲಾಚರಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಈಗ 'ವೋಕ್ಕೆವಾಗ್ರಾಪ್ರಕಾಶಕ' ವೆಂಬ ಸಾಧಕ ಹೆಸರುಳ್ಳ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಉದ್ಯೋಗೋಳಿಸುತ್ತೇವೆ. ವೊದಲು ಈ ಗ್ರಂಥವು 'ಪ್ರಾಣಾಣಿಕವಿದೆ'ಯೇಂಬ ಪ್ರತೀತಿ ಮಾಡಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಪ್ರಾಣಾಣನುಶಾರವಾಗಿ ಸ್ವರೂಪದ ನಿರೂಪಕೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ

ಆಕಾರ ವೊದಲಾದ ಅಕ್ಷರಗಳು ಅನಾದಿನಿಧನವಿದೆ, ಅವು ಯಾರಿಂದಲೂ ವಾಡಿದವುಗಳಿಲ್ಲ. ಇವುಗಳ ಆಕಾರ ಬರೆಯುವುದಂತೂ ತಮ್ಮ ಇಚ್ಛೆಗೆ ಅನುಸರಿಸಿ ಅನೇಕ ಪ್ರಕಾರಗಳಿವೆ. ಆದರೆ ಉಚ್ಚಾರದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಅಕ್ಷರಗಳಂತೂ ಯಾವತ್ತೂ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗೆ ಒಂದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ದ್ವರ್ಪತ್ರಿಃಷ್ಟಂತ್ವವೇ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ 'ಸದ್ಯೋ ವಣಿ ಸವಾರ್ಥಾಯೇ' ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಎಂದರೆ ಆ ಅಕ್ಷರಗಳ ಸಂಪ್ರದಾಯವು ಸ್ವಯಂ ಸಿದ್ಧವಿದೆ, ಮತ್ತು ಆ ಅಕ್ಷರಗಳಿಂದ ಉತ್ಪನ್ನವಾದ ಸತ್ಯಾರ್ಥ ಪ್ರಕಾಶಕ ಪದಗಳ ಸಮಾಹದ ಹೆಸರು ಶ್ರುತವಿದೆ, ಅದು ಕೂಡ ಅನಾದಿನಿಧನವಿದೆ. ಹೀಗೆಂದರೆ 'ಜೀವ'ವೆಂಬ ಅನಾದಿ ನಿಧನ ಪದವು ಅದು ಜೀವವನ್ನು ತಿಳಿಸಿಕೊಡುವಂಥದ್ದಿದ್ದೆ. ಹೀಗೆ ತಮ್ಮ-ತಮ್ಮ ಸತ್ಯಾರ್ಥ ಪ್ರಕಟವಿಸುವ ಅನೇಕ ಪದಗಳ ಸಮುದಾಯವನ್ನು ಶ್ರುತವೆಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಇನ್ನು ಯಾವ ಪ್ರಕಾರ ಸ್ವಯಂ ಸಿದ್ಧವಿರುವ ಮಂತ್ರಗಳೊಳಗಿಂದ ಒಬ್ಬನು ಕಡಿಮೆ ಮಂತ್ರ ಗಳನ್ನು ಇನ್ನೂಬ್ಬಿನು ಹೆಚ್ಚು ವಂಡಂತ್ರಗಳನ್ನು ಒಬ್ಬನು ಒಂದು ಪ್ರಕಾರದಿಂದ ಇನ್ನೂಬ್ಬಿನು ಇನ್ನೂಂದು ಪ್ರಕಾರದಿಂದ ಹೇಳುವುದು ಅಭರಣಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ; ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಸ್ವಯಂದಿಧಿರುವ ಪದಗಳೊಳಗಿಂದ ಒಬ್ಬನು ಕಡಿಮೆ ಪದಗಳನ್ನು ಇನ್ನೂಬ್ಬಿನು ಹೆಚ್ಚು ಪದಗಳನ್ನು ಒಬ್ಬನು ಒಂದು ಪ್ರಕಾರದಿಂದ ಇನ್ನೂಬ್ಬಿನು ಇನ್ನೂಂದು ಪ್ರಕಾರದಿಂದ ಹೇಳುವುದು ಗ್ರಂಥ ರಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ನಾನು ಕೂಡ ಆ ಸತ್ಯಾರ್ಥಪದಗಳನ್ನು ನನ್ನ ಬಂದಾಳ್ಳನುಶಾರವಾಗಿ ಹೇಳುವುದು ಗ್ರಂಥ ರಚನೆ ಮಾಡಂತ್ತೇನೆ; ನನ್ನ ಬಂದಾಳ್ಳಯಾಂದ ಕಲ್ಪಿಸಿದ ಅಸತ್ಯಾರ್ಥಪದನ್ನು ಸೂಚಿಸುವ ಪದಗಳನ್ನು ಇದರಲ್ಲಿ ನೇರಿಸಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಗ್ರಂಥವು ಪ್ರಾಣಾಣಿಕವಿದೆಯೇಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕು.

ಪ್ರಶ್ನೆ : ಆ ಪದಗಳ ಪರಂಪರೆಯು ಈ ಗ್ರಂಥದಪರೆಗೆ ಹೇಗೆ ಪ್ರರ್ಥವಾನವಾಗಿದೆ ?

ಉತ್ತರ : ಅನಾದಿಯಾಂದ ತೀರ್ಥಂಕರ ಕೀವಲಿಗಳು ಆಗಂತ್ಯ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ, ಅವರಿಗೆ ಸಕಲದರ ಜ್ಞಾನ ವಿರುವುದರಿಂದ ಆ ಪದಗಳ ಹಾಗೂ ಅವುಗಳ ಅರ್ಥಗಳ ಜ್ಞಾನ ಕೂಡ ಇರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಆ ತೀರ್ಥಂಕರ ಕೀವಲಿಗಳ ದಿವ್ಯಧ್ಯನಿಯ ಮುಖಾಂತರ ಇತರ ಜೀವಗಳಿಗೆ ಪದಗಳ ಹಾಗೂ ಅರ್ಥಗಳ ಜ್ಞಾನವಾಗುವಂಥ್ಯ ಉಪದೇಶವಾಗಂತ್ತದೆ; ಅದರ ಅನುಶಾರ ಗಣಧರದೇವರು ಅಂಗಪ್ರಕಿಣಕರೂಪದ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಅವುಗಳಿಗೆ ಅನುಸರಿಸಿ ಇತರ ಅಚಾರ್ಯರ ವೊದಲಾದವರು ನಾನಾಪ್ರಕಾರದ ಗ್ರಂಥಾದಿಗಳ ರಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಕೀವಲರು ಅವುಗಳ ಅಭಿಜ್ಞ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಕೀಲಪರು ಅವನ್ನು ಹೇಳಿತ್ತಾರೆ, ಕೀಲಪರು ಕೀಳಿತ್ತಾರೆ, ಈ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಪರಂಪರೆಯ ಮಾರ್ಗವೇ ನಡೆದುಕೊಂಡಂ ಬರಂತ್ರದೆ.

ಈಗ ಈ ಭರತಕ್ಕೇತುದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕೃತ ಅವಸ್ಥೆಯೇ ಕಾಲವಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಇಪ್ಪತ್ತನಾಲ್ಲೂ ತೀರ್ಥಂಕರರ್ಜಾರ್ಥ, ಅವರುಗಳಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ವರ್ಣವಣವರೆಂಬವರು ಅಂತಿಮ ತೀರ್ಥಂಕರ ದೇವರಾದರು. ಅವರು ಕೇವಲ ಜ್ಞಾನದಿಂದ ವಿರಾಜವಣವರಾಗಿ ಬೇವರುಗಳಿಗೆ ದಿವ್ಯದ್ವಿನಿಯ ಮಹಿಳಾಂತರ ಉಪದೇಶ ವಣಿದರು. ಅದನ್ನು ಕೇಳುವ ನಿರ್ಮಿತ ಪಡೆದು ಗೌತಮಾನಾಮಂದ ಗಣಧರರು ಅಗ್ನಾಮಾದ ಅರ್ಥಗಳನ್ನುಕೊಡ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಧರ್ಮವಣವರಾಗದ ವಶದಿಂದ ಅಂಗಸ್ತ್ರಕೀರ್ತಿಗಳ ರಚನೆ ವಣಿದರು. ಮುಂದೆ ವರ್ಣವಣನಾನ್ನು ಏಂಗಳಂತೂ ವರ್ಣಕ್ರಾದರು. ಅವರ ನಂತರ ಈ ಪಂಚಮ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ೧) ಗೌತಮ ಷಿ) ಸುಧರ್ಮಚಾಯ್, ಮತ್ತು ೩) ಜಂಬುಖ್ವಾಮಿಗಳಿಂದು ಮಂಬವರು ಕೇವಲಿಗಳಾದರು. ಅವರುಗಳನಂತರ ಕಾಲದೋವಣಿದ ಕೇವಲಜ್ಞಾನಿಗಳಾಗುವುದರ ಅಭ್ಯಾಸವಾಯಿತು, ಅದರೆ ಕೆಲವು ಕಾಲದವರೆಗೆ ದ್ವಾರಾಜಾಂಗಳ ಪಾರಿಯಾದ ಶುರೂವೆಲಿಗಳಿದ್ದರು, ಮುಂದೆ ಅವರದುಕೊಡ ಅಭ್ಯಾಸವಾಯಿತು. ಅನಂತರ ಕೆಲವು ಕಾಲದವರೆಗೆ ಕಣಿಪೆ ಅಂಗಗಳ ಪಾರಿವ್ಯಾಳದರ್ಶರು, ನಂತರ ಅವರದೂ ಅಭ್ಯಾಸವಾಯಿತು. ಅಗ ಅಚ್ಚಾಯ್ ಮೋದಲಾದವರ ಮಹಿಳಾಂತರ ಅವರ ಅನುಷಾರವಾಗಿ ರಚಿಸಲಾದ ಗ್ರಂಥಗಳು ಮಾತ್ರ ಅನುಸರಿಸಿದ ಗ್ರಂಥಗಳ ಅನುಷಾರವಾಗಿ ರಚಿಸಲಾದ ಗ್ರಂಥಗಳ ಪ್ರಯೋಜಿತ್ಯೇ ಉಳಿಯಿತು, ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಲದೋವಣಿದ ಅದವ್ಯೂಹ ಗ್ರಂಥಗಳು ದಂಷ್ಟ್ವಿಂದ ವಿನಾಶವಾದವು ಮತ್ತು ಅಭ್ಯಾಸಾದಿಗಳಿಲ್ಲದುದರಿಂದ ಮಾಹಾನ ಗ್ರಂಥಗಳ ವ್ಯಾಖ್ಯಾತ್ಯಾಯಾಯಿತು. ಇನ್ನು ಅದೆವ್ಯೂಹ ಮಾಹಾ ಗ್ರಂಥಗಳು ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ, ಅದರೆ ಬುದ್ಧಿಯ ವಂದದತೆಯ ಶಾರಣವಾಗಿ ಅವುಗಳ ಅಭ್ಯಾಸವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗಿಂದರೆ ದೃಷ್ಟಿಂದ ಗೊಮ್ಮಿಟಿಸ್ತಾಮಿಯ ನಿಕಟವರ್ತಿಯಾದ ವಾಂದಂಬಿದೆ ನಗರದಲ್ಲಿ ಧರಲ, ಜಯಧರಲ, ಮಾಹಾಧವಲಗಳು ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ; ಅದರೆ ಅವು ದರ್ಶನವಣಾತ್ಮಕವೇ ಇದೆ. ಮಾತ್ರ ಅದೆವ್ಯೂಹ ಗ್ರಂಥಗಳು ತಮ್ಮ ಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ಅಭ್ಯಾಸವಣಡಲು ಯೋಗ್ಯವಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ, ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಗ್ರಂಥಗಳದೇ ಅಭ್ಯಾಸವಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಈ ನಿಕೃಷ್ಟಕಾಲದಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದಿಸ್ತವಾದ ಜ್ಯೇಷಣದ ಹಾಸ್ಯಂತರ ಆಯಿತು, ಅದರೆ ಈ ಪರಂಪರೆಯ ವಂಬಿಂತರ ಈಗಲುಕೊಡ ಜ್ಯೇಷಣಸ್ತುಗಳಲ್ಲಿ ಶತಾಧ್ಯಾದನನ್ನು ಪ್ರಕಟಪಡಿಸುವಂಥ ಪದಗಳ ಸದ್ಯಾವಷ್ಟ ಪ್ರವರ್ತನಾನಿದೆ.

ನಮ್ಮ ಮೂಕಾ :

ನಾವು ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈಗ ಇಲ್ಲಿ ಮಾನುಷ್ಯ ಜಯವಾಯಿವನ್ನು ಪ್ರಾಪ್ತವಣಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಪೂರ್ವಸಂಸ್ಕಾರದಿಂದ ಯಾಗೂ ಒಳ್ಳಿಯ ಭಾಗೋಽದಯಾದಿಂದ ಜ್ಯೇಷಣಸ್ತುಗಳ ಅಭ್ಯಾಸವಣಡಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆದಿದೆ, ಅದರಿಂದಾಗಿ ವ್ಯಾಕರಣ, ಸ್ವಾಯ, ಗಣತ ಮೋದಲಾದ ಉಪಯುಕ್ತ ಗ್ರಂಥಗಳ ಅಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಅವಶ್ಯಕತೆಗನುಸರಿಸಿ ಮಾಡಿ, ಒಳ್ಳಾಸಹಿತವಾಗಿ ಸಮರ್ಪಿಸಾರ, ಪಂಚಾಸ್ತ್ರಕಾಯ, ಪ್ರಮಣಕಾರ, ನಿಯಂತ್ರಣಾರ, ಗೊಮ್ಮಿಟಿಸಾರ, ಲಬ್ಧಿಸಾರ, ತ್ರಿಲೋಕಸಾರ, ತತ್ತ್ವಧರ್ಮಸೂತ್ರ, ಮೋದಲಾದ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳು ಮತ್ತು ಕ್ರಿಷ್ಣಾಸಾರ, ಪ್ರರಂಪಾಥಸಿದ್ಧ್ಯಾಯ, ಅಷ್ಟವಾಹಂಡ, ಅತಾಧ್ಯಾನಾತಾಸನ ಮೋದಲಾದ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳು ಮತ್ತು ತ್ರಾವಕ-ಪಂನಿಗಳ ಅಚರಣೆಯನ್ನು ಪ್ರರೂಪಿಸುವ ಆನೇಕ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳು ಹಾಗೂ ಒಳ್ಳಿಯ ಕಥೆಗಳಿಂದ ಕೊಡಿದ ಪುರಾಣ ಮೋದಲಾದ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳು ಹೀಗೆ ಅನೇಕ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಿದ್ದು, ನಮ್ಮ ಬಂದ್ಧಿಗೆ ಅನುಸರಿಸಿ ಅವುಗಳ ಅಭ್ಯಾಸವು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ; ಅದರಿಂದ ನಮಗೆಕೂಡ ಒಂದಿಷ್ಟು ಶತಾಧ್ಯಾದಗಳ ಜ್ಞಾನವಾಗಿದೆ.

ಅಲ್ಲದೆ ಈ ನಿಕೃಷ್ಟ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮಾಂಥ ಮಂದಬುದ್ಧಿಯವರಿಗಿಂತಲೂ ಕಡಿಮೆಬುದ್ಧಿಯ ಆಧಿಪತಿಗಳು ಬಹಳಷ್ಟು ಜನರು ಕಂಡುಬರುತ್ತಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಆ ಪದಗಳ ಅರ್ಥದ ಜ್ಞಾನವಾಗಲೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ದೇಶಿಯಭಾವೆಗಳಲ್ಲಿ ಗ್ರಂಥ ರಚಿತಬೇಕೆಂಬ ಇಷ್ಟೀಯ ನವಗೆ ಧರ್ಮವಣರಾಗದ ವಶದಿಂದ ಉಂಟಾಗಿರುವುದರಿಂದ ನಾವು ಈ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ರಚಿಸಂತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇದರಲ್ಲಿಕೂಡ ಅರ್ಥಸಹಿತವಾಗಿ ಅವೇ ಪದಗಳ ಪ್ರಕಟನೆಯಾಗು

ತ್ವದೆ, ಇಲ್ಲಿರುವ ವಿಶೇಷತೆಯೀಂದರೆ-ಪ್ರಾಕೃತ-ಸಂಸ್ಕೃತ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವಪ್ರಕಾರ ಪ್ರಾಕೃತ-ಸಂಸ್ಕೃತಪದಗಳನ್ನು ಬರೆಯಲಾಗಂತ್ತದೆ, ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಇಲ್ಲಿ ಅಪಭ್ರಂಶದೊಡನೆ ಅಥವಾ ಯಾಥಾರ್ಥತೆಯೊಡನೆ ದೇಶಭಾಷಾರೂಪವಾದ ಪದಗಳನ್ನು ಬರೆಯಂತ್ತೇಂದೆ; ಅದರೆ ಅಫ್ರಾದಲ್ಲಿ ಯಣವುದೇ ವ್ಯಾಖ್ಯಾತವಿಲ್ಲ.

ಈ ಪ್ರಕಾರ ಈ ಗ್ರಂಥದವರೆಗೆ ಆ ಸತ್ಯಾರ್ಥವದಗಳ ಪರಂಪರೆಯು ಪ್ರವರ್ತಿಸಃತ್ವದೆ.

ಅಸತ್ಯಪದ ರಚನೆಯ ಪ್ರತಿಷೇಧ :

ಪ್ರಶ್ನೆ : ನಾವು ಈ ಪ್ರಕಾರ ಪರಂಪರೆಯನ್ನಂತೂ ತಿಳಿದುಕೊಂಡೆವೆಂದು; ಆದರೆ ಈ ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿ ಸತ್ಯಾರ್ಥವದಗಳ ರಚನೆಯೇ ಅಗುತ್ತು ಬಂದಿದೆ, ಅಸತ್ಯಪದಗಳು ಸೇರಿಲ್ಲವೆಂಬ ಪ್ರತಿಷೇಧಿಯು ನಮಗೆ ಹೇಗಾಗುವುದು?

ಉತ್ತರ : ಅತ್ಯಂತ ತೀವ್ರಕವಾಯಂವಾಗದಹೋರತು ಅಸತ್ಯಪದಗಳ ರಚನೆಯಾಗಂವುದಿಲ್ಲ; ಏಕೆಂದರೆ ಈ ಅಸತ್ಯರಚನೆಯಿಂದ ಅನೇಕ ಜೀವಗಳ ಪರಂಪರೆಯು ತೀರಕೆಡಕಾಗಂತ್ತದೆ ಮತ್ತು ತಮಗೆ ಇಂಥ ಮಂಹಾಸಿಂಹಿಯ ಫಲರೂಪದಿಂದ ನರಕ-ನಿಗೋಽದಗಳಲ್ಲಿ ಗಮನ ವಹಾಡಬೇಕಾಗಂವುದು. ಇಂಥ ಮಂಹಾಸಿಂಹಿರೇತ ಕಾರಂಬವಂತೆ ಕೇಳಿಂಥ, ವಾನ, ಘರಾಯೇ, ಲೋಭಗಳು ಅತ್ಯಂತ ತೀವ್ರವಾದಾಗಲೇ ಅಗುತ್ತುದೆ; ಅದರೆ ಜೈನರ್ಥಮರ್ಗದಲ್ಲಿಂತೂ ಇಂಥ ಕವಾಯಂವುಳ್ಳವನು ಇರುವುದಿಲ್ಲ.

ಮೊದಲು ಮೂಲ ಉಪದೇಶದಾತರಂತೂ ತೀರ್ಥಂಕರ ಕೇವಲಿಗಳಿದ್ದು, ಅವರು ಸರ್ವಧಾ ಮೋಹದ ನಾಶದಿಂದ ಎಲ್ಲ ಕವಾಯಿಗಳಿಂದ ರಹಿತರಾಗೇ ಇದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತೆ ಗ್ರಂಥಕರ್ತ್ವಗಳಾದ ಗಣಧರ ಹಾಗೂ ಅಚಾಯಾರ್ಯರಂಗಳು ಮೋಹದ ಮಂದೊಂದಯಾದಿಂದ ಸರ್ವಾಸ್ತಬಾಹ್ಯಂತರ ಪರಿಗ್ರಹಗಳನ್ನು ತ್ಯಾಗವಹಾಡಿ ಮಂದ ಕವಾಯಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ; ಅವರಿಗೆ ಆ ಮಂದರಾಯಾದ ಕಾರಣಿದಿಂದ ಒಂದಿಷ್ಟು ತಂಭೋಪರೋಗದ ಪ್ರವೃತ್ತಕೂಡ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅದರಿಂದ ಯಾವ ಪ್ರಯೋಜನವೂ ಇಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಶ್ರದ್ಧೆಯಾಳ್ಳ ಗೃಹಸ್ಥರು ಕೂಡ ಕೆಲ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಬರೆಯಾತ್ಮಾರೆ ಅವರೂ ತೀವ್ರಕವಾಯಂವುಳ್ಳವರಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದುವೇಳೆ ಅವರಿಗೆ ತೀವ್ರಕವಾಯಂವಿದ್ದರೆ ಯಾವುದೇ ಪ್ರಕಾರದಿಂದ ಎಲ್ಲ ಕವಾಯಂಗಳನ್ನು ನಾಶವಹಾಡುವಂಥ ಆ ಜಿನಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ರೂಪಿ ಹೇಗಾಗುವುದು? ಅಥವಾ ಯಾವನಾದರೂ ಮೋಹದ ಉದಯದಿಂದ ಅನ್ನಕಾರ್ಯಗಳಿಂದ ಕವಾಯಾದ ಹೀಂಪಣೆ ವಹಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ವಹಾಡಲಿ; ಅದರೆ ಜೀವಾಜ್ಞಿಯ ಭಂಗವಹಾಡಿ ತಮ್ಮ ಕವಾಯಾದ ಹೀಂಪಣೆ ವಹಾಡಿದರೆ ಜೈನತ್ವವೇ ಉಲಿಯಾವುದಿಲ್ಲ.

ಈ ಪ್ರಕಾರ ಆ ಅಸತ್ಯಪದಗಳ ರಚನೆವಹಾಡಿ ಪರಿಷಾರಂ-ಪರಿಷಾರಂದಲ್ಲಿ ಇತರರಿಗೆ ಹಾಗೂ ತನಗೆ ಕೆಡಕಂವಹಾಡುವಂಥ ತೀವ್ರಕವಾಯಿಗಳು ಜಿನಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ.

ಪ್ರಶ್ನೆ : ಯಾವನೋ ಜೈವಾಭಾಸಿಯೇ ತೀವ್ರಕವಾಯಾಯಾಗಿ ಜೈನ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಅಸತ್ಯಾರ್ಥಪದಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿದರೆ ಮತ್ತು ಮಂದ ಅದೇ ಪರಂಪರೆಯು ಉಂಡುಕೊಂಡರೆ ಏನು ವಹಾಡಲಾಗುವುದು?

ಉತ್ತರ : ಯಾವನೋ ಒಬ್ಬನು ನಿಜವಾದ ಮಂತ್ರಗಳ ಅಭ್ಯರಣದಲ್ಲಿ ಕೃತಕ ಮಂತ್ರಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಬಹುದು, ಅದರೆ ಕಾಂತಿಯು ಹೊಂದಾಣಿಕೆಯಾಗಂವುದಿಲ್ಲ; ಅದುದರಿಂದ ಪರೀಕ್ಷೆಕನೆ ಪರೀಕ್ಷೆವಹಾಡಿ ಮೋಸಕೂಡತೋಗಾವುದಿಲ್ಲ, ಯಾವನೋ ಅನನ್ಯಭಿಯಾಗಿರುವವನೇ ಮುತ್ತಿನ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಮೋಸಹೋಗುತ್ತಾನೆ; ಮತ್ತು ಅವನ ಪರಂಪರೆಯೂ ನಡೆಯಾವುದಿಲ್ಲ, ಯಾವನೋ ಓರ್ವನು ತೀಝುರ್ದಲ್ಲೇ ಕೃತಕ ಮಂತ್ರಗಳ ನಿಷೇಧವಹಾಡುತ್ತಾನೆ. ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಯಾವನಾದರೂ ಸತ್ಯಾರ್ಥಪದಗಳ ಸರ್ವಾಹರೂಪವಾದ ಜೈನಶಾಸ್ತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಅಸತ್ಯಾರ್ಥಪದಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಬಹುದು; ಅದರೆ ಜೈನಶಾಸ್ತ್ರಗಳ ಪದಗಳಲ್ಲಿಂತೂ ಕವಾಯಂಗಳನ್ನು ಕೆಡಿಸುವ ಹಾಗೂ ಲೌಕಿಕ

ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಕುಂದಿಸುವ ಪ್ರಯೋಜನವಿದೆ, ವಂತ್ತು ಆ ಪೂರ್ವಿಯಂ ಅಸತ್ಯಾರ್ಥವದಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿದ್ದು ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಕಷಾಯದ ಪ್ರೋಫೆಸಣದುವ ಹಾಗೂ ಲೌಕಿಕ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸಂವ ಪ್ರಯೋಜನವಿದೆ, ಹೀಗೆ ಪ್ರಯೋಜನದ ಹೊಂದಿಕೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ; ಆದುದರಿಂದ ಜ್ಞಾನಿರೂ ಪರೀಕ್ಷೆವಾಡಿ ಮೋಸಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ, ವಾರ್ಷಿಕಿನಿದ್ದವನೇ ಜೈನತಾಸ್ತದ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಮೋಸಹೋಗುತ್ವಾನೆ; ವಂತ್ತು ಆವನ ಪರಂಪರೆಯೂ ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ; ಯಾವನೋ ಓವಣನ್ ಶೀಘ್ರದಲ್ಲೋ ಆ ಅಸತ್ಯಾರ್ಥವದಗಳ ನಿರ್ವೇಧವಾಡಿತ್ವಾನೆ,

೬೦ಽ ತೀವ್ರಕಷಾಯವುಳ್ಳ ಜೈನಾಭಾಸಿಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಈ ನಿರ್ಕಷ್ಟ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೇ ಇರುತ್ತಾರೆ; ಉತ್ಸಂಪ್ರದ್ಯೇತ್ರಕಾಲಗಳು ಬಹಳಷ್ಟು ಇದ್ದು ಅವುಗಳಲ್ಲಿಂತೂ ೬೦ಽವರು ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಜೈನತಾಸ್ತಗಳಲ್ಲಿ ಅಸತ್ಯಾರ್ಥವದಗಳ ಪರಂಪರೆಯು ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಾವಾಡಬೇಕು.

ಪ್ರಶ್ನೆ : ಕಷಾಯಗಳಿಂದಂತೂ ಅಸತ್ಯಾರ್ಥ ಸೇರಿಸುವುದಿಲ್ಲ, ಆದರೆ ಗ್ರಂಥ ರಚಿಸುವವರಿಗೆ ಕ್ಷಯೋಽವಶ ಚಾರ ಸವಿರಾಖುದಿಂದ ಯಾವುದೇ ಅರ್ಥವು ಏರುದ್ದವಾಗಿ ಭಾಸವಾದರೆ ಅದರಿಂದ ಅಸತ್ಯಾರ್ಥ ಪದಗಳು ಸೇರಿಕೊಂಡರೆ, ಅದರದಂತೂ ಪರಂಪರೆಯು ನಡೆಯುವುದಲ್ಲವೇ ?

ಉತ್ತರ : ವಾಲ ಗ್ರಂಥ ಕರ್ತೃಗಳಿಂತೂ ಗಣಧರದೇವರಿದ್ದಾರೆ, ಆವರು ಸ್ವಯಂ ನಾಲ್ಕು ಜ್ಞಾನಗಳ ಧಾರಕರಿದ್ದ ಪ್ರತ್ಯುಕ್ಕಿಂತಿರುವ ದಿವ್ಯಧ್ವನಿಯ ಉಚರೇತವನ್ನು ಆಲಿಸುತ್ತಾರೆ, ಆದರ ಅತಿಶಯಾದಿಂದ ಸತ್ಯಾರ್ಥವೇ ಭಾಸವಾಗಂತ್ತಾಯಿ. ವಂತ್ತು, ಆದರ ಅನುಷ್ಠಾರವಾಗಿಯೇ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ರಚಿಸುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಆ ಗ್ರಂಥ ಗಳಲ್ಲಿ ಅಸತ್ಯಾರ್ಥ ಪದಗಳು ಹೇಗೆ ಹೇಣಿಯಲ್ಪಡುತ್ತವೆ? ವಂತ್ತು ಆ ಅನ್ನ ಅಂತಹ ಮೊಯಂತಾರ್ಥವಾದವರಿಗೆ ಗ್ರಂಥ ರಚಿಸುತ್ತಾರೆ ಅವರು ಕೂಡ ಯಾಧಾಯೋಗ್ಯ ಸಮೃದ್ಧಿಜ್ಞಾನದ ಧಾರಕರಿದ್ದು ಅವರು ವಾಲ ಗ್ರಂಥಗಳ ಪರಂಪರೆಯಿಂದ ಗ್ರಂಥ ರಚಿಸುತ್ತಾರೆ. ವಂತ್ತು ಆವರು ತಂಗಿ ಯಾವ ಪದಗಳ ಜ್ಞಾನವಿಲ್ಲ ಅವನ್ನುಂತೂ ರಚಿಸುವುದಿಲ್ಲ, ಇನ್ನು ಯಾವ ಪದಗಳ ಜ್ಞಾನವಿದೆ ಅವನ್ನು ಸಮೃದ್ಧಿಜ್ಞಾನದ ಪ್ರವಾಣಾದಿಂದ ಸರಿಯಾಗಿ ಹೇಣಿಯುತ್ತಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ೬೦ಽ ಸಾವಧಾನತೆಯಲ್ಲಿ ಮೋದಲಂತೂ ಅಸತ್ಯಾರ್ಥ ಪದಗಳು ಹೇಣಿಯಲ್ಪಡುವುದಿಲ್ಲ, ವಂತ್ತು ಬಹಂತಃ ತಮಾಗಿ ಪೂರ್ವಗ್ರಂಥಗಳ ಪದಗಳ ಅರ್ಥವು ಏರುದ್ದವಾಗೇ ಭಾಸವಾದರೆ, ಹಾಗೂ ತಮ್ಮ ಪ್ರವಾಣತೆಯಲ್ಲೂ ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಬಂದು ಬಿಟ್ಟರೆ ಅದರದಾವ ಹತೋಟಿಯಲ್ಲ; ಆದರೆ ಹೀಗೆ ಯಾವನಿಗೋ ಭಾಸವಾಗುತ್ತದೆ ಎಲ್ಲಿರಿಗಂತೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ, ಆದುದರಿಂದ ಸತ್ಯಾರ್ಥವು ಸ್ಥಾರಿಸಿದವರು ಆದರ ನಿರ್ವೇಧ ವಾಡಿ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ನಡೆಯಾಗೊಡುವುದಿಲ್ಲ.

ಅಲ್ಲದೆ ದೇವ-ಗುರು-ಧರ್ಮ ಹಾಗೂ ಜೀವ-ಅಜೀವ ತತ್ವಗಳನ್ನು ವಿರೋಧವಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ಜೀವನಿಗೆ ಕೇಡಾಗಂವುದೆಂಬ ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದು, ಜೈನನು ವಿರೋಧವಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದೇ ಇಲ್ಲ; ಜೈನಾಸ್ತಗಳಲ್ಲಿ ಇವುಗಳ ಕಥನವು ಪ್ರಸಿದ್ಧವಿದೆ. ವಂತ್ತು, ಅವುಗಳನ್ನು ಭೂಪಂತಿಯಿಂದ ವಿರೋಧವಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡರೂ ಜೊನಾಷ್ಟ್ಯಯನ್ನು ಮನ್ಮಿ ಸುಷ್ಮದರಿಂದ ಜೀವನಿಗೆ ಕೇಡಕಾಗದಂಥ ಕೆಲವು ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಅರ್ಥಗಳಿವೆ; ಅವುಗಳೊಳಿಗಿಂದ ಒಬ್ಬನಿಗೆ ಇನ್ನೊಬ್ಬನು ವಿರೋಧವಾಗಿ ಪ್ರವಾಣ ವಾಡತೋಡಿಸಿದರಂತೆ ಕೂಡ ಅವನಿಂದ ವಿಶೇಷ ದೋಷವಿಲ್ಲ. ಆದನ್ನೇ ಗೊವಂಪ್ರತಿಷಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದೆ-

ಸಮಾಜಿಕ್ಕುಂ ಜೀವನೋ ಉಪಜಿಕ್ಕುಂ ಪವರ್ಯಣಂ ಶು ಸದ್ದಹದಿ!

ಸದ್ದಹದಿ ಅಸಭ್ಯಾವಂ ಅಜಾಣವಾಸೋ ಗುರುಸಿಯೋಗಾ ||(ಜೀವಕಾಂಡ ಗಾಢಿ ೭೨)

ಅರ್ಥ :— ಸಮೃದ್ಧಿಜ್ಞಾನ ಜೀವನು ಉಪದೇಶಿಸಿದ ಸತ್ಯವಚನದ ಶ್ರದ್ಧೆ ವಾಡಿತ್ವಾನೆ ವಂತ್ತು, ತಿಳಿವಳಿಕೆಯಲ್ಲದ ಗುರುವಿನ ಆಜ್ಞೆಯಿಂದ ಅಸತ್ಯದ ಶ್ರದ್ಧೆ ಕೂಡ ವಾಡಿತ್ವಾನೆ - ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ.

ಅದರಂತೆ ನಮಗೂ ವಿಶೇಷ ಜ್ಞಾನವಿಲ್ಲ ವಂತ್ತು ಜೊನಾಷ್ಟ್ಯಯಿಂ ಭಂಗವಾದಿತೆಂಬ ಭಯವು ಅಧಿಕವಾಗಿದೆ, ಆದರೆ ಇದೇ ವಿಚಾರದ ಬಲದಿಂದ ಗ್ರಂಥ ರಚಿಸುವ ಸಾದರ ವಾಡಣೆತ್ತಿದ್ದೇವ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ

ಪ್ರಾರ್ಥಣೆಗಳಲ್ಲಿನ ವರ್ಣನೆಯಂತಹೇ ವರ್ಣನೆ ಮಾಡುವೆವೆ. ಅಥವಾ ಪ್ರಾರ್ಥಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾದರೂ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಗೂಡೆ ವರ್ಣನೆಯಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಏತೇಷ ಸ್ವಷ್ಟವಾದಿ ವರ್ಣನೆ ಮಾಡುವೆವೆ. ಈ ಪ್ರಕಾರ ವರ್ಣನೆ ಮಾಡುವಲ್ಲಿಯಂತೂ ಅತ್ಯಂತ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ವರ್ಣಿಸುವೆನು. ಹೀಗೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಮಹಿಸಿದ ನಂತರವೂ ಎಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಅಧಿಕಾರ ವರ್ಣನೆಯಂತಹ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಹೋದರೆ ಏತೇಷ ಬುದ್ಧಿಯಿಳ್ಳವರು ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿ ತುದ್ದು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದು ನನ್ನ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯಿದೆ.

ಈ ಪ್ರಕಾರ ಶಾಸ್ತ್ರ ರಚಿಸುವ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿದ್ದೇ ಹೇ,

ಈಗ ಇಲ್ಲಿ ಎಂಥ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳು ಓದಲು-ಕೇಳಲು ಯೋಗ್ಯವಿವೆ ಮತ್ತು ಆ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಹೇಳುವವರು ಕೇಳುವವರು ಹೇಗಿರಬೇಕೆಂಬುದರ ವರ್ಣನೆ ಮಾಡಬೇತ್ತಾರೆ,

ಓದಲು-ಕೇಳಲು ಯೋಗ್ಯ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳು

ಮೋಹವಾಗಿವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದುವಂಥ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳೇ ಓದಲು-ಕೇಳಲು ಯೋಗ್ಯವಾಗಿವೆ; ಏಕೆಂದರೆ ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿ ಜೀವಗಳು ನಾನಾ ಪ್ರಾಣಿದ ದೂಃಖಿತವಾಗಿವೆ. ಒಂದು ಹೇಳಿ ಶಾಸ್ತ್ರರೂಪದ ದೀರ್ಘಾಗಿಯು ಮಾತ್ರಾಂತರ ಮೋಹವಾಗಿವನ್ನು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಡಿಕೊಂಡರೆ ಆ ವಾಗಿದಲ್ಲಿ ಸ್ವಯಂ ಗಮನ ಮಾಡಿ ಆದುಃಖಿಳಿಂದ ಮಾತ್ರವಾಗುವು. ಆ ಮೋಹವಾಗಿವು ಒಂದು ಏತರಾಗಿ ಭಾವವಿರುವುದರಿಂದ ಹಲವು ಪ್ರಕಾರಗಳಿಂದ ರಾಗ-ದ್ವೇಷ-ಮೋಹಭಾವಗಳೆ ನಿರ್ವೇಧ ಮಾಡಿ ಏತರಾಗಭಾವದ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿಸಿರಿಂದ ವಂಥ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳೇ ಓದಲು-ಕೇಳಲು ಯೋಗ್ಯವಾಗಿವೆ. ಮತ್ತು ಯಾವ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಶ್ರಾಗಾರ-ಭೋಗ-ಕಾಶಾಹಿ ಮಾಡಲಾದವರು ಪ್ರೋಫೆಸನ್ ಮಾಡಿ ರಾಗಭಾವದ, ಹಿಂಣ-ಮಾಡಲಾದವರು ಪ್ರೋಫೆಸನ್ ಮಾಡಿದ್ದೇಪ್ರಭಾವದ, ಹಾಗೂ ಅತಶ್ಚಿತ್ರದ್ವಿಯ ಪ್ರೋಫೆಸನ್ ಮಾಡಿ ಹೋಹಭಾವದ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿಕೊಂಡಿರಿಂದ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳು ಅಷ್ಟ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಲ್ಲಿ, ಶಕ್ತಿಗಳಿವೆ; ಏಕೆಂದರೆ ಯಾವ ರಾಗ-ದ್ವೇಷ-ಮೋಹಭಾವಗಳಿಂದ ಜೀವನು ಅನಾದಿಯಿಂದ ದೂಃಖಿತವಾಗಿದ್ದುನೇ ಅವರುಗಳ ಜ್ಞಾನನಿರ್ಯಂತೂ ಜ್ಞಾನಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಡಿಸಿಯೇ ಇವೆ. ಮತ್ತು ಈ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಿಂದ ಅವರುಗಳಿಂದ ಪ್ರೋಫೆಸನ್ ಮಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯಾಗುವ ಯಾವ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಟ್ಟಂತಾಯಿತು? ಜೀವ ಸ್ವಭಾವದ ಭಾತವನ್ನೇ ಮಾಡಿತು. ಆದರಿಂದ ಇಂಥ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳು ಓದಲು-ಕೇಳಲು ಉಚಿತವಿಲ್ಲ.

ಇಲ್ಲಿ ಯಾವ ಪ್ರಕಾರ ಓದುವುದು-ಕೇಳಿದು ಹೇಳಿದೆ ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಜ್ಞಾನಿಸುವುದು, ಕಲಿಯುವುದು, ಕಲಿಸುವುದು, ವಿಚಾರ ಮಾಡುವುದು, ಬರೆಯುವುದು ಮೊದಲಾದ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಉಪಲಕ್ಷಣದಿಂದ ತಿಳಿದು-ಕೊಳ್ಳಿಸಿಕು.

ಈ ಪ್ರಕಾರ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಅಥವಾ ಪರಂಪರೆಯಿಂದ ಏತರಾಗಭಾವದ ಪ್ರೋಫೆಸನ್ ಮಾಡಿವಂಥ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳ ಅಭಿಜ್ಞವನ್ನೇ ಮಾಡುವುದು ಯೋಗ್ಯವಿದೆ.

ವಕ್ತಾರನ ಸ್ವರೂಪ

ಮೊದಲಂತೂ ವಕ್ತಾರನು ಜೈವಶ್ವರದ್ವಯಲ್ಲಿ ದೃಢನಿರಬೇಕು; ಏಕೆಂದರೆ ತಾನೇ ಅಶ್ವರಿಂದ್ವಯಲ್ಲಿನಿಧಿರುಣಿತರನಿಂದೂ ಹೇಗೆ ಶ್ವರದ್ವಯಲ್ಲಿವರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬಹುದಾದನು? ಶ್ವರಿಂತ್ರಗಳಿಂತೂ ತವಾಗಿ ತಾವೇ ಹೀನ ಬುದ್ಧಿಯ ಧಾರಕಿರಿತಾತ್ಮಕರೆ, ಅವರನ್ನು ಯಾವುದೇ ಯಂತ್ರಾಲಿಂದ ಹೇಗೆ ಶ್ವರಾಧಾರಿ ಲರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬಹುದಾದನು? ಮತ್ತು ಶ್ವರದ್ವಯ ಸರಬರಾಂತರದ ಮಾಡಬಹುದಾದನು? *ವಕ್ತಾರನಿಗೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಶಾಸ್ತ್ರ ಓದಲು ಯೋಗ್ಯವಾದ ಬುದ್ಧಿಯು ಪ್ರಕಟವಾಗಿರಬೇಕು, ಏಕೆಂದರೆ ಇಂಥ ಶಕ್ತಿಯಲ್ಲಿದೆ ವಕ್ತಾಪ್ರತ್ಯೇಕ ಅಧಿಕಾರ ಹೇಗಾಗುವನು? ಅಲ್ಲದೆ

*ದಂಂತರಾಂತರ ಮಾನಸಿಕ ಅಭಿಜ್ಞ-ದರ್ಶಕನಿರ್ವಾಹಕ ಗಾಥೆ-೨

ವಕ್ತಾರನು ಸದ್ಯೂಕ್ಯಾಜಣಾನದಿಂದ ಏಲು ಪ್ರಕಾರದ ವ್ಯವಹಾರ-ನಿಶ್ಚಯಾದಿರೂಪವಾದ ವಾಯ್ಘಾನಗಳ ಅಭಿಪೂರ್ಯವನ್ನು ತಿಳಿದವನಾಗಿರಬೇಕು; ಏಕೆಂದರೆ ಹೀಗಿರದಿದ್ದರೆ ಒಂದು ಪ್ರಯೋಜನದಿಂದ ಕೂಡಿದ ವಾಯ್ಘಾನದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಬಹುದು. ಮತ್ತು ವಕ್ತಾರನಿಗೆ ಜನಾಜ್ಯಾಯನ್ನು ಭೂಂಗ ವಹಾಡುವ ಭಯವು ಅಧಿಕವಿರಬೇಕು; ಏಕೆಂದರೆ ಹೀಗಿರದಿದ್ದರೆ ಯಾವುದೇ ಅಭಿಪೂರ್ಯದ ವಿಚಾರವಾಡಿ ಸೂತ್ರವಿರಿದ್ದ ಉಪದೇಶವಿತ್ತು ಜೀವರಂಗಳಿಗೆ ಅಂತಹ ವಾದಾಂತವನು. ಅದನ್ನೇ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ-

ಬಹು ಗುಣವಿಜ್ಞಾನೀಲಯೋ ಅಸತ್ಯಭಾಸಿಂ ತಹಾದಿ ಮುತ್ತು ಶೈಲ್ಯೋ।

ಜಹ ವರಮಣಿಜುಕ್ತೋ ವಿಹುಯರೋ ವಿಸಹರೋ ಲೋಹಿ॥

ಅರ್ಥ :— ಸರ್ವವ್ಯ ಉತ್ತಮಪ್ರಯಂತೆ ಸಂಯುಕ್ತವಾಗಿದ್ದರೂ ಅದು ಲೋಹದಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಾವನ್ನೇ ಉಂಟಾಗುವಾದಂತಿರಂತೆ ಕ್ಷಮಾದಿಗಣಂತಿರಂದ ಹಾಗೂ ವ್ಯಾಕರಣ ಹೊದಲಾದ ವಿದ್ಯಗಳಿಂದ ಯಾಕ್ತಸಾಗಿದ್ದರೂ ಉತ್ಸಂಪ್ರಭಾವೆಯಂತಿರಿದ್ದರೆ ಅವನು ತಾಗ್ಗಂ ಯೋಗ್ಯನೇ ಇದ್ದಾನೆ.

ಅಲ್ಲದೆ ವಕ್ತಾರನಿಗೆ ಶಾಸ್ತ್ರ ಹೇಳಿ ಆಚೀವಿಕೆ ಮೊದಲಾದ ಲೋಕ-ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸುವ ಇಚ್ಛೆ ಇರುಕೂಡು; ಏಕೆಂದರೆ ಆವನು ಆಶಯಂತ್ರಿಕವಿದ್ದರೆ ಯಾಥಾರ್ಥ ಉಪದೇಶ ಕೊಡುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯಲ್ಲ, ಅವನಿಗಂತೂ ಕೆಲವು ಶೋಃತ್ತಗಳ ಅಭಿಪೂರ್ಯಂಕ್ಕೆ ಅನುಸರಿಸಿ ವಾಯ್ಘಾನ ವಾಡಿ ತನ್ನ ಪ್ರಯೋಜನ ಸಾಧಿಸುವ ಸಾಧನೆಯೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಶೋಃತ್ತಗಳಿಂತ ವಕ್ತಾರನ ಸಾಫಾವು ಉಚ್ಚಾರಿದ್ದರೂ ವಕ್ತಾರನು ಲೋಭಿಯಾದರೆ ಅವನು ಸ್ವಯಂ ಹೀನಸಾಗಂತ್ರಾನೆ ಮತ್ತು ಶೋಃತ್ತಗಳು ಉಚ್ಚಾರಿತಾತ್ಮಾರೆ.

ಅಲ್ಲದೆ ವಕ್ತಾರನಿಗೆ ತೀವ್ರ ಕೊರ್ಜಾ-ವಹಾನಗಳಿರೂದುದು; ಏಕೆಂದರೆ ತೀವ್ರಕೊರ್ಜಾ-ವಹಾನಿಗಳ ನೀಡೆಯಾಗಿವುದು, ಶೋಃತ್ತಗಳು ಅವನಿಗೆ ಹೇದರಂದರೂ, ಆಗ ಅವನಿಂದ ತಮ್ಮ ಹಿತವನ್ನು ಹೇಗೆ ವಹಾದಿಕೊಳ್ಳುವರು? ಅಲ್ಲದೆ ವಕ್ತಾರನು ತಾನೇ ಅನೇಕ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಉಪಸ್ಥಿತ ವಹಾದಿ ತಾನೇ ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕಾಗುವುದು; ಆಥವಾ ಇತರರು ಅನೇಕ ಪ್ರಕಾರದಿಂದ ಅಧಿಕ ಬಾರಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಹೇಳಿದ್ದರೂ ಸಿಹಿ ವಹಾತ್ಮಾಗಳಿಂದ ಅವರ ಸಂದೇಹವು ದೂರ ವಾಗುವಂತಿ ಸಹಾರಾನ ವಹಾದಿಜ್ಞಾನವುದು. ಒಂದು ವೇಳೆ ತನ್ನಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವ ಸಾಮಧ್ಯಗಳಿಲ್ಲಿದಿದ್ದರೆ ನನಗೆ ಇರದ ಚಾಳಾವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬೇಕು; ಏಕೆಂದರೆ ಹೀಗಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಶೋಃತ್ತಗಳ ಸಂದೇಹವು ದೂರವಾಗಲಿಲ್ಲದು; ಆಗ ಅವರ ಕಲಾಣ ಹೇಗಾಗುವುದು? ಮತ್ತು ಜೀವಂತದ ಪ್ರಭಾವನೆಯೂ ಆಗುವಸಾಧ್ಯತೆಯಲ್ಲ.

ಅಲ್ಲದೆ ವಕ್ತಾರನಿಗೆ ಅನಿತಿರೂಪವಾದ ಲೋಕನಿಂದ್ಯ ಕಾರ್ಯಗಳ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಇರಕೂಡುದು; ಏಕೆಂದರೆ ಲೋಕನಿಂದ್ಯ ಕಾರ್ಯಗಳಿಂದ ಅವನು ಹಾಸ್ಯದ ಸಾಫಾವಾಗುವನು, ಆಗ ಅವನ ವಚನಗಳನ್ನು ಯಾರು ಪ್ರವಹಣ ವಹಾಡುವರು? ಅವನು ಜಿನಧವರ್ಮಕ್ಕೆ ಲಜ್ಜೆ ತರಿಸುತ್ತಾನೆ. ಅದರಂತೆ ವಕ್ತಾರನ ಕುಲವು ಹೀನವಿರಬಾರದು, ಅಂಗವು ಹೀನವಿರಬಾರದು, ಸ್ವರವು ಭಂಗವಾಗಬಾರದು, ಸಿಹಿಮಾತುಗಳಿರಬೇಕು, ಪ್ರಭಂತ್ಯವಿರಬೇಕು; ಅದರಿಂದ ಲೋಹದಲ್ಲಿ ವಹಾನಾಗಾವನು. ಒಂದು ವೇಳೆ ಹೀಗಿರದಿದ್ದರೆ ಅವನಿಗೆ ಪಕ್ಷ್ಯತ್ವದ ಮಾಹಾನತೆಯೂ ಶೋಭಿಸುವದಿಲ್ಲ. ವಕ್ತಾರನು ಇಂಥವನಿರಬೇಕು. ಅವನಲ್ಲಿ ಈ ಗುಣಗಳಿಂತೂ ಅವಶ್ಯ ಇರಬೇಕಾಗುವುದು.

ಇದೇ ಪ್ರಕಾರ ಆತ್ಮಾನುರಾಜನಿದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದೆ,—

ಸಾರ್ವಜ್ಞಃ ಸಾರ್ವಪ್ರಸನ್ನಸ್ತುತಾಸ್ತರ್ಯದಯಃ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಲೋಕಸ್ಥಿತಿ
ಸಾರ್ವಸ್ಥಾರಃ ಪ್ರತಿಭಾವರ್ಹಃ ಪ್ರತಿಮಾನಾನ ಸಾಗೀನವ ದೃಷ್ಟಿತ್ವಾತ್ರಃ
ಸಾರ್ವಯಃ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಸಹಃ ಪ್ರಭೂತಃ ಸರಮಾನೋಹಾರಿ ಸರಾಸಿಂದಯಾ
ಬ್ರಹ್ಮಯಾದ್ವರ್ಮಕರ್ಥಾಂ ಗಣಿ ಗುಣಸಿಧಿಃ ಪ್ರಸ್ವಷ್ಟಿಮಿಷ್ಪಾತ್ಸರಿಃ॥

ಅರ್ಥ :- ಅವನು ಬುದ್ಧಿವಂತನಿರಬೇಕು, ಅವನಿಗೆ ಸಮಸ್ಯೆ ತಾಸ್ತುಗಳ ರಹಸ್ಯವು ಪ್ರಪ್ರವಾಗಿರಬೇಕು ಅವನಿಗೆ ಲೋಕ ವೆಯಾರ್ದೆಯು ಪ್ರಕಟವಾಗಿರಬೇಕು, ಅವನಿಗೆ ಅಶ್ವಮೀಕಿ ಹೋಗಿರಬೇಕು, ಅವನು ಕಾಂತಿವಂತನಿರಬೇಕು, ಉಪಶಿಷ್ಟಿಯಿರಬೇಕು, ಪ್ರಶ್ನೆ ವಣಿಕ ಮೊದಲೇ ಉತ್ತರವನ್ನು ತಿಳಿದವಿರಬೇಕು, ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಬಾಹ್ಯಕ್ಕೆಯೆಯನ್ನು ಶಿಕಿಸುವಂಥವಿರಬೇಕು, ಪ್ರಭಾವಿರಬೇಕು, ಪರರ ಹಾಗೂ ಪರರ ವಾಯಾಪಕ ತನ್ನ ನಿಂದಾರಖಿತತೆಯಿಂದ ಪರರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಗೆಲ್ಲಾವಂತವಿರಬೇಕು, ಗುಣಿಧಾನನಿರಬೇಕು, ಅವನ ಪಾಠುಗಳು ಸೃಷ್ಟಿ ಮಧ್ಯರಹಾಗಿರಬೇಕು ಇಂಥವನು ಸಫೇರು ನಾಯಕನಾಗಿ ಧರ್ಮ ಕಥೆಯನ್ನು ಹೇಳಬೇಕು

ಅದರಂತೆ ವಕ್ತಾರನಿಗೆ ನ್ಯಾಯ-ಹಾಕರಣ ಮೊದಲಾದ ಹಾಗೂ ದೊಡ್ಡ ಜ್ಯೇನ ತಾಸ್ತುಗಳ ಎಲ್ಲೇಂಜ್ಞನವಿದ್ದರೆ ಅವನಿಗೆ ವಕ್ತಾತನವು ವಿಶೇಷರೂಪದಿಂದ ತೋಳಿಸುವುದು. ಮತ್ತು ಹೀಗೆಯೇ ಇರಬೇಕು; ಅದರ ಅವನಿಗೆ ಅಧ್ಯಾತ್ಮರವಣಿಂದ ಯಥಾರ್ಥವಾಗಿ ತನ್ನ ಸ್ವರೂಪದ ಅನುಭವವಾಗಿರದಿದ್ದರೆ ಅವನು ಜಿನಧರ್ಮದ ಮಾರ್ಮವನನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ, ಪದ್ಯತಿಯಿಂದಲೇ ವಕ್ತಾರನಾಗುತ್ತಾನೆ. ಅಧ್ಯಾತ್ಮರಸವಾಯವಾದ ಸತ್ಯ ಜಿನಧರ್ಮದ ಸ್ವರೂಪವನನ್ನು ಅವನಿಂದ ಹೇಗೆ ಪ್ರಕಟ ಪಡಿಸಲಾಗುವುದು? ಅದುದರಿಂದ ಆತ್ಮಜ್ಞಾನಿಯಿಂದ ಹೇಳಿದ್ದರೆ ನಿಜವಾದ ವಕ್ತಾತನವಿರುತ್ತದೆ. ಏಕಂದರೆ ಆಗವಜ್ಞಾನ ತತ್ತ್ವಾರ್ಥಕರ್ತರ್ದೆ, ಸಂಯುಕ್ತಾವ-ಇವು ಮೂರೂ ಆತ್ಮಜ್ಞಾನದಿಂದ ಶೈಲಿಯಿಂದ್ದು ಕಾಯ್ಕಾರಿಯಿಲ್ಲವೆಂದು ಪ್ರವಚನಸಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದೆ.

ಹೋಮಾಪಾಠೆಡಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದೆ,-

ಪಂಡಿಯ ಪಂಡಿಯ ಪಂಡಿಯ ಇಂ ಭೋದಿ ವಿ ತುಸ ಕಂಡಿಯಾ
ಪಯು ಅತ್ಯಂ ಶುಟ್ಟಿನ್ನೇಸಿ ಪರಮತ್ಯಂ ಇ ಜಾಣಿ ಮೂಡೋಣಿಸಿ।

ಅರ್ಥ :- ಈ ಪಂಡಿತನೇ! ಈ ಪಂಡಿತನೇ!! ಈ ಪಂಡಿತನೇ!!! ನೀನು ಶಾಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟು ಹೊಟ್ಟಿನ್ನೇ ಕಂಟ್ಪುತ್ತಲಿರುವೆ; ನೀನು ಅರ್ಥ ಮತ್ತು ಶಬ್ದಗಳಲ್ಲಿ ಸಂತುಷ್ಟಿನಾಗಿರುವೆ; ನೀನು ಪರವಾರ್ಥವನನ್ನು ತಿಳಿಯಿರುವುದರಿಂದ ಮಾನವಿನೇ ಇರುವೆ-ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿದೆ.

ಇನ್ನು ಹದಿನಾಲ್ಕು ವಿದ್ಯೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಮೊದಲು ಅಧ್ಯಾತ್ಮವಿದ್ಯೆಯೇ ಮಾನ್ಯವೆಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಆ ಅಧ್ಯಾತ್ಮರಸದ ರಸಿಕನಾದ ವಕ್ತಾರನನ್ನು ಜಿನ ಧರ್ಮದ ರಹಸ್ಯದ ವಕ್ತಾರನಿಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕು ಮತ್ತು ಅ ಬುದ್ಧಿ-ಬುದ್ಧಿಯ ಧಾರಕರನ್ನು ಹಾಗೂ ಅವಧಿ, ಮಾನ್ಯವಿಯರು, ಕೇವಲಜ್ಞನಿಂದ ಅಧಿಭೇಗಿಗಾದ ವಕ್ತಾರಿದ್ದಾರೆ ಅವರನ್ನು ಮಾಡಾನ ವಕ್ತಾರರಿಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಹೀಗೆ ವಕ್ತಾರರ ವಿಶೇಷ ಗುಣಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದು.

ಈ ವಿಶೇಷ ಗುಣಗಳ ಧಾರಕರಾದ ವಕ್ತಾರರ ಸಂಯೋಗ ದೊರೆತರಂತೂ ತುಂಬ ಒಳ್ಳೆಯದೇ ಇದೆ, ಮತ್ತು ದೊಡ್ಡಕಿದ್ದರೆ ಶ್ರದ್ಧಾದಿಗಳಿಂದ ಯಂತ್ರರಾದ ವಕ್ತಾರರ ಮಾನವಿದಿಂದಲೇ ತಾಸ್ತು ಕೇಳಬೇಕು. ಈ ಪ್ರಕಾರದ ಗುಣಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿದ ಮೂನಿ ಅರ್ಥವಾ ಶರ್ವಪರ ಮಾನವಿದಿಂದ ತಾಸ್ತು ಕೇಳುವುದು ಯೋಗ್ಯವಿದೆ, ಮತ್ತು ಪದ್ಯ ತಿಯ ಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ಅರ್ಥವಾ ಶಾಸ್ತ್ರ ಕೇಳುವ ಲೋಭದಿಂದ ಶ್ರದ್ಧಾದಿಗಳಿಲ್ಲದ ಪಾಠಿ ಪ್ರರೂಪರ ಮಾನವಿದಿಂದ ತಾಸ್ತು ಕೇಳುವುದು ಉಳಿಕವಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ,-

ತಂ ಜಿಣಾಪರೇಣ ಯಂ ಧಮೋ ಶೋಯಂಪ್ರ ಶಂಗುರುಷಾಸಮ್ಮಿ ।
ಅಹ ಉಣಿಂ ಸದ್ಗ್ರಂಥಿ ತಂಪ್ರವರ್ಣಂ ಶಂಗುರುಷಾಸಮ್ಮಿ ॥

ಅರ್ಥ :- ಆ ಜಿನಾಭ್ಯೇಯನ್ನು ಮಾನ್ಯಸುವಲ್ಲಿ ಸಾರಘಾನಿರುವವನಿಗೆ ನಿಗ್ರಂಥ ಸಂಗುರೂಪ ಹತ್ತಿರವೇ ಧರ್ಮ ಕೇಳುವುದು ಯೋಗ್ಯವಿದೆ, ಅರ್ಥವಾ ಆ ಗುರುಗಳ ಉಪದೇಶವನ್ನೇ ಹೇಳಿವಂಥ ಉಚಿತ ಶ್ರದ್ಧಾಯಾಗ್ಯ ಶರ್ವವಕಿನಿಂದ ಧರ್ಮ ಕೇಳುವುದು ಯೋಗ್ಯವಿದೆ.

ಹೀಗೆ ಆ ವಕ್ತಾರನು ಧರ್ಮಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ಉಪದೇಶಕ್ಕೆಡೆತ್ತಿದ್ದರೆ ಅವನೇ ತನ್ನ ಹಾಗೂ ಇತರ

ಜೀವಗಳ ಕಲ್ಪಾಣಿ ವನಾಡುವನು, ಮಾತ್ರು ಕಷಾಯ ಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ಉಪದೇಶ ಕೊಡುವವನು ತನ್ನ ಹಾಗೂ ಇತರ ಜೀವಗಳ ಅಕಲ್ಪಾಣಿ ವನಾಡುತ್ತಾನೆಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕು.

ಈ ಪ್ರಕಾರ ವಕ್ತುರನ ಸ್ವರೂಪ ಹೇಳಿತು.

ಶೋಽಭಾರನ ಸ್ವರೂಪ

ಒಳ್ಳೆಯ ಭವಿತವ್ಯವಿರುವ ಜೀವನಿಗೆ ನಾನು ಯಾರು? ನನ್ನ ಸ್ವರೂಪ ಹೇಗಿದೆ? ಈ ಚಾರಿತ್ರಯ ಹೇಗೆ ಸಂಭವಿಸುತ್ತಿದೆ? ಈ ನನ್ನ ಭಾವಗಳ ಫಲವೇನಾಗುವುದು? ಜೀವನು ದುಃಖಿಯಾಗಂತ್ತಿದ್ದಾನೆ ಆ ದುಖಿ ದೂರ ವಾಗುವ ಉಪಾಯವೇನು? —ಎಂಬ ವಿಚಾರ ಬರುತ್ತವೆ. ಮತ್ತು, ನನಗೆ ಇಪ್ಪು ಪಾಠಗಳ ನಿರ್ಣಯ ವನಾಡಿ ಸ್ವಲ್ಪ ನನಗೆ ಹಿತವಾಗುವುದನ್ನು ವನಾಡಬೇಕಾಗುವುದೆಂಬ ವಿಚಾರದಿಂದ ಉದ್ದೇಶೀಲನಾಗುವನು. ಮಾತ್ರು ಈ ಕಾರ್ಯದ ಸಿದ್ಧಿಯು ಶಾಸ್ತ್ರ ಕೇಳಿವುದರಿಂದ ಆಗತ್ತದೆಯೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಅತ್ಯಂತ ಶ್ರೀತಿಯಿಂದ ರಾಸ್ತ್ರ ಕೇಳುತ್ತಾನೆ; ಏನಾದರೂ ಕೇಳಬೇಕಿನಿಂದರೆ ಕೇಳುತ್ತಾನೆ; ಮತ್ತು ಗುರುಗಳು ಹೇಳಿದ ಅಥವನ್ನು ತನ್ನ ಅಂತರಂಗದಲ್ಲಿ ವಾತ್ತೆ ಪಾತ್ತೆ ಪಿಚಾರಿಸುತ್ತಾನೆ, ತನ್ನ ವಿಚಾರದಿಂದ ಸತ್ಯಾರ್ಥಕದ ನಿರ್ಣಯ ವಾಡಿ ಕರೆವುದ ಉದ್ದೇಶಿಸುತ್ತಾನೆ. ಇದಂತೂ ನಮೀನ ಶೋಽತ್ವವಿನ ಸ್ವರೂಪವಿದೆಯೆಂದು ತಿಳಿಯುವುದು.

ಅಲ್ಲದೇ ಅವರು ಜೈಸಾರ್ಥವುದು ಗಾಥಕರ್ತೃದ್ಯು ಯಾಳ್ಜಿಪರಿದ್ದಾಗೂ ರೆ ವಾತ್ತು ನಾನುಶಾಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಕೇಳಿವುದರಿಂದ ಅವರ ಬುದ್ಧಿಯು ನಿಮ್ಮಾಲಿಪಾಗಿದೆ ಹಾಗೂ ವ್ಯವಹಾರ-ನಿಶ್ಚಯಾದಿಗಳ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಚನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದು-ಕೊಂಡು ಕೇಳಿದ ಅಥವಾವನ್ನು ಯಂಥಾವರ್ತಾ ನಿಶ್ಚಯವೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಅವಧಾರಣಾ ವಾಡುತ್ತಾರೆ, ಮಾತ್ರು ಪ್ರಶ್ನೆ ಉಪಸ್ಥಿತವಾದಾಗ ಅತ್ಯಂತ ವಿನಯಂಪುಳ್ಳವರಾಗಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳುತ್ತಾರೆ ಅಥವಾ ಪರಸ್ಪರರಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರ ವನಾಡಿ ವಸ್ತುವಿನ ನಿರ್ಣಯ ವಾಡುತ್ತಾರೆ; ಶಾಸ್ತ್ರಾಭಾಸದಲ್ಲಿ ತುಂಬ ಆಸಕ್ತಿರೂತಾರೆ; ಧರ್ಮ ಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ನಿಂದ್ಯ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ತಾಗಿ ವಾಡಿದ್ದಾಗೆ. ಇಂಥವರು ಆ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳ ಶೋಽತಾರರಿರ ಬೇಕಾಗುವುದು.

ಒಂದು ವೇಳೆ ಆವನಿಗ ಸ್ವಲ್ಪ ವಾಗಿಕರಣ-ನಾಯಾದಿಗಳ ಹಾಗೂ ದೊಡ್ಡ ಜೈನ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳ ಜ್ಞಾನವಿದ್ದು ಶೋಽತ್ಪತ್ತಾಷ್ಟು ವಿಶೇಷ ಶೋಭೇ ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಶೋಽತ್ಪತ್ತಾ ಇಂಥವನಿದ್ದರೂ ಆವನಿಗ ಅತ್ಯಜ್ಞಾನವು ಆಗಿರದಿದ್ದರೆ ಅವನು ಉಪದೇಶದ ಮಂಬಂವನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದು; ಆದುದರಿಂದ ಅತ್ಯಜ್ಞಾನದ ಮಂಬಂತರ ಸ್ವರೂಪದ ಅಸ್ಯಾದಿಯಾದವನು ಚೆನಧವಂಡ ರಹಸ್ಯವನ್ನಿರಿತ ಶೋಽತ್ಪತ್ತಾನಿದ್ದಾನೆ. ಮಾತ್ರು ಅವನು ಅತಿಕರ್ಯಾದ ಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ಅಥವಾ ಅವಧಿ-ಮನಸ್ಸಬಯಂತರಿಂದ ಸಂಯಂಕ್ರಿನಿದ್ದರೆ ಅವನನ್ನು ಮಂಹಾನ ಶೋಽತ್ಪತ್ತವೆಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಶೋಽತಾರರ ವಿಶೇಷ ಗುಣಗಳಿಂದ ಜಿನ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳ ಶೋಽತಾರರು ಹೀಗಿರಬೇಕಾಗುವುದು.

ಇನ್ನು ಶಾಸ್ತ್ರ ಕೇಳಿವುದರಿಂದ ನವಗೆ ಒಳ್ಳೆಯಾಗುತ್ತದೆಯೆಂಬ ಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ಶಾಸ್ತ್ರ ಕೇಳುವವರು ಜ್ಞಾನದ ಮಂದತೆಯಿಂದ ವಿಶೇಷ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ ಅವರಿಗ ಪ್ರಣ್ಯ ಬುಧವಾಗುತ್ತದೆ; ಅದರೆ ವಿಶೇಷ ಕಾರ್ಯಸಿದ್ಧಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾತ್ರೆ ಕೆಲವರು ಕಂಲ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯಿಂದ ಅಥವಾ ಪದ್ಧತಿಯ-ಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ಅಥವಾ ಸಹಜಪಾಗಿ ಯೋಗವು ಪ್ರಾರ್ಥಿತವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಶಾಸ್ತ್ರ ಕೇಳುತ್ತಾರೆ ಅಥವಾ ಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನೇನೋ ಕೇಳುತ್ತಾರೆ ಆದರೆ ಏನನ್ನು ಗ್ರಹಣಿ ವಾಡುವುದಿಲ್ಲ; ಅವರ ಪರಿಣಾಮಕ್ಕೆ ಅನುಸರಿಸಿ ಒಮ್ಮೆ ಪ್ರಣ್ಯ ಬಂಧವಾಗಂತ್ತದೆ, ಒಮ್ಮೆ ಪಾಪಂಧವಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾತ್ರು ಯಾರು ಪಾದ-ಪಾಶ್ಚಾರ ಭಾವದಿಂದ ಶಾಸ್ತ್ರ ಕೇಳುತ್ತಾರೆ ಅಥವಾ ವಿವಾದ ವಾಡುವುದೇ ಅವರ ಅಭಿಪೂರ್ಯವಿದೆ. ಹಾಗೂ ಯಾರು ದೊಡ್ಡ ಸ್ವರ್ಚಯ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ಲೋಭಾದಿಗಳ ಪ್ರಯೋಜನದ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಶಾಸ್ತ್ರ ಕೇಳುತ್ತಾರೆ ಅವರಂತಹ ಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನೇನೋ ಕೇಳುತ್ತಾರೆ ಆದರೆ ಆದು ರುಚಿಸುವುದಿಲ್ಲ—ಇಂಥ ಶೋಽತ್ಪತ್ತಗಳಿಲ್ಲ ಕೇವಲ ಪಾಪಂಧವೇ ಆಗುತ್ತದೆ.

ಹೀಗೆ ಶಾಸ್ತ್ರದ ಹಾಗೂ ವಕ್ತುರ-ಶೋತಾರರ ಸ್ವರೂಪ ಹೇಳಿತು. ಆದಂದರಿಂದ ಉಚಿತ ಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಉಚಿತ ಪಕ್ಷಾರ್ಥನಾಗಿ ಸಿದುವುದು, ಉಚಿತ ಶೋತ್ವಾಗಿ ಕೇಳಿಂಬುದು ಯೋಗ್ಯವಿದೆ.

ಮೋಕ್ಷವಾಗ್ರಹಕಾಶಕ ಗ್ರಂಥದ ಸಾಧ್ಯಕತೆ

ಆಗ ಈ ಮೋಕ್ಷವಾಗ್ರಹಪ್ರಕಾಶ ನಾಡೆದ ಶಾಸ್ತ್ರ ರಚಿಸುತ್ತೇವೆ ಅದರ ಸಾಧ್ಯಕತೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತೇವೆ,-

ಈ ಸಂಸಾರರೂಪದ ಗೊಂಡಾರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಮಸ್ಯೆ ಜೀವಗಳಿಂದ ಅವು ಕರ್ಮನಿಷಿತ್ತದಿಂದ ಉತ್ಪನ್ನವಾದ ನಾನಾ ಪ್ರಕಾರದ ದುಃಖಿಂದ ಐಡಿತವಾಗಿತ್ತಲಿವೆ; ಹಂತ್ಯ ಅಲ್ಲಿ ವಿಧಾತ್ಯವೆಂಬ ಗಾಥಾಂಥಕಾರವು ವ್ಯಾಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಕಾರಣ ಅಲ್ಲಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆಹೊಂದುವ ವಾಗ್ರಹವನ್ನು ಪಡೆಯಂದೆ, ಅಲ್ಲಿಯೇ ಜಡಪಡಿಸಂತ್ತ-ಜಡಪಡಿಸಂತ್ತ, ದುಃಖವನ್ನು ಸಹಿಸುತ್ತಲಿವೆ.

ಇಂಥ ಜೀವಗಳ ಕಲ್ಯಾಣವಾಗುವ ಕಾರಣಭೂತವಾಗಿ ತೀಧ್ಯಂಕರ ಕೇವಲೀ ಭೂಗಳಾನರಾವ ಭಾಸ್ಯರನ ಉದಯಾವಾಗುವುದು; ಅವರ ದಿವ್ಯಧ್ವನಿರೂಪದ ಕಿರಣಗಳಿಂದ ಅಲ್ಲಿಂದ ಬಿಡಂಗಡೆಯಾಗಿವ ವಾಗ್ರಹವು ಪ್ರಕಾಶಿತವಾಯಿತು, ಯಾವ ಪ್ರಕಾರ ಭಾಸ್ಯರಿಗೆ ನಾನು ವಾಗ್ರಹಪ್ರಕಾಶಿತವಾಗಿವೆನೆಂಬ ಇಚ್ಛೆಯಿರುವುದಿಲ್ಲ, ಅದರ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿಯೇ ಅವನ ಕಿರಣಗಳು ಹರಡಿ ಅವುಗಳಿಂದ ವಾಗ್ರಹವು ಪ್ರಕಾಶಿತವಾಗಿತ್ತದೆ; ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಕೇವಲಿಗಳು ಏಿತರಾಗಿರಿರುವುದರಿಂದ ಆವರಿಗೆ ನಾವು ಮೋಕ್ಷವಾಗ್ರಹವನ್ನು ಪ್ರಕಟವಾಡಿತ್ತೇವೆಂಬ ಇಚ್ಛೆಯಿರುವುದಿಲ್ಲ, ಅದರೆ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿಯೇ ಅಂಥವೇ ಅಭಾತಿಕವಾಗಳ ಉದಯಾದಿಂದ ಅವರ ಶರೀರರಾವದ ಪ್ರದ್ಯಂತವು ದಿವ್ಯಧ್ವನಿರೂಪದಿಂದ ಪರಿಣಿಂಬಂತ್ತದೆ, ಅದರಿಂದ ಮೋಕ್ಷವಾಗ್ರಹವು ಪ್ರಕಾಶಿತವಾಗುತ್ತದೆ.

ಕೇವಲಜ್ಞನರೂಪದ ಸೂರ್ಯನು ಅಸ್ತಂಗತನಾದಾಗ ಜೀವರುಗಳು ಮೋಕ್ಷವಾಗ್ರಹವನ್ನು ಹೇಗೆ ಪೂರ್ವವಾಡಿಕೊಳ್ಳುವರಂಬ ವಿಚಾರವು ಗಣಧರದೇವರಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಮೋಕ್ಷವಾಗ್ರಹವನ್ನು ಪೂರ್ವವಾಡಿ-ಕೊಂಡಲ್ಲದೆ ಜೀವರುಗಳು ದುಃಖ ಸಹನ ವಾದಬೇಕಾಗುವುದೆಂಬ ಕರಣಾಬಂದಿಲ್ಲಿಂದ ಅಂಗಪ್ರಕೀಣಕಾದಿರೂಪದ ಗ್ರಂಥಗಳೇ ಎಹಾನ ದೀವಿಗಳಿಂದಾ ಆವುಗಳನ್ನು ಉದ್ಯೋಗಗೊಳಿಸಿದರು.

ಮತ್ತೆ ಯಾವ ಪ್ರಕಾರ ದೀವಿಗಳಿಂದ ದೀವಿಗಿರಿಯನ್ನು ಉರಿಸುವುದರಿಂದ ದೀವಿಗಿರಿ ಪರಂಪರೆಯಾ ಪ್ರವರ್ತಿಸುತ್ತದೆ ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಅಜಾಯ್ಯ ವೊದಲಾದವರು ಆ ಗ್ರಂಥಗಳಿಂದ ಬೇರೆ ಗ್ರಂಥಗಳ ರಚನೆ ವಾಡಿದರು ಘಟತ್ವ ಪ್ರಾಣಿ ಅವರು ಕೊಡುತ್ತಿರುತ್ತಾನೆ ಅವರಿಗೆ ಬೇರೆ ಗ್ರಂಥ ರಚಿಸಿದರು. ಈ ಪ್ರಕಾರ ಗ್ರಂಥಗಳಾಗಿವುದರಿಂದ ಗ್ರಂಥಗಳ ಪರಂಪರೆಯಾ ಪ್ರವರ್ತಿಸುತ್ತದೆ. ನಾನು ಕೂಡ ಪೂರ್ವಗ್ರಂಥಗಳಿಂದ ಈ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ರಚಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಮತ್ತೆ ಯಾವ ಪ್ರಕಾರ ಸೂರ್ಯ ಹಾಗೂ ಸಮಸ್ಯೆ ದೀವಿಗಿರಿಗಳು ವಾಗ್ರಹವನ್ನು ಏಕರೂಪವಾಗಿಯೇ ಪ್ರಕಾಶಿತ ವಾಡಂತ್ತವೆ, ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ದಿವ್ಯಧ್ವನಿ ಹಾಗೂ ಸಮಸ್ಯೆ ಗ್ರಂಥಗಳು ಮೋಕ್ಷವಾಗ್ರಹವನ್ನು ಏಕರೂಪವಾಗಿಯೇ ಪ್ರಕಾಶಿತ ವಾಡಂತ್ತವೆ; ಅಂತೆ ಈ ಗ್ರಂಥವೂ ಕೂಡ ಮೋಕ್ಷವಾಗ್ರಹವನ್ನು ಪ್ರಕಾಶಿತ ವಾಡಂತ್ತದೆ. ಈ ಪ್ರಕಾರ ಪ್ರಕಾಶಿತಗೊಳಿಸಿದ ವೇಲೂ ನೇತ್ರರಣಿ ಅಥವಾ ದೋಷಯಲ್ಕು ನೇತ್ರಗಳು ಅಲ್ಲಿ ಪೂರುಷರಿಗೆ ವಾಗ್ರಹವು ಗೋಚರಿಸುವುದಿಲ್ಲವೆಂದರೆ ದೀವಿಗಿರಿಯಾದಂತೂ ವಾಗ್ರಹ ಪ್ರಕಾಶಕತನದ ಅಭಾವವಾಗಿಲ್ಲ; ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಪ್ರಕಟ ವಾಡಿದ ನಂತರವೂ ಆ ಮಾನ ಜ್ಞಾನ ರಹಿತರಿಗೆ ಅಥವಾ ಏಿಧಾತ್ಮಾತ್ಮಾದಿ ವಿಚಾರ ಸಹಿತರಿಗೆ ಮೋಕ್ಷವಾಗ್ರಹವು ಗೋಚರಿಸುವುದಿಲ್ಲವೆಂದರೆ ಗ್ರಂಥದ್ದಂತೂ ಮೋಕ್ಷವಾಗ್ರಹಪ್ರಕಾಶಕತನದ ಅಭಾವವಾಗಿಲ್ಲ.

ಹೀಗೆ ಈ ಗ್ರಂಥಕ್ಕೆ ಮೋಕ್ಷವಾಗ್ರಹಪ್ರಕಾಶಕವೆಂಬ ಜ್ಞಾನ ಸಾಧ್ಯಕವಾಗಿದೆಯಾದು ತಿಳಿಯಿಸೇಕು.

ಶ್ರೀ: ವೋಕ್ಕುವಣಗ್ರವನ್ನು ಪ್ರಕಾಶಿಸುವಂಥ ಗ್ರಂಥಗಳು ಈ ಮೂದಲೇ ಇವೆ, ತಾವು ನಮೀನಗ್ರಂಥ-ವನ್ನು ಏತಕ್ಕಾಗಿ ರಚಿಸುತ್ತಿರುವಿರಿ?

ಉತ್ತರ : ಯಾವ ಪ್ರಕಾರ ದೊಡ್ಡ ದೀವಿಗೆಗಳ ಉದ್ಯೋತವಂತಹ ಹೆಚ್ಚು ಎಣ್ಣೆ ವೇದಲೂದವುಗಳ ಸಾಧನದಿಂದಿರುತ್ತದೆ, ಹೆಚ್ಚು ಎಣ್ಣೆ ವೇದಲೂದವುಗಳ ಶಕ್ತಿಯಲ್ಲಿದವರಿಗೆ ಚಿಕ್ಕ ದೀವಿಗೆ ಉರಿಸಿದರೆ ಅವರು ಅದನ್ನು ಸಾಧನ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅದರ ಉದ್ಯೋತವಂತಹ ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡಂವರು; ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ದೊಡ್ಡ ಗ್ರಂಥಗಳ ಪ್ರಕಾಶವಂತಹ ಹೆಚ್ಚು ಜ್ಞಾನಾದಿಗಳ ಸಾಧನದ ಹೇಳಿರುತ್ತದೆ, ಅಧಿಕ ಜ್ಞಾನಾದಿಗಳ ಶಕ್ತಿಯಲ್ಲಿದವರಿಗೆ ಚಿಕ್ಕ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ರಚಿಸಿಕೊಟ್ಟರೆ ಅವರು ಅದನ್ನು ಸಾಧನ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅದರವರ್ಕಾಶದಿಂದ ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡಂವರು; ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಕಿರಿದಾದ ಸುಲಭ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ರಚಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಇಲ್ಲಿ ನಾನು ಈ ಗ್ರಂಥ ರಚಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಅದೇನು ಕಾರ್ಯಗಳಿಂದ ನನ್ನ ಮಾನ ವೃದ್ಧಿಯ ಸಲುವಾಗಿ ಅಭಿವಾ ಲೋಭ ಸಾಧನಯೆ ಸಲುವಾಗಿ ಅಭಿವಾ ಯಂತಸ್ಸಿನ ಪ್ರಾರ್ಥಿಯ ಸಲುವಾಗಿ ಅಭಿವಾ ನಮ್ಮ ವದ್ದತ್ತಿಯನ್ನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಿಯೆ ಸಲುವಾಗಿ ರಚಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ, ಅದರೆ ವ್ಯಾಕರಣ-ನ್ಯಾಯಾದಿಗಳ, ನಯ-ಪ್ರವಾಣಾದಿಗಳ ಹಾಗೂ ವಿಶೇಷ ಅಧ್ಯಾಗಳ ಜ್ಞಾನವಿಲ್ಲಿದವರಿಗೆ ದೊಡ್ಡ ಗ್ರಂಥಗಳ ಅಭ್ಯಾಸವಂತಹ ಆಗುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯಲ್ಲ; ಮಾತ್ರ ಯಾವುದಾದರೂ ಕಿರಿಯ ಗ್ರಂಥಗಳ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದರೂ ಯಥಾರ್ಥ ಅಧ್ಯಾತ್ಮ ಭಾಷಾಬಂಗವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಪ್ರಕಾರ ಇಂದು ಮಂದ ಜ್ಞಾನವ್ಯಾಪ್ತಿ ಚಿವರಾಗಳೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕಂಡಬಿರುತ್ತಿದ್ದು ಅವರ ಹಿತದ ಸಲುವಾಗಿ ಧರ್ಮಬ್ಯಾಧಿಯಿಂದ ಈ ದೀಪ ಭಾಷಾಬಂಯಾದ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ರಚಿಸಂತ್ತೇನೆ.

ಯಾವ ಪ್ರಕಾರ ದಟ್ಟದರ್ದನಿಗೆ ಅವಲೋಕನ ಮಾಡುವಪ್ಪರಲ್ಲಿ ಚಿಂತಾಮನೀರತ್ತುದ ಪ್ರಾರ್ಥಿಯಾಗುವುದು ಮತ್ತು ಅವನು ಅದರ ಅವಲೋಕನ ಮಾಡಿರುವುದು ಹಾಗೂ ಕಂಪ್ಯೂಟಿಗೆ ಅಮೃತ ಪಾನ ಮಾಡಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಅವನು ಕುಡಿಯಿರುವುದು; ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಸಂಸಾರದಿಂದ ಹೀಡಿತನಾದ ಜೀವನಿಗೆ ಸುಲಭ ವೋಕ್ಕುವಣದ ಉಪದೇಶದ ನಿರೀತ್ಯ ದೂರಕುವುದು ಮತ್ತು ಅವನು ಅದರ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಅವನ ಅಭಾಗ್ಯದ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಹೇಳಿಸುದು ನಮ್ಮಿಂದಂತೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅವನ ಭೀತವ್ಯದ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದರೆ ನವ್ಯ ಅಂತರಣಾವು ಸಮಾಂತರ ಭಾವನೆಯಿಂದ ತಂಬಿಬರಿತ್ತದೆ. ಹಾಗೆ ಹೇಳಿಯೇ ಇದ್ದಾರೆ,-

ಸಾಹಿಂಶೇ ಗುರುಚೋಗೇ ಜೇ ಈ ಸುಣಂತೀರ್ಥ ಧಮ್ಮವಯಂಜಾಂ।

ತೇ ದಿಟ್ಟಿಧುಟ್ಟಿಂತ್ತಾ ಆಹ ಸುಹಡಾ ಭವಭ್ಯಯಿಹಂಜಾ॥

ಅಧ್ಯ :- ದೈವಯೋಗದಿಂದ ಸ್ವತಂತ್ರ, ಉಪದೇಶ ಕೊಡಂವ ಗ್ರಂಥಗಳು ದೂರೀತ ನಂತರವೂ ಧರ್ಮವಾಚನಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದಂಥ ಜೀವರಂಗಳು ಧಿಟ್ಟಿರ್ದಾರ್ಥ ಮತ್ತು ಅವರ ಚಿತ್ತವು ದಂಷ್ಟುವಿದೆ. ಅಭಿವಾ ಯಾವ ಸಂಸಾರ ಭಯದಿಂದ ಕೇಧಂಕರ ಮೊದಲೂದವರು ಹೆದರಿ ಹೋದರು ಅಂಥ ಸಂಸಾರದ ಭಯದಿಂದ ಇವರು ರಹಿತರಾಗಿದ್ದಾರೆಂದರೆ ಮಹಾಯೋಧಂದಾರೆ.

ತ್ರೀ ಪ್ರವಚನಕಾರದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ವೋಕ್ಕುವಣಗ್ರವೆಂಬ ಅಧಿಕಾರ ಮಾಡಿದ್ದು, ಅಲ್ಲಿ ಮೂದಲು ಆಗಮ ಜ್ಞಾನಚೇ ಉಪಾದೇಯವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಖಂಯಗ್ ಗದೋ ಸಮಾಂತೋ ಖಂಯಗ್ ಶಂಚಿ ದಸ್ಸ ಆತ್ಮೀಸು।

ಶಂಚಿತ್ತೀ ಆಗಮದೋ ಆಗಮ ಜೀಂಟ್ರಾ ತದೋ ಜೀಂಟ್ರಾ॥

ಅಧ್ಯ : ತ್ರಂಬಣನು ವಿಕಾಗ್ರತೆಗೆ ಪ್ರಾಪ್ತನಾಗುತ್ತಾನೆ ವಿಕಾಗ್ರತೆಯು ಪದಾರ್ಥಗಳ ನಿಶ್ಚಯವುಳ್ಳವನಿಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ ನಿಶ್ಚಯವು ಆಗಮದಿಂದ ಆಗುತ್ತದೆ ಆದ್ದರಿಂದ ಆಗಮದಲ್ಲಿ ವಾಪಾರವು ಮಾತ್ರವಿದೆ. ಅದುದರಿಂದ